

**Ministerstvo dopravy a výstavby
Slovenskej republiky**

Ročenka slovenského stavebníctva 2017

Bratislava, júl 2017

P u b l i k á c i a

ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA 2017

SPRACOVATEĽ PUBLIKÁCIE

ÚEOS - Komerčia, a.s.
Ružová dolina 27
824 69 Bratislava 2

tel. 02/58100531, 58100522
E-mail: prelovska@ueos.sk

VYDAVATEĽ PUBLIKÁCIE

**Ministerstvo dopravy a výstavby
Slovenskej republiky**
Námestie slobody 6
810 05 Bratislava

E-mail: info@mindop.sk

Bratislava, júl 2017

Ú V O D

Cieľom publikácie „**Ročenka slovenského stavebníctva**“ je poskytnúť základné informácie o makroekonomickom vývoji, o investičnej výstavbe, stavebníctve a priemysle stavebných látok na Slovensku, a to osobám, ktoré pôsobia v odvetví stavebníctva a vo výrobe stavebných výrobkov a materiálov, ale i laickej verejnosti, ktorá sa zaujíma o túto problematiku, rovnako tiež zahraničným záujemcom, ktorí sa chcú uplatniť na slovenskom stavebnom trhu. Okrem toho môže byť táto ročenka vo všeobecnosti zdrojom informácií aj pre iné odvetvia a odbory, inštitúcie, školy a samosprávne orgány a pod.

Ročenka vznikla na základe iniciatívy odboru stavebníctva Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR (predtým Ministerstva výstavby a verejných prác SR) v roku 1994. V ďalšom období sa k tejto iniciatíve ministerstva pridal aj Zväz stavebných podnikateľov Slovenska. Ročenku stavebníctva od jej vzniku spracováva spoločnosť ÚEOS - Komercia, a.s., Bratislava, ktorá sa dlhodobo venuje problematike stavebníctva a priemyslu stavebných látok, pričom využíva podklady rôznych inštitúcií.

V súčasnosti vychádza 24. aktualizované vydanie ročenky (vydáva ho Ministerstvo dopravy a výstavby Slovenskej republiky), ktoré nadväzuje na predchádzajúce vydanie, aktualizuje pôvodné a dopĺňa nové údaje a informácie. Číselné a iné údaje sa vzťahujú spravidla ku koncu roka 2016, ale v niektorých prípadoch sú i novšie podklady.

Ročenku slovenského stavebníctva tvoria nasledujúce časti a prílohy:

1. Makroekonomická situácia v SR (vývoj HDP a jeho štruktúra, investície, cenový vývoj, zamestnanosť a mzdy, organizačná štruktúra hospodárstva)
2. Vývoj stavebnej produkcie v SR (postavenie stavebníctva v národnom hospodárstve, organizačný vývoj stavebníctva, vývoj objemu stavebnej produkcie, vývoj štruktúry stavebnej produkcie, ekonomické výsledky stavebných podnikov nad 20, resp. 100 zamestnancov, vývoj stavebnej produkcie v regiónoch)
3. Priemysel stavebných látok (postavenie priemyslu stavebných látok, ekonomické výsledky, vývoj produkcie, zamestnanosť, produktivita práce)
4. Vývoz a dovoz v stavebníctve (vývoz a dovoz v priemysle stavebných látok, vývoz stavebných prác)

Rôzne tabuľkové prílohy

Bratislava, júl 2017

ROČENKA SLOVENSKEHO STAVEBNÍCTVA 2017

O B S A H

	STR.
1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR	1
1.1 Vývoj HDP a jeho štruktúra	1
1.2 Investície	5
- Tvorba hrubého fixného kapitálu	5
- Prílev priamych zahraničných investícií	10
- Odlev priamych zahraničných investícií	12
- Výstavba bytov	12
1.3 Cenový vývoj	15
1.4 Zamestnanosť a mzdy	17
1.5 Organizačná štruktúra hospodárstva	20
2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V SR	21
2.1 Postavenie stavebníctva v hospodárstve SR	21
2.2 Organizačný vývoj stavebníctva	25
2.3 Vývoj objemu stavebnej produkcie	28
2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve	30
2.4 Vývoj štruktúry stavebnej produkcie	32
2.5 Výsledky stavebných podnikov s 20, resp. 100 a viac zamestnancami	42
2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy	42
2.5.2 Hospodársky výsledok	43
2.6 Vývoj stavebnej produkcie v regiónoch	44
3. PRIEMYSEL STAVEBNÝCH LÁTOK	48
4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE	55
4.1 Vývoz - dovoz v priemysle stavebných látok	55
4.2 Vývoz stavebných prác	57
PRÍLOHY	59
POUŽITÉ PODKLADY	86

ZOZNAM TABULIEK

	STR.
1. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - bežné ceny	2
2. Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - stále ceny 2010	3
3. Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % (bežné ceny)	4
4. Vývoj miery investovania v Slovenskej republike	6
5. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) (bežné ceny)	7
6. Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)	8
7. Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ), (bežné ceny)	9
8. Prílev a stav priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do SR v rokoch 2010 - 2016 (podľa Národnej banky Slovenska)	11
9. Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2013 až 2016	13
10. Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2016 podľa druhu vlastníctva	14
11. Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2010 - 2016 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)	15
12. Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2010 - 2016	16
13. Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2010 - 2016	18
14. Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2012 - 2016	19
15. Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2010 - 2016 v %	24
16. Vývoj objemu a štruktúry stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2010 - 2016	25
17. Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2012 až 2016 (podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)	26
18. Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2016	28
19. Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku v rokoch 2010 až 2016	29
20. Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2010 - 2016	31
21. Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2016	33
22. Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2010 - 2016) v %	34
23. Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2010 - 2016 (bežné ceny)	34
24. Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2010 - 2016 (v mil. Eur, bežné ceny)	42
25. Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2016 (podľa veľkostnej štruktúry)	43
26. Základné finančné ukazovatele za stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami	44
27. Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2016 podľa krajov	44
28. Stavebná produkcia v SR v roku 2016 podľa krajov za podniky s 20 a viac zamestnancami a za podniky s 0-19 zamestnancami a za živnostníkov, v mil. Eur - bežné ceny	45
29. Počet zamestnancov v stavebníctve SR podľa krajov v roku 2016	46

30.	Produktivita práce na zamestnanca v stavebníctve SR v roku 2016 podľa krajov v tis. Eur - bežné ceny	46
31.	Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2012 - 2016	49
32.	Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)	52
33.	Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)	52
34.	Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL) - (z produkcie na zamestnanca)	52
35.	Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)	53
36.-41.	Vývoj produkcie vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v naturálnych jednotkách v rokoch 2014 - 2016	53-54
42.	Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)	55
43.	Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov	56
44.	Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)	57

ZOZNAM GRAFOV

	STR.
1. Vývoj hrubého domáceho produktu podľa zložiek výdavkov v rokoch 2010 - 2016 stále ceny 2010	3
2. Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP (b. c.) v % za roky 2010 - 2016	4
3. Vývoj miery investovania v SR v rokoch 2010 - 2016 v %	6
4. Medziročný vývoj investícií do stavieb (b. c.), predchádzajúci rok = 100	8
5. Štruktúra investícií v roku 2016 podľa smerovania do odvetví (b. c.)	9
6. Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v roku 2016	13
7. Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác - roky 2010 - 2016 v %	15
8. Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2010 - 2016 (porovnanie s predchádzajúcim rokom)	17
9. Vývoj podielu zamestnanosti vo vybraných odvetviach na zamestnanosti v hospodárstve SR spolu v % - roky 2012 - 2016	19
10. Podiel stavebníctva na tvorbe HDP a na celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2010 - 2016 (%)	25
11. Štruktúra stavebnej produkcie podľa podnikateľských subjektov - rok 2016	27
12. Vývoj vybraných ukazovateľov v odvetví stavebníctva - roky 2010 - 2016 (predchádzajúce obdobie = 100; %)	30
13. Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby za roky 2010 - 2016	35
14. Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2016	45
15. Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2010 - 2016	55

1. MAKROEKONOMICKÁ SITUÁCIA V SR

V roku 2016 medziročne narástol **HDP** o 2,9 %. Medziročný rast HDP v roku 2016 podporili všetky jeho výdavkové zložky, okrem tvorby hrubého fixného kapitálu. Spotreba verejnej správy bola vyššia o 2,9 % a konečná spotreba domácností o 2,5 %. Vývoz vzrástol o 3,2 % a dovoz o 1,8 %. Po dvoch rokoch rastu sa tvorba hrubého fixného kapitálu medziročne znížila o -9,8 %. Z tvorby hrubého fixného kapitálu 16,3 mld. Eur tvorili stavby podiel 43,6 % (7,1 mld. Eur, medziročné zníženie o -14,3 %), z toho tlmiačo pôsobili investície do ostatných stavieb 5,3 mld. Eur (pokles o -19,3 %). V priemere za rok 2016 vzrástla zamestnanosť o 2,8 % na 2 492,1 tis. osôb.

Priemerná inflácia v roku 2016 bola na úrovni -0,5 % (v roku 2015 dosiahla -0,3 %). Deflačne pôsobil najmä vývoj cien pohonných hmôt a potravín. Deflačný vývoj pokračoval aj v segmente poľnohospodárskych výrobcov, priemyselných výrobcov a stavebných materiálov. Naďalej rástli len ceny stavebných prác.

Počet nezamestnaných sa v priemere za rok 2016 medziročne znížil o 15,4 % na 266,0 tis. osôb. Súčasne klesla aj priemerná miera nezamestnanosti o 1,8 p. b. na 9,7 %.

1.1 VÝVOJ HDP A JEHO ŠTRUKTÚRA

V roku 2016 bol vytvorený **hrubý domáci produkt** (HDP) v objeme 80 958,0 mil. Eur (bežné ceny), resp. 78 854,7 mil. Eur (stále ceny 2010). V porovnaní s rokom 2015 vzrástol v bežných cenách HDP o 2,9 %, v stálych cenách bol vyšší o 3,3 %.

Z vytvoreného HDP v roku 2016 tvorila pridaná hodnota v b. c. 72 933,0 mil. Eur, čo predstavuje reálny rast oproti roku 2015 o 2,7 %. Z pohľadu produkčných odvetví súviselo jej medziročné zvýšenie s rastom pridanej hodnoty v pôdohospodárstve, lesníctve a rybolove o 6,1 %, v priemyselnej výrobe (o 4,2 %), v obchode, doprave a skladovaní (o 1,6 %), v informáciách a komunikácii (o 5,5 %), vo finančných a poisťovacích činnostiach (o 4,0 %), v činnostiach v oblasti nehnuteľností (o 0,9 %), vo verejnej správe, obrane, vzdelávaní a zdravotníctve (o 3,4 %), v odborných, vedeckých a technických činnostiach, administratívnych službách o 2,0 % a v umení, zábave a rekreáciách o 4,3 %. Na druhej strane objem pridanej hodnoty klesol len v **stavebníctve o -1,4 %**. Objem HDP v roku 2016 ovplyvnil rast hrubej produkcie reálne o 1,7 % na 184 978,8 mil. Eur (b. c.) a rast medzispotreby o 1,0 % na 112 045,8 mil. Eur (b. c.). Podiel medzispotreby na hrubej produkcii medziročne klesol o -0,4 p. b. a dosiahol 60,6 %, podiel pridanej hodnoty na hrubej produkcii vzrástol o 0,4 p. b. na 39,4 %.

Na celkovom objeme pridanej hodnoty mal rozhodujúci podiel priemysel s 27,3 %, obchod, doprava a skladovanie, ubytovacie a stravovacie služby s 21,5 %. Verejná správa, obrana, vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc sa podieľali 13,4 %, **stavebníctvo 7,5 %** a činnosti v oblasti nehnuteľností 6,3 %.

Medziročný rast HDP v roku 2016 ovplyvnili, okrem tvorby hrubého fixného kapitálu, všetky jeho výdavkové zložky. Výdavky domácností na konečnú spotrebu medziročne vzrástli v b. c. o 2,5 % na 43 548,8 mil. Eur. Na celkovej konečnej spotrebe domácností sa najviac podieľali výdavky na bývanie (23,7 %) a výdavky na nákupy potravín a nealkoholických nápojov (18,5 %). K rastu spotrebiteľského dopytu prispelo najmä zvýšenie výdavkov za rekreáciu a kultúru o 6,3 % a za reštaurácie a hotely o 5,5 %. V b. c. vzrástla spotreba neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam o 2,8 % na 765,2 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2015 bola konečná spotreba verejnej správy v roku 2016 v b. c. vyššia o 2,9 % a dosiahla hodnotu 15 756,2 mil. Eur. V štruktúre konečnej spotreby verejnej správy tvorili najvyšší podiel výdavky na odmeny zamestnancov 48,2 %, naturálne sociálne dávky 23,5 % a výdavky na medzispotrebu 30,4 %. Tvorba hrubého fixného kapitálu klesla v b. c. o -9,8 % na 16 331,9 mil. Eur.

Saldo zahraničného obchodu tovarov a služieb bolo v roku 2016 podľa predbežných výsledkov v b. c. aktívne v objeme 3 021,6 mil. Eur. Jeho úroveň ovplyvnilo najmä aktívne saldo vývozu a dovozu tovarov vo výške 2 423,3 mil. Eur. Objem celkového vývozu výrobkov a služieb vzrástol v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 o 3,2 % (b. c.). Zvýšila sa aj hodnota celkového dovozu výrobkov a služieb o 1,8 % (b. c.). Exportná výkonnosť ekonomiky (meraná podielom vývozu výrobkov a služieb na HDP) vzrástla na 93,8 % (o 0,3 p. b.). Dovozná náročnosť (meraná podielom dovozu výrobkov a služieb na HDP) sa znížila na 90,1 % (o -1,0 p. b.).

Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 1

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hrubý domáci produkt	mld. €	67,577	70,627	72,704	74,170	75,946	78,686	80,958
	index	105,6	104,5	102,9	102,0	102,4	103,6	102,9
Konečná spotreba domácností	mld. €	38,396	39,667	40,868	41,084	41,605	42,469	43,549
	index	101,4	103,3	103,0	100,5	101,3	102,1	102,5
Konečná spotreba verejnej správy	mld. €	13,236	13,262	13,224	13,653	14,422	15,308	15,756
	index	102,5	100,2	99,7	103,2	105,6	106,1	102,9
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. €	14,910	16,946	15,446	15,374	15,495	18,108	16,332
	index	107,1	113,7	91,1	99,5	100,8	116,9	90,2
Vývoz výrobkov a služieb	mld. €	51,585	60,066	66,473	69,586	69,721	73,562	75,950
	index	119,2	116,4	110,7	104,7	100,2	105,5	103,2
Dovoz výrobkov a služieb	mld. €	52,567	60,712	63,807	66,446	67,012	71,654	72,929
	index	118,8	115,5	105,1	104,1	100,9	106,9	101,8
Saldo zahraničného obchodu	mld. €	-0,982	-0,645	2,665	3,140	2,709	1,908	3,022

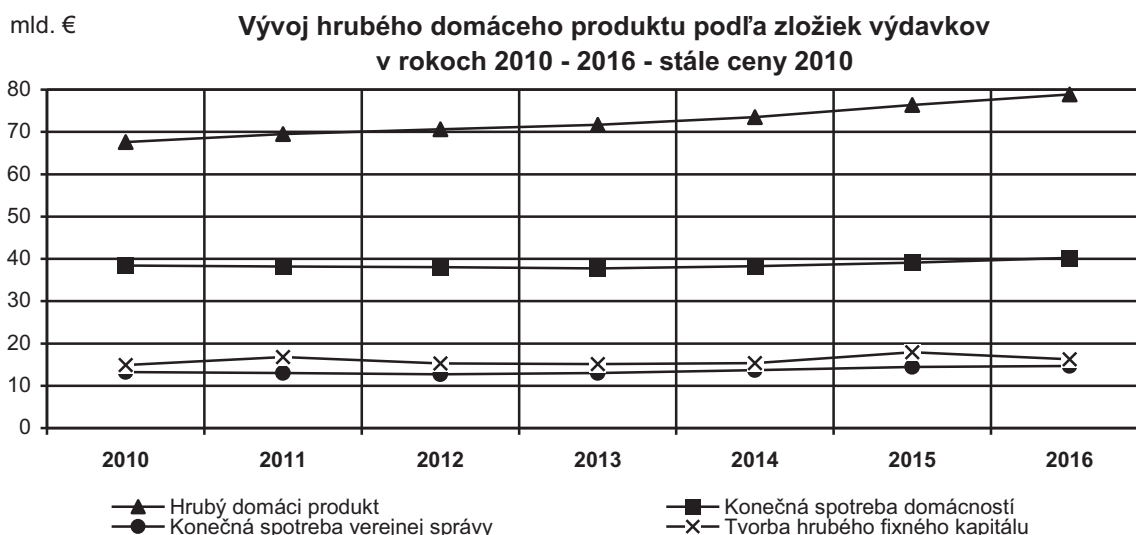
Hrubý domáci produkt podľa zložiek výdavkov v mld. Eur - stále ceny 2010

Tabuľka č. 2

Ukazovateľ		Skutočnosť						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hrubý domáci produkt	mld. €	67,577	69,482	70,634	71,687	73,530	76,347	78,855
	index	105,0	102,8	101,7	101,5	102,6	103,8	103,3
Konečná spotreba domácností	mld. €	38,396	38,174	38,014	37,709	38,224	39,066	40,196
	index	100,4	99,4	99,6	99,2	101,4	102,2	102,9
Konečná spotreba verejnej správy	mld. €	13,236	13,003	12,724	12,999	13,689	14,431	14,663
	index	101,7	98,2	97,9	102,2	105,3	105,4	101,6
Tvorba hrubého fixného kapitálu	mld. €	14,910	16,797	15,286	15,153	15,331	17,916	16,258
	index	107,2	112,7	91,0	99,1	101,2	116,9	90,7
Vývoz výrobkov a služieb	mld. €	51,585	57,780	63,157	67,366	69,831	74,719	78,279
	index	115,7	112,0	109,3	106,7	103,7	107,0	104,8
Dovoz tovarov a služieb	mld. €	52,567	57,636	59,099	62,414	65,135	70,426	72,489
	index	114,7	109,6	102,5	105,6	104,4	108,1	102,9

Poznámka: Metodika ESA 2010, podľa štvrťročných národných účtov

Graf 1

Tvorba hrubého domáceho produktu vzrástla v roku 2016 v b. c., okrem **stavebníctva** (pokles o -1,4 %), vo všetkých odvetviach¹. Oproti roku 2015 sa v roku 2016 (v b. c.) zvýšila tvorba HDP v pôdohospodárstve, lesníctve a rybolove o 2,9 %, v priemyselnej výrobe o 4,2 %, v obchode, doprave a skladovaní, ubytovacích a stravovacích službách o 1,6 %, v informáciách a komunikácii o 5,5 %, vo finančných a poisťovacích činnostiach o 4,0 %, v činnosti v oblasti nehnuteľností o 0,9 %, v odborných, vedeckých a technických činnostiach o 2,0 %, vo verejnej správe o 3,4 % a v umení, zábave a rekreácii o 3,3 %.

V slovenskej ekonomike je relatívne vysoký podiel priemyslu spolu na tvorbe HDP, v roku 2016 dosiahol v b. c. výšku 24,6 % (o 0,3 p. b. viac ako v roku 2015). Podiel obchodu, dopravy a skladovania na tvorbe HDP tvoril 19,4 %, **stavebníctva 6,8 %** (o -0,3 p. b. menej ako v roku 2015), činností v oblasti nehnuteľností 5,8 %, informácií a komunikácie 3,7 %, finančných

¹ Údaje za odvetvia ekonomiky predstavujú hrubú pridanú hodnotu v bežných cenách.

a poisťovacích činností 4,0 %, pôdohospodárstva, lesníctva a rybolovu 3,4 %. Čisté dane z produktov tvorili 9,9 %.

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP v % (bežné ceny)

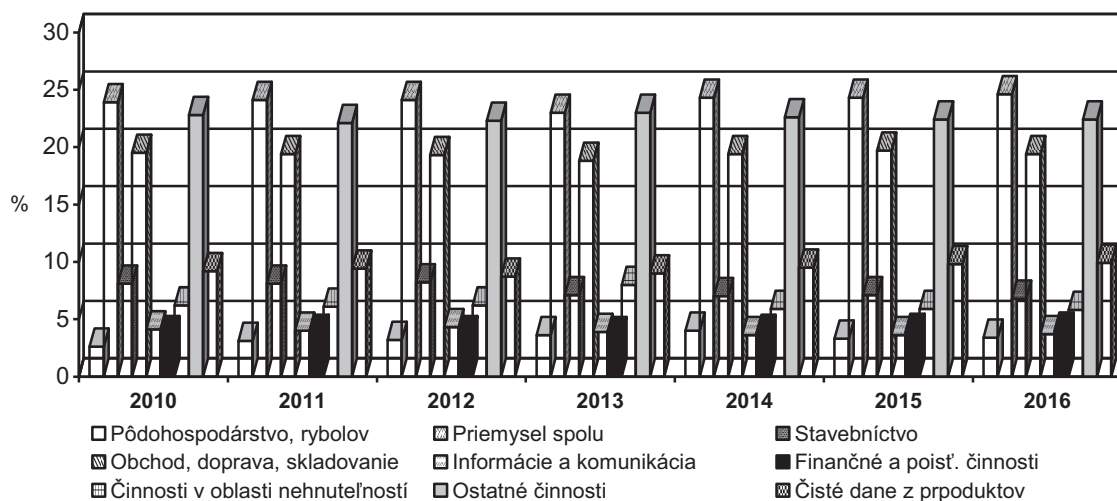
Tabuľka č. 3

Odvetvie	Skutočnosť						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Pôdohospodárstvo, rybolov	2,6	3,1	3,2	3,6	4,0	3,3	3,4
Priemysel spolu	23,9	24,1	24,1	23,0	24,3	24,3	24,6
Stavebníctvo	8,1	8,1	8,2	7,1	7,0	7,1	6,8
Obchod, doprava, skladovanie	19,5	19,4	19,3	18,8	19,4	19,7	19,4
Informácie a komunikácia	4,1	4,0	4,3	3,9	3,6	3,6	3,7
Finančné a poisťovacie činnosti	3,7	3,8	3,7	3,6	3,8	3,9	4,0
Činnosti v oblasti nehnuteľností	6,2	6,1	6,2	8,0	5,9	5,9	5,8
Ostatné činnosti	22,8	22,1	22,3	23,0	22,6	22,4	22,4
Čisté dane z produktov	9,2	9,4	8,7	9,0	9,5	9,8	9,9
HDP spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: Ostatné činnosti = Odborné, vedecké a technické činnosti; Verejná správa, obrana, povinné sociálne zabezpečenie; Vzdelávanie, zdravotníctvo a sociálna pomoc; Umenie, zábava a rekreácia, ostatné činnosti. Čisté dane z produktov = Daň z pridanej hodnoty, spotrebná daň (aktualizovaná), daň z dovozu, mínus subvencie.

Graf 2

Podiel vybraných odvetví na tvorbe HDP (b. c.) v % za roky 2010 - 2016

Národná banka Slovenska v strednodobej predikcii z konca júna 2017 očakáva rast HDP v tomto roku o 3,2 %. V roku 2018 by mal rast ekonomiky dosiahnuť 4,2 % a v roku 2019 tempo rastu vzrastie na 4,6 %. V horizonte predikcie sa očakáva pokračovanie priaznivého vývoja tak rastu vývozu, ako aj súkromnej spotreby. Na vyšší rast ekonomiky budú pôsobiť pozitívne impulzy pre nové investície do automobilového priemyslu. Podľa prognózy NBS sa v roku 2017 predpokladá pokles miery nezamestnanosti na 8,4 %, s ďalším poklesom v roku 2019 na 7,1 % (198 tis. osôb).

1.2 INVESTÍCIE

Tvorba hrubého fixného kapitálu

Vývoj **ročnej miery investovania** je meraný podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na hrubom domácom produkte.

Tvorba hrubého fixného kapitálu - je definovaná ako:

- obstaranie nového dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, použitého dlhodobého hmotného a nehmotného majetku, obstaranie neprodukovaných hmotných a nehmotných aktív,
- zvýšenie hodnoty neprodukovaných aktív (napr. skvalitnenie pôdy, lesov, atď. a nehmotných aktív).

Tvorba hrubého fixného kapitálu teda zahŕňa nadobudnutie a úbytky dlhodobého majetku výrobcami v priebehu daného obdobia. Dlhodobým majetkom sú hmotné alebo nehmotné aktíva, ktoré boli vyrobené ako produkcia a ktoré majú charakter dlhodobej spotreby a ich cena prevyšuje stanovený limit (v súčasnosti dlhodobý hmotný majetok 1 700,00 Eur a nehmotný majetok 2 400,00 Eur), t.j. nové investície, zhodnocovanie hmotného a nehmotného (investičného) majetku, nákup existujúceho hmotného a nehmotného majetku. Hodnotu tvorby znižuje predaj dlhodobého hmotného majetku, odovzdanie prostredníctvom bártrovej výmeny alebo naturálneho kapitálového transferu.

Hlavným zdrojom ekonomického rastu sú **investície**. Spoločensko-politickou prioritou preto je všestranná podpora hospodárskych aktivít. Po dvoch rokoch rastu sa tvorba investícií v roku 2016 značne znížila. Popri nedostatku súkromných zdrojov tu naďalej pretrváva nedostatočný dopyt po investíciách najmä vo forme rozširovania výroby, bytovej výstavby ako aj modernizácie výrobných zariadení. Výrazný prepád investičnej aktivity v roku 2016 súvisel hlavne s pomalým čerpaním EÚ fondov z nového programového obdobia na inžiniersku výstavbu. V roku 2016 dosiahla celková tvorba hrubého kapitálu v b. c. 17 417,4 mil. Eur, v tom bola tvorba hrubého fixného kapitálu 16 331,9 mil. Eur a zmena stavu zásob 1 085,5 mil. Eur.

Kríza v roku 2009 mala za následok pokles tvorby hrubého fixného kapitálu o -18,7 % (s. c.). Prepád investícií sa v roku 2010 zastavil, kedy táto zložka HDP reálne vzrástla v úrovni 7,2 %. V roku 2011 vzrástla tvorba hrubého fixného kapitálu o 12,7 %, v roku 2012 a 2013 bol znova zaznamenaný pokles (o -9,0 %, resp. o -0,9 %). V roku 2014 a 2015 vzrástla tvorba hrubého fixného kapitálu o 1,2 %, resp. 16,9 %. V roku 2016 klesla tvorba hrubého fixného kapitálu o -9,3 %. V rokoch 2017 až 2018 je predpoklad podľa NBS, že by sa medziročný rast THFK mohol pohybovať v úrovni 3,1 % a 8,0 %.

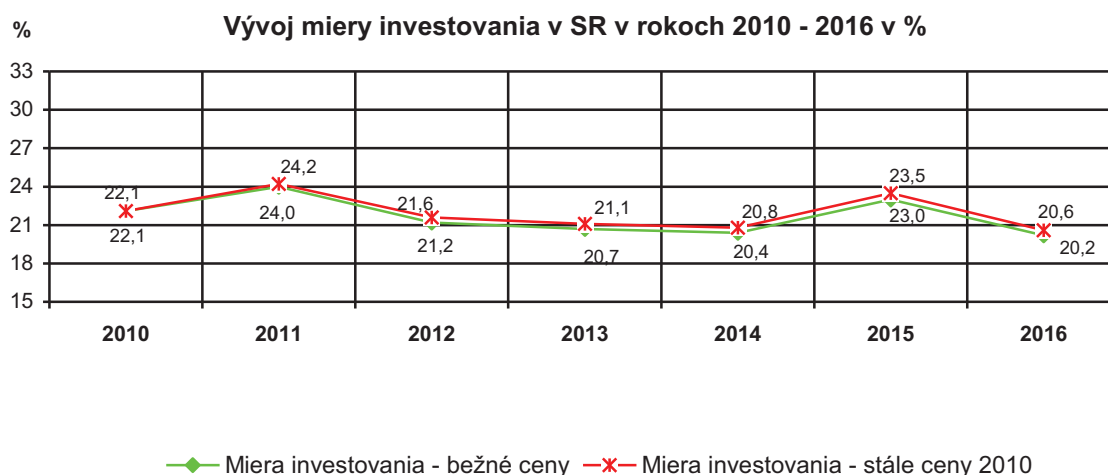
Úroveň tvorby hrubého fixného kapitálu (v b. c.), meraná podielom tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP, mala od roku 2011 do roku 2014 klesajúcu tendenciu, a to z 24,0 % na 20,4 % v roku 2014. V roku 2015 bola v úrovni 23,0 %. V roku 2016 dosiahla miera investovania v b. c. úroveň 20,2 % a v s. c. úroveň 20,6 %, čo je o -2,9 p. b. menej ako v roku 2015.

Vývoj miery investovania v Slovenskej republike

Tabuľka č. 4

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (b. c.) - v %	22,1	24,0	21,2	20,7	20,4	23,0	20,2
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	101,8	108,6	88,3	97,6	98,6	112,7	87,8
Miera investovania - podiel tvorby hrubého fixného kapitálu na HDP (s. c. 2010) - v %	22,1	24,2	21,6	21,1	20,8	23,5	20,6
Index (predchádzajúce obdobie = 100)	101,4	109,5	89,3	97,7	98,6	113,0	87,7

Graf 3

Vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu (THFK) by mal približne zodpovedať reálnemu rastu hrubého domáceho produktu. V období prekonávania nerovnovážneho stavu slovenskej ekonomiky to tak nie je. V roku 2009 tvorba HFK reálne poklesla o -18,7 %, kým HDP poklesol o -5,3 %. V roku 2010 bol zaznamenaný rast HDP a tvorby HFK o 5,0 %, resp. 7,2 % a v roku 2011 to bol rast o 2,8 % (HDP), resp. 12,7 % (THFK). V roku 2012 dosiahol HDP reálny rast o 1,7 % a THFK pokles o -9,0 %. V roku 2013 dosiahol HDP reálny rast o 1,5 % a THFK pokles o -0,9 %. V roku 2014 bol zaznamenaný rast HDP a tvorby HFK o 2,6 %, resp. 1,2%. V roku 2015 vzrástol HDP a tvorba HFK o 3,8 %, resp. 16,9 %.

Podľa výsledkov ŠÚ SR bol **v roku 2016** vytvorený hrubý fixný kapitál v objeme 16 331,9 mil. Eur v bežných cenách, pri medzioročnom poklese o -9,8 %, (16 258,0 mil. Eur v stálych cenách 2010, medzioročný pokles o -9,3 %). Tvorbu hrubého fixného kapitálu ovplyvnil pokles nákupu nových fixných aktív o -10,3 % v hodnote 17 322,1 mil. Eur (b. c.). Objem nadobudnutého použitého dlhodobého majetku vzrástol o 17,2 % (820,1 mil. Eur v b. c.).

V tabuľke č. 5 je uvedená tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie v rokoch 2010 až 2016 a indexy jeho medzioročného vývoja.

Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP)
(bežné ceny)

Tabuľka č. 5

Ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Tvorba hrubého fixného kapitálu								
Hospodárstvo spolu, v tom:	mld. €	14,910	16,946	15,446	15,374	15,495	18,108	16,332
• Kultivované biologické zdroje	mld. €	0,204	0,316	0,286	0,257	0,241	0,189	0,186
• Stroje a zariadenia a zbraňové systémy, spolu:	mld. €	6,130	8,311	7,364	6,696	7,387	8,174	7,636
- ostatné stroje a zar. a zbraňové syst.	mld. €	3,645	6,078	5,303	4,824	5,070	5,732	5,141
- zariadenia IKT	mld. €	0,767	0,556	0,462	0,324	0,431	0,588	0,561
- dopravné zariadenia	mld. €	1,717	1,678	1,599	1,548	1,886	1,855	1,932
• Stavby spolu, v tom:	mld. €	6,639	7,070	6,545	6,884	6,664	8,315	7,127
- budovy na bývanie	mld. €	1,733	1,683	1,691	2,003	1,986	1,781	1,853
- ostatné stavby	mld. €	4,906	5,387	4,854	4,881	4,677	6,534	5,275
• Produkty duševného vlastníctva	mld. €	1,937	1,249	1,251	1,536	1,203	1,430	1,383
Indexy (predchádzajúce obdobie = 100)								
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	107,1	113,7	91,1	99,5	100,8	116,9	90,2
• Kultivované biologické zdroje	%	189,1	155,2	90,6	89,9	93,7	78,2	98,8
• Stroje a zariadenia a zbraňové systémy, spolu:	%	111,0	135,6	88,6	90,9	110,3	110,7	93,4
- ostatné stroje a zar. a zbraňové syst.	%	100,6	166,8	87,2	91,0	105,1	113,1	89,7
- zariadenia IKT	%	98,2	72,4	83,2	70,1	133,2	136,2	95,5
- dopravné zariadenia	%	153,4	97,7	95,3	96,9	121,8	98,4	104,2
• Stavby spolu, v tom:	%	92,6	106,5	92,6	105,2	96,8	124,8	85,7
- budovy na bývanie	%	89,8	97,1	100,4	118,5	99,1	89,7	104,0
- ostatné stavby	%	93,6	109,8	90,1	100,6	95,8	139,7	80,7
• Produkty duševného vlastníctva	%	173,3	64,5	100,2	122,8	78,3	118,9	96,7

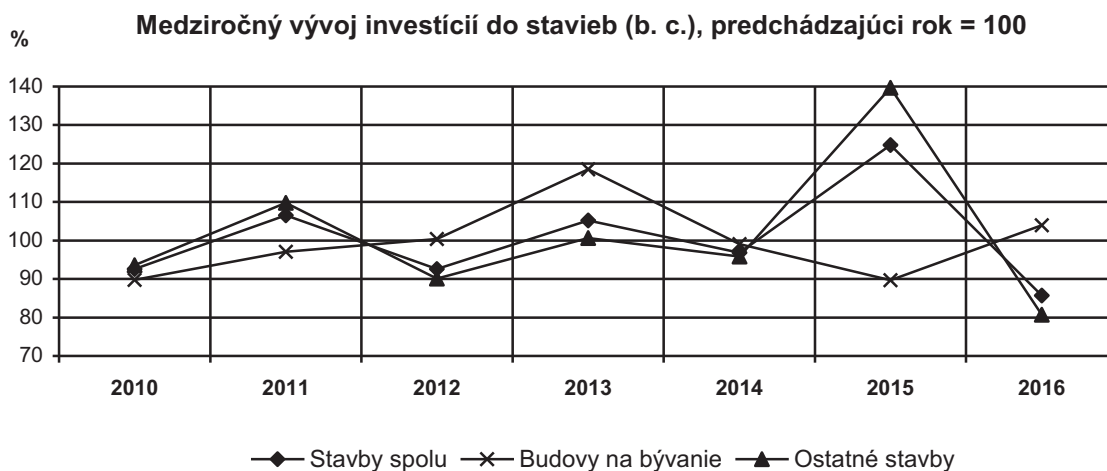
Poznámka: Metodika ESA 2010, podľa štvrťročných národných účtov

Strojná časť tvorby hrubého fixného kapitálu - v roku 2009 došlo v tejto časti tvorby HFK k značnému prepadu, a to o -24,3 %. V roku 2010 už bol zaznamenaný v oblasti strojov a zariadení rast o 11,0 % a v roku 2011 o 35,6 %. V roku 2012 a 2013 došlo opäť v strojnej časti tvorby hrubého fixného kapitálu k poklesu, a to o -11,4 %, resp. o -9,1 %. V roku 2014 bol zaznamenaný v oblasti strojov a zariadení rast o 10,3 % a v roku 2015 o 10,7 %. *Stavebná časť* investícií v b. c. zaznamenala v rokoch 2009 až 2015 nerovnomerný vývoj. V roku 2009 poklesla tvorba stavebnej časti investícií o -14,6 % a v roku 2010 o -7,4 %, v roku 2011 bol zaznamenaný rast o 6,5 %. V roku 2012 došlo opäť v stavebnej časti tvorby hrubého fixného kapitálu k poklesu, a to o -7,4 %. V roku 2013 vzrástla stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu o 5,2 %, v roku 2014 klesla o -3,2 %. V roku 2015 vzrástla tvorba stavebnej časti investícií o 24,8 %.

V roku 2016 bola investičná aktivita do rozvoja technického potenciálu vo forme strojov a zariadení vo výške 7 635,6 mil. Eur (pokles oproti roku 2015 o -6,4 %), z toho: do ostatných

strojov a zariadení 5 141,8 mil. Eur a do dopravných prostriedkov 1 933,0 mil. Eur. Tvorba hrubého fixného kapitálu v oblasti stavieb klesla v roku 2016 oproti roku 2015 v b. c. o -14,3 % na 7 127,2 mil. Eur, pri raste investičných prostriedkov do budov na bývanie o 4,0 % (1 852,5 mil. Eur) a poklese investícií do ostatných stavieb o -19,3 % (5 274,7 mil. Eur).

Graf 4

Štruktúra tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie (KP) v % (b. c.)

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Hospodárstvo spolu, v tom:	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kultivované biologické zdroje	%	1,4	1,9	1,9	1,7	1,6	1,0	1,1
Stroje a zariadenia a zbraňové systémy, spolu:	%	41,1	49,0	47,7	43,6	47,7	45,1	46,8
- ostatné stroje a zar. a zbraňové syst.	%	24,4	35,9	34,3	31,4	32,7	31,7	31,5
- zariadenia IKT		5,1	3,3	3,0	2,1	2,8	3,2	3,4
- dopravné zariadenia	%	11,5	9,9	10,4	10,1	12,2	10,2	11,8
Stavby spolu, v tom:	%	44,5	41,7	42,4	44,8	43,0	45,9	43,6
- budovy na bývanie	%	11,6	9,9	10,9	13,0	12,8	9,8	11,3
- ostatné stavby	%	32,9	31,8	31,4	31,7	30,2	36,1	32,3
Produkty duševného vlastníctva	%	13,0	7,4	8,1	10,0	7,8	7,9	8,5

Z hľadiska štruktúry tvorby hrubého fixného kapitálu podľa klasifikácie produkcie tvorili v roku 2009 investície do stavieb 51,5 %. V roku 2010 sa podiel investícií do stavieb spolu znížil na 44,5 %, v roku 2011 na úroveň 41,7 % a v roku 2015 vzrástol na úroveň 45,9 %. V roku 2016 dosiahol podiel investícií do stavieb 43,6 %, čo je o 2,3 p. b. menej ako v roku 2015. Podiel investícií do strojov a zariadení sa v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 zvýšil z úrovne 45,1 % na 46,8 %.

Hlavné odvetvia (podľa ekonomických činností) sa v rokoch 2014 až 2016 na tvorbe hrubého fixného kapitálu v bežných cenách podieľali nasledovne:

Tvorba hrubého fixného kapitálu podľa ekonomických činností (OKEČ)
(bežné ceny)

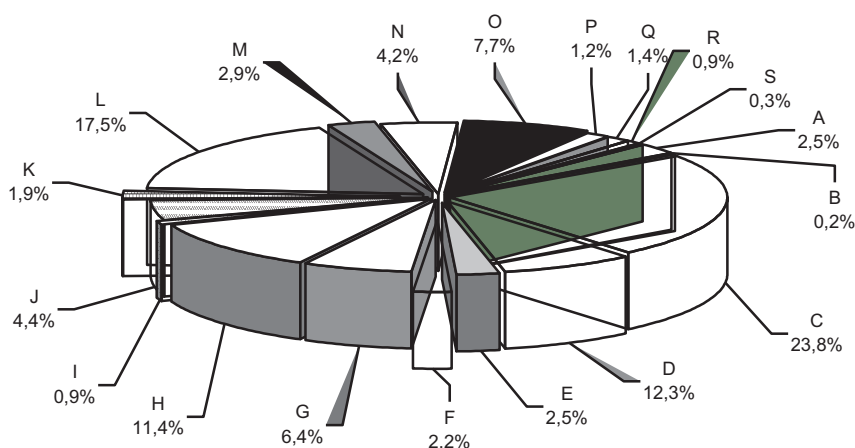
Tabuľka č. 7

Ukazovateľ - odvetvie	2014		2015		2016	
	mld. €	%	mld. €	%	mld. €	%
Hospodárstvo SR spolu:	15,495	100,0	18,108	100,0	16,332	100,0
A Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	0,364	2,3	0,384	2,1	0,407	2,5
B Ťažba a dobývanie	0,034	0,2	0,039	0,2	0,032	0,2
C Priemyselná výroba	3,771	24,3	3,737	20,6	3,880	23,8
D Dodávka elektriny, plynu, pary, stud. vzduchu	1,690	10,9	1,373	7,6	1,261	7,7
E Dodávka vody, čistenie a odvod odpad. vôd	0,547	3,5	0,706	3,9	0,403	2,5
F Stavebníctvo	0,271	1,7	0,351	1,9	0,360	2,2
G Veľkoobchod a maloobchod	0,729	4,7	1,051	5,8	1,053	6,4
H Doprava a skladovanie	1,810	11,7	2,159	11,9	1,855	11,4
I Ubytovacie a stravovacie služby	0,072	0,5	0,135	0,7	0,144	0,9
J Informácie a komunikácia	0,509	3,3	0,676	3,7	0,721	4,4
K Finančné a poisťovacie činnosti	0,234	1,5	0,278	1,5	0,315	1,9
L Činnosti v oblasti nehnuteľností	2,632	17,0	2,808	15,5	2,852	17,5
M Odborné vedecké a technické činnosti	0,282	1,8	0,515	2,8	0,479	2,9
N Administratívne a podporné služby	0,630	4,1	0,722	4,0	0,690	4,2
O Verejná správa a obrana	1,419	9,2	2,063	11,4	1,251	7,7
P Vzdelávanie	0,182	1,2	0,666	3,7	0,193	1,2
Q Zdravotníctvo a sociálna pomoc	0,190	1,2	0,234	1,3	0,235	1,4
R Umenie, zábava a rekreácia	0,107	0,7	0,154	0,9	0,147	0,9
S Ostatné činnosti	0,024	0,2	0,057	0,3	0,054	0,3

Poznámka: Metóda ESA 2010, podľa štvrťročných národných účtov

Graf 5

Štruktúra investícií v roku 2016 podľa smerovania do odvetví (b. c.)

Poznámka:

Označenie výšek v grafe 5 veľkými písmenami je podľa názvov jednotlivých odvetví ako v tabuľke č. 7.

Najviac peňažných prostriedkov na nadobudnutie hrubého fixného kapitálu sa v roku 2016 investovalo v priemyselnej výrobe (23,8 %, t.j. 3 879,9 mil. Eur). Významný bol aj podiel investícií do činností v oblasti nehnuteľností (17,5 %, t.j. 2 852,5 mil. Eur), v doprave a skladovaní (11,4 %, t.j. 1 053,3 mil. Eur). Najnižší objem prostriedkov (0,2 %, t.j. 32,4 mil. Eur) sa vynaložil v ťažbe a dobývaní.

Investičné výdavky v stavebníctve predstavovali v roku 2016 v b. c. **360,3 mil. Eur**, čo predstavuje 2,2 % z celkovej tvorby hrubého fixného kapitálu. Tieto výdavky sa oproti roku 2015 zvýšili o 9,7 mil. Eur, čo znamená rast o 2,2 %.

V jednotlivých sektoroch bol vývoj tvorby hrubého fixného kapitálu v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 v bežných cenách nasledovný:

- nefinančné korporácie 9,665 mld. Eur; rast oproti roku 2015 o 2,9 %,
- finančné korporácie 0,296 mld. Eur; rast oproti roku 2015 o 6,6 %,
- verejná správa 2,732 mld. Eur; pokles oproti roku 2015 o -44,8 %,
- domácnosti 3,597 mld. Eur; rast oproti roku 2015 o 4,3 %,
- neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam 0,041 mld. Eur; pokles oproti roku 2015 o -0,3 %.

Z hľadiska jednotlivých sektorov dominantnú pozíciu mali nefinančné korporácie, ktoré investovali 59,2 % z celkových kapitálových výdavkov. Domácnosti tvorili podiel vo výške 22,0 %, verejná správa 16,7 % a finančné korporácie 1,8 %. Zvyšok 0,3 % tvorili investície neziskových inštitúcií slúžiacich domácnostiam.

V roku 2016 bol vykázaný pokles investičnej aktivity vo verejnej správe o -44,8 % na 2 732 mil. Eur a neziskové inštitúcie slúžiace domácnostiam o -0,3 % na 41,0 mil. Eur. Vo finančných korporáciách vzrástol objem investícií v b. c. o 6,6 % na 296,4 mil. Eur, v nefinančných korporáciách o 2,9 % na 9 665,4 mil. Eur a v domácnostiach o 4,3 % na 3 597,2 mil. Eur.

Prílev priamych zahraničných investícií

Národná banka Slovenska (NBS) zaviedla v roku 2004 ročné hlásenia o priamych zahraničných investíciách (PZI), ktoré okrem údajov o reinvestovanom zisku poskytujú komplexný pohľad na podniky so zahraničnou účasťou. Súčasne sú tieto údaje aj východiskom pre revíziu dát o dividendách a úrokoch z ostatného kapitálu. V súvislosti so zavedením ročných výkazov zmenila NBS svoju revíziu politiku v oblasti PZI: prvotné údaje o PZI budú považované vždy za predbežné a k ich revízii (a tým aj k revízii bilancie výnosov bežného účtu platobnej bilancie) bude dochádzať po spracovaní údajov z ročných hlásení cca 17 až 18 mesiacov po skončení príslušného obdobia. V zmysle tohto sú v súčasnosti k dispozícii len obmedzené údaje o PZI za rok 2015 ako aj 2016.

Podľa predbežných údajov bol v roku 2015 dosiahnutý prílev PZI (majetková účasť a reinvestovaný zisk) v úrovni 145,0 mil. Eur, z toho majetková účasť predstavovala -290,9 mil. Eur a reinvestovaný zisk 435,9 mil. Eur. Stav PZI na Slovensku k 31.12.2015 bol vo výške 33 900,4 mil. Eur. **V roku 2016 prílev PZI** (majetková účasť a reinvestovaný zisk) dosiahol úroveň 698,5 mil. Eur, z toho majetková účasť predstavovala 386,9 mil. Eur a reinvestovaný zisk 311,6 mil. Eur. Stav PZI na Slovensku k 31.12.2016 bol vo výške 34 993,9 mil. Eur.

Prílev a stav priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do SR v rokoch 2010 - 2016 (podľa Národnej banky Slovenska)

Tabuľka č. 8

Rok	mil. Eur	
	Prílev za január - december	Stav k 31. decembru
2010	1 419	31 793
2011	2 604	34 022
2012	623	34 132
2013	456	35 250
2014	-158	34 030
2015	145	33 900
2016	699	34 994

Poznámka: Údaje o príleve a stave PZI k 31.12. zahŕňajú majetkovú účasť a reinvestovaný zisk, v stave PZI nie je zarátaný ostatný kapitál. Údaje za rok 2015 a 2016 sú predbežné.

Priama zahraničná investícia predstavuje kategóriu medzinárodných investícií, ktorá vyjadruje zámer subjektu, ktorý je rezidentom jednej ekonomiky (priamy investor), získať trvalý podiel v podniku so sídlom v inej ekonomike (podnik priamej investície). Trvalý podiel vyjadruje existenciu dlhodobého vzťahu medzi priamym investorom a podnikom priamej investície a významný stupeň vplyvu na riadenie podniku. Pri určovaní existencie vzťahu priamej investície sa v súlade s medzinárodnými štandardmi používa - kritérium 10 % podielu na základnom kapitáli alebo hlasovacích právach podniku.

Za súčasť priamych zahraničných investícií sa považujú okrem podielu na základnom kapitáli aj reinvestovaný zisk a ostatný kapitál - spojený s rôznymi medzipodnikovými úverovými operáciami.

Majetková účasť zahŕňa majetkovú účasť v pobočkách, všetky peňažné a nepeňažné vklady priameho investora do základného kapitálu dcérskych a pridružených podnikov a iné kapitálové príspevky. Majetková účasť zahŕňa majetkové akcie (s hlasovacím právom aj bez neho) okrem prioritných akcií bez účasti na zisku, ktoré sú považované za dlhové cenné papiere a zaradené do ostatného kapitálu.

Reinvestovaný zisk sa skladá z podielov priamych investorov - v pomere k majetkovej účasti - na zisku dcérskych a pridružených spoločností, ktorý nie je rozdelený formou dividend a zisku, ktorý pobočky a iné podniky bez právnej subjektivity nevyplácajú priamym investorom. Ak táto časť zisku nie je určená, považujú sa všetky zisky pobočiek za rozdelené a sú vykazované vo výnosoch z priamych investícií ako dividendy a rozdelené zisky pobočiek.

V štruktúre priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) **podľa krajiny investora** za 1Q-4Q.2015 najväčší prílev prostriedkov na Slovensko dosiahlo Rakúsko (187,8 mil. Eur). Ďalej nasledovali: Luxembursko (182,6 mil. Eur), Švajčiarsko (142,3 mil. Eur), Taliansko (110,3 mil. Eur) a Česko (86,0 mil. Eur). Záporná hodnota v príleve priamych zahraničných investícií bola za 1Q-4Q.2015 vykázaná za Nemecko (-234,6 mil. Eur), Poľsko (-170,5 mil. Eur), Cyprus (-92,8 mil. Eur), Holandsko (-50,2 mil. Eur), Rusko (-32,9 mil. Eur), Maďarsko (-23,4 mil. Eur) a Francúzsko (-11,4 mil. Eur).

Z pohľadu **odvetvového** smerovania priamych zahraničných investícií a **z územného** smerovania priamych zahraničných investícií k 31.12.2015 neboli v čase spracovania Ročenky dostupné relevantné informácie.

Odlev priamych investícií do zahraničia

Za 1.-12.2015 bol odlev priamych zahraničných investícií (majetková účasť a reinvestovaný zisk) do zahraničia vo výške -92,5 mil. Eur, z toho majetková účasť 17,5 mil. Eur a -110,0 mil. Eur reinvestovaný zisk. Stav slovenských priamych investícií v zahraničí k 31.12.2015 bol v úrovni 1 799,0 mil. Eur. Rozhodujúcimi krajinami smerovania slovenského kapitálu (majetková účasť a reinvestovaný zisk) boli za 1Q-4Q.2015 - Holandsko (23,4 mil. Eur), Česká republika (22,3 mil. Eur), Dánsko (11,4 mil. Eur), Ukrajina (6,5 mil. Eur), Nemecko (1,9 mil. Eur) a Kazachstan (1,8 mil. Eur). Záporná hodnota v odleve priamych zahraničných investícií bola za 1Q-4Q.2015 vykázaná za Lichtenštajnsko (-64,9 mil. Eur), Poľsko (-47,1 mil. Eur) a Luxembursko (-28,2 mil. Eur). Za 1.-12.2016 bol **odlev priamych zahraničných investícií do zahraničia** vo výške 170,7 mil. Eur, z toho majetková účasť 55,8 mil. Eur a 114,9 mil. Eur reinvestovaný zisk. Stav slovenských priamych investícií v zahraničí k 31.12.2016 bol v úrovni 1 970,5 mil. Eur.

Výstavba bytov

V priebehu roka 2016 bolo **začatých** 21 441 bytov, čo je o 9,2 % viac ako v roku 2015. **Dokončených** bolo ku koncu decembra 15 672 bytov, čo je o 1,3 % viac ako v roku 2015, pričom **ubudlo** 1 452 bytov (z toho: 1 296 asanáciou), t.j. o 12,4 % viac ako v predchádzajúcom roku. Počet **rozostavaných** bytov k 31.12.2016 vzrástol oproti obdobiu k 31.12.2015 o 8,0 % na 71 581 bytov.

V porovnaní s rokom 2015 vzrástol v roku 2016 počet začatých bytov o 1 801. Počet dokončených bytov vzrástol o 201 a počet rozostavaných bytov vzrástol o 5 313. Úbytok bytov celkom sa zvýšil oproti roku 2015 o 160 bytov, počet asanovaných bytov vzrástol o 138 bytov.

Z celkového počtu **začatých** bytov v roku 2016 pripadalo na verejný sektor 2,7 % a na súkromný sektor 97,3 %; 60,5 % (12 972 b. j.) zo začatých bytov predstavovali byty v rodinných domoch. Z celkového počtu **dokončených** bytov v roku 2016 pripadalo na verejný sektor 2,1 % a na súkromný sektor 97,9 %; 71,4 % (11 195 b. j.) z dokončených bytov predstavovali byty v rodinných domoch, čo je o 3,3 p. b. viac ako v roku 2015. Z celkového počtu **rozostavaných** bytov k 31.12.2016 bolo 2,0 % vo verejnom sektore a 98,0 % v súkromnom sektore; 60,2 % (43 080 b. j.) z rozostavaných bytov predstavovali byty v rodinných domoch.

Najväčší podiel **začatých** bytov bol v roku 2016 v Bratislavskom kraji 31,9 % (6 834 bytov). Najnižší podiel začatých bytov 6,3 % (1 350 bytov) bol v Banskobystrickom kraji. Za celé Slovensko predstavoval nárast počtu začatých bytov 9,2 %, najväčší nárast bytov bol v Trnavskom kraji 34,6 %. Pokles počtu začatých bytov bol zaznamenaný v Bratislavskom kraji -3,5 % a v Prešovskom kraji -5,0 %.

Z celkového počtu **dokončených** bytov v roku 2016 bolo 4 548 bytov dokončených v Bratislavskom kraji, čo predstavuje 29,0 %. S odstupom, vo výške viac ako 10 %-ný podiel dokončených bytov bol v Trnavskom kraji (15,7 %), Žilinskom kraji (12,0 %), Prešovskom kraji (10,5 %). Najmenej bytov bolo dokončených v Banskobystrickom kraji, a to 1 053 bytov, čo predstavuje 6,7 % podiel z celkového počtu dokončených bytov. V roku 2016 vzrástol počet dokončených bytov kraji. v Trnavskom kraji o 9,3 %, v Trenčianskom kraji o 10,4 %, v Žilinskom kraji o 16,0 % a v Prešovskom kraji o 5,0 %. V ostatných krajoch bol v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 počet dokončených bytov nižší, a to od -4,2 % v Bratislavskom kraji do -11,1 % v Košickom kraji.

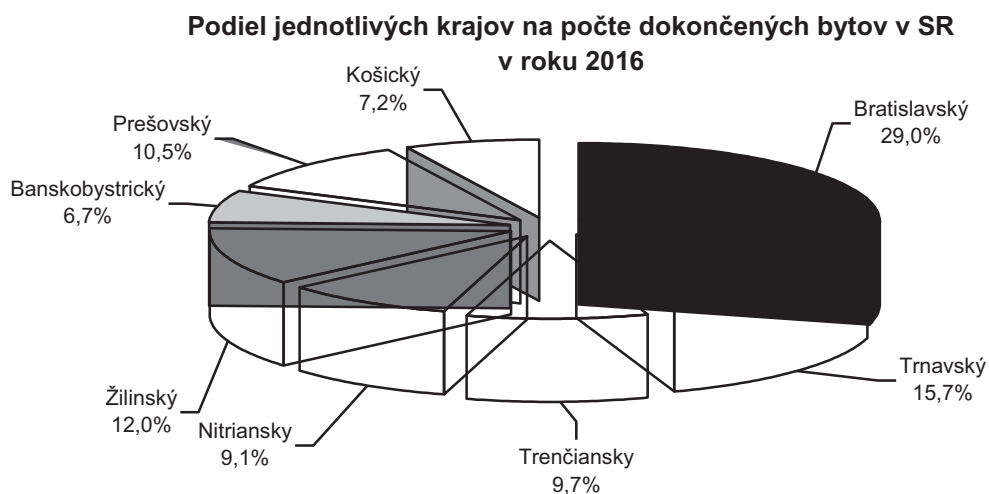
Najväčší podiel **rozostavaných** bytov (25,4 %) z celkového počtu, bol k 31.12.2016 v Bratislavskom kraji (18 180 bytov). Najnižší podiel rozostavaných bytov 8,0 % (5 714 bytov) bol k 31.12.2016 v Banskobystrickom kraji.

Podiel jednotlivých krajov na počte dokončených bytov v SR v rokoch 2013 až 2016

Tabuľka č. 9

Kraj	Podiel v %				Index		
	2013	2014	2015	2016	2014/2013	2015/2014	2016/2015
Bratislavský	23,6	23,9	30,7	29,0	100,6	132,2	95,8
Trnavský	15,5	15,6	14,5	15,7	100,0	96,3	109,3
Trenčiansky	9,9	11,0	8,9	9,7	110,3	84,2	110,4
Nitriansky	10,9	11,0	9,8	9,1	99,7	92,3	94,3
Žilinský	11,1	13,0	10,4	12,0	116,2	82,7	116,0
Banskobystrický	6,8	6,3	7,2	6,7	92,4	118,1	94,5
Prešovský	13,0	11,1	10,1	10,5	84,8	94,6	105,0
Košický	9,2	8,1	8,2	7,2	87,0	104,9	88,9
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	99,2	103,2	101,3

Graf 6

Podrobnejšie údaje o bytovej výstavbe v krajoch a okresoch v roku 2016 obsahuje Príloha č. 1.

Intenzita bytovej výstavby sa v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 mierne zvýšila. Za rok 2016 tak dosahuje za SR priemerne hodnotu 2,9 dokončených bytov na tisíc obyvateľov. Najväčší počet dokončených bytov na tisíc obyvateľov bol pritom zaznamenaný v Bratislavskom kraji 7,1 bytu a najmenší v Košickom kraji 1,4 bytu.

V *Prilohe č. 2* sú uvedené základné charakteristiky bytovej výstavby v roku 2016 podľa krajov.

Počet dokončených bytov z hľadiska vlastníckych foriem ukazuje, že v roku 2016 bolo dokončených vo verejnom sektore 336 bytov (o -0,9 %, resp. o 3 byty menej ako v roku 2015) a v súkromnom sektore 15 336 bytov (o 1,3 %, resp. o 204 bytov viac ako v roku 2015).

Vývoj v posledných rokoch poukazuje na kolísavé zastúpenie počtu, resp. podielu dokončených bytov v obecnom vlastníctve. V roku 2003 dosiahol podiel dokončených bytov v obecnom vlastníctve hodnotu 28,4 %. V roku 2004 klesol podiel dokončených bytov v obecnom vlastníctve na úroveň 12,1 %, v roku 2005 dosiahol hodnotu 13,7 %, v roku 2006 hodnotu 14,8 % z celkového počtu dokončených bytov. V roku 2007 tento podiel stúpol na 19,1 %, v roku 2008 klesol na úroveň 15,3 % a v roku 2009 na 12,2 %. V roku 2010 bol tento podiel v úrovni 14,5 % a v roku 2011 v úrovni 10,6 %. V roku 2012 dosiahol podiel dokončených obecných bytov 10,1 %, v roku 2013 7,1 %, v roku 2014 4,5 % a v roku 2015 2,2 %. V roku 2016 bol podiel dokončených obecných bytov historicky najnižší, a to len 2,1 %.

Počet a štruktúra začatých, dokončených a rozostavaných bytov v roku 2016 podľa druhu vlastníctva

Tabuľka č. 10

Druh vlastníctva	Začaté byty		Dokončené byty		Rozostavané byty k 31.12.2016	
	Počet	%	Počet	%	Počet	%
Súkromné tuzemské	20 853	97,26	15 307	97,67	69 689	97,36
Družstevné	12	0,06	0	0,00	96	0,13
Štátne	2	0,01	0	0,00	3	0,00
Obecné	571	2,66	336	2,14	1 462	2,04
Združení, polit. strán a cirkví	3	0,01	6	0,04	129	0,20
Medzinárodné verejné	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Medzinárodné súkromné	0	0,00	0	0,00	14	0,02
Zahraničné	0	0,00	23	0,15	188	0,26
Spolu	21 441	100,00	15 672	100,00	71 581	100,00

V *Prilohe č. 3* je uvedený prehľad počtu začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2010 - 2016.

V rodinných domoch najväčší podiel tvorili štvorizbové byty (49,3 %) a päťizbové a viac izbové (23,4 %). Z dokončených bytov v bytových domoch bolo najviac dvojizbových (43,3 %) a trojizbových (31,8 %). Priemerná podlahová (úžitková) plocha dokončených bytov v roku 2016 bola 116,8 m² a priemerná obytná plocha bytov 73,8 m². Celková obytná plocha bytov dokončených v roku 2016 bola 1 157 104 m² a úžitková plocha bytov 1 852 659 m².

1.3 CENOVÝ VÝVOJ

Spotrebiteľské ceny v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 zaznamenali spomalenie vývoja, keď v priemere za rok 2016 klesli o -0,5 %. Celkovú úroveň spotrebiteľských cien v roku 2016 najvýraznejšie ovplyvnil pokles cien v odboroch potravin y a nealkoholické nápoje (pokles o -2,8 %), bývanie, voda, elektrina, plyn a iné palivá (pokles o -1,4 %) a doprava (pokles o -2,4 %).

Ceny **priemyselných výrobcov** pre tuzemsko v priemere za rok 2016 klesli o -4,3 % (vzrástli ceny dodávky vody, čistenia, odvodu, odpadov a služieb o 0,1 %; klesli ceny priemyselnej výroby o -3,5 %, ťažby a dobývania o -2,8 %, dodávky elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu o -6,0 %). Exportné ceny priemyselných výrobcov boli nižšie o -3,8 %. Ceny **stavebných prác** sa v roku 2016 oproti roku 2015 zvýšili o 1,2 %, čo je o 0,6 p. b. menej ako v roku 2015. Ceny prác na novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukcii vzrástli o 1,2 % (pri raste cien o 1,1 % na výstavbe budov a na inžinierskych stavbách o 1,3 %). Ceny na opravách a údržbe stavebnej povahy sa zvýšili o 1,2 %. Ceny **materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve** boli v roku 2016 oproti roku 2015 nižšie o -0,4 %.

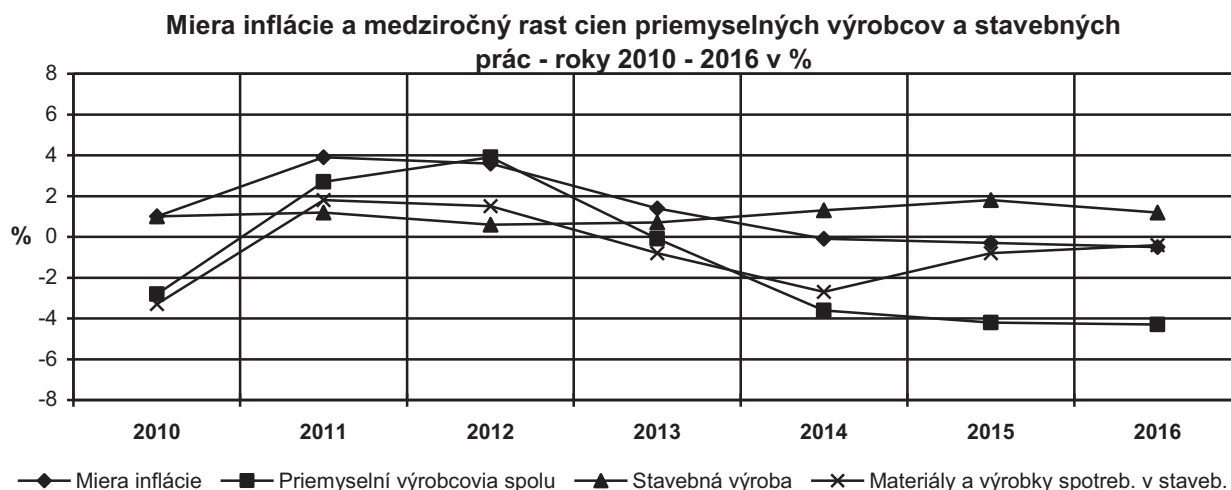
Miera inflácie a medziročný rast cien priemyselných výrobcov a stavebných prác v rokoch 2010 - 2016 (v %; predchádzajúce obdobie = 100)

Tabuľka č. 11

Druh cien	Skutočnosť						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Miera inflácie - spotrebiteľské ceny	1,0	3,9	3,6	1,4	-0,1	-0,3	-0,5
Priemyselní výrobcovia spolu ¹⁾	-2,8	2,7	3,9	-0,1	-3,6	-4,2	-4,3
Stavebné práce ¹⁾	1,0	1,2	0,6	0,7	1,3	1,8	1,2
Materiály a výrobky spotrebované v stavebníctve ¹⁾	-3,3	1,8	1,5	-0,8	-2,7	-0,8	-0,4

Poznámka: ¹⁾ na báze roku 2010

Graf 7

V 1. štvrtroku 2016 predstavoval pokles cien materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve oproti rovnakému predchádzajúcemu obdobiu -1,2 %, v 4. štvrtroku 2016 to bol rast o 0,1 %. Celkový pokles cien o -0,4 % ovplyvnil pokles cien na novej výstavbe, modernizácii a rekonštrukciách vo výške -0,7 %. Ceny materiálov použitých pri opravách a údržbe stavebnej povahy vzrástli o 0,6 %. Ceny stavebných materiálov spotrebovávaných pri výstavbe budov vzrástli o 3,0 % a pri výstavbe inžinierskych stavieb klesli o -4,1 %.

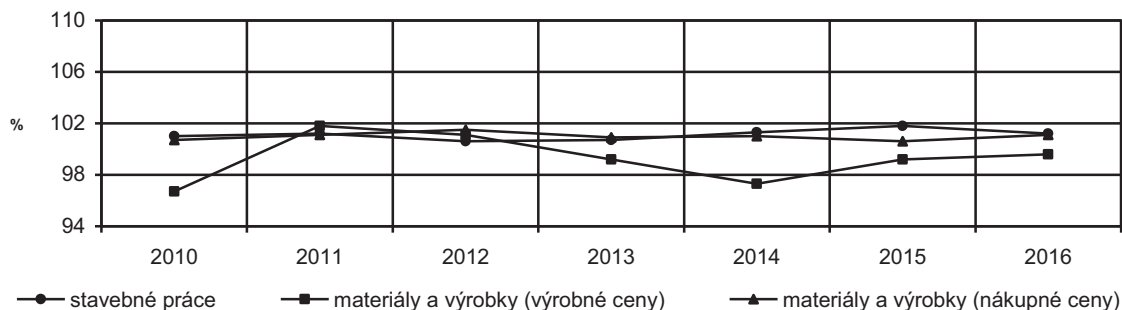
V tabuľke č. 12 je uvedené porovnanie vývoja nákupných cien (ceny, za ktoré stavebné organizácie nakupujú materiál) a výrobných cien stavebných materiálov (t.j. cien účtovaných pri predaji zo skladu výrobcu) a cien stavebných prác podľa štvrtrokov 2010 - 2016.

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác v rokoch 2010 - 2016

Tabuľka č. 12

Obdobie	Indexy cien stavebných prác		Indexy cien materiálov a výrobkov (výrobné ceny)		Indexy cien materiálov a výrobkov (nákupné ceny)	
	Predchádzajúci štvrťrok	Rovnaký štvrťrok predch. roku	Predchádzajúci štvrťrok	Rovnaký štvrťrok predch. roku	Predchádzajúci štvrťrok	Rovnaký štvrťrok predch. roku
1. štvrťrok 2010	100,2	101,1	99,7	91,6	100,3	100,4
2. štvrťrok 2010	100,1	100,9	100,6	96,2	100,2	100,8
3. štvrťrok 2010	100,3	100,9	100,0	98,6	100,2	100,8
4. štvrťrok 2010	100,3	100,9	100,0	100,3	100,1	100,7
Od začiatku 2010	100,2	101,0	100,1	96,7	100,2	100,7
1. štvrťrok 2011	100,6	101,3	101,0	101,6	100,5	101,0
2. štvrťrok 2011	100,2	101,4	100,5	101,5	100,1	100,9
3. štvrťrok 2011	100,2	101,2	100,8	102,3	100,6	101,3
4. štvrťrok 2011	99,9	100,8	99,4	101,7	99,9	101,1
Od začiatku 2011	100,2	101,2	100,4	101,8	100,3	101,1
1. štvrťrok 2012	100,1	100,3	100,1	100,7	101,0	101,7
2. štvrťrok 2012	100,4	100,6	100,8	101,4	101,9	102,1
3. štvrťrok 2012	100,3	100,8	100,4	101,2	99,7	101,0
4. štvrťrok 2012	100,0	100,8	99,8	101,1	99,7	101,3
Od začiatku 2012	100,2	100,6	100,3	101,1	100,6	101,5
1. štvrťrok 2013	99,9	100,6	100,2	100,5	100,3	101,3
2. štvrťrok 2013	100,5	100,7	100,2	99,8	99,7	100,2
3. štvrťrok 2013	100,3	100,7	98,9	99,0	100,8	100,7
4. štvrťrok 2013	100,3	101,0	98,4	97,7	100,4	101,3
Od začiatku 2013	100,3	100,7	99,4	99,2	100,3	100,9
1. štvrťrok 2014	100,3	101,4	99,8	97,3	100,2	101,1
2. štvrťrok 2014	100,4	101,3	99,4	96,6	100,2	101,6
3. štvrťrok 2014	100,4	101,3	99,5	97,1	100,0	100,8
4. štvrťrok 2014	100,2	101,3	99,3	98,0	100,0	100,4
Od začiatku 2014	100,3	101,3	99,5	97,3	100,1	101,0
1. štvrťrok 2015	100,4	101,3	100,7	98,9	99,8	100,0
2. štvrťrok 2015	100,8	101,7	99,2	98,7	100,7	100,5
3. štvrťrok 2015	100,8	102,1	100,0	99,2	100,3	100,8
4. štvrťrok 2015	100,2	102,1	100,1	100,0	100,2	101,0
Od začiatku 2015	100,6	101,8	100,0	99,2	100,3	100,6
1. štvrťrok 2016	100,2	101,9	99,5	98,8	100,1	101,3
2. štvrťrok 2016	100,3	101,4	99,6	99,2	100,7	101,2
3. štvrťrok 2016	100,2	100,8	101,0	100,2	100,1	101,0
4. štvrťrok 2016	100,1	100,8	100,0	100,1	100,2	101,0
Od začiatku 2016	100,2	101,2	100,0	99,6	100,3	101,1

Porovnanie vývoja nákupných a výrobných cien stavebných materiálov s cenami stavebných prác za roky 2010 - 2016
(porovnanie s predchádzajúcim rokom)

1.4 ZAMESTNANOSŤ A MZDY

Situácia na trhu práce sa v roku 2016 zlepšila. V priemere za rok 2016 sa v porovnaní s rokom 2015 zvýšil počet pracujúcich o 68,1 tis., t.j. na 2 492,1 tis. osôb, zároveň sa znížil počet nezamestnaných o 48,3 tis., t.j. na 266,0 tis. osôb (podľa výsledkov **výberového zisťovania pracovných síl /VZPS²**).

Najpočetnejšiu skupinu pracujúcich tvorili v roku 2016 zamestnanci v počte 2 107,7 tis. osôb (rast oproti roku 2015 o 51,1 tis. osôb, t.j. o 2,5 %). Počet podnikateľov bez zamestnancov vzrástol o 14,2 tis. na 302,2 tis. osôb (o 4,9 %), počet podnikateľov so zamestnancami vzrástol o 4,0 tis. na 79,6 tis. osôb (o 5,3 %). Vypomáhajúcich členov domácností podnikateľa bolo 2,7 tis., o -27,0 % menej ako v roku 2015. Dynamika odchodu za prácou do zahraničia sa v priemere za rok 2016 medziročne zvýšila o 7,9 %. Počet pracujúcich v zahraničí sa zvýšil o 11,7 tis. osôb na 159,7 tis. osôb (tvoril 6,4 % z celkového počtu pracujúcich). Najviac zamestnaných v zahraničí bolo z Prešovského kraja (41,5 tis.). Z európskych krajín pracovali slovenskí občania najmä v Českej republike (40,4 tis.) a v Rakúsku (48,8 tis.). Medzi migrantmi prevládali pracujúci v stavebníctve (45,8 tis.) a v priemyselných činnostiach (32,4 tis.).

Odvetvová štruktúra zamestnanosti sa v roku 2016 oproti roku 2015 nezmenila. Z celkového počtu zamestnaných osôb v roku 2015 pracovalo 2,9 % v pôdohospodárstve a rybolove (o -0,3 % menej ako v roku 2015), 9,2 % osôb stavebníctve (oproti roku 2015 nárast o 0,4 p. b.), 27,3 % osôb v priemysle (rovnako ako v roku 2015) a 60,6 % osôb v službách (oproti roku 2015 pokles o 0,1 p. b.).

² Podľa metodiky výberového zisťovania sú medzi pracujúcich zahrnuté všetky osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom (referenčnom) týždni vykonávajú aspoň jednu hodinu prácu za mzdu, plat alebo prácu s cieľom dosiahnutia zisku, vrátane osôb pracujúcich v zahraničí. Môže ísť o prácu na plný alebo kratší pracovný čas, stálu, dočasnú, príležitostnú alebo sezónnu prácu.

Podľa VZPS dosiahol počet nezamestnaných osôb v priemere za rok 2016 úroveň 266,0 tis., čo znamená oproti roku 2015 pokles počtu nezamestnaných³ o 48,3 tis. (o -15,4 %). Miera nezamestnanosti v rovnakom období klesla o 1,8 p. b. na 9,7 %. Z jednotlivých odvetví najviac nezamestnaných naposledy pracovalo v priemysle 19,1 %, v obchode 9,3 %, v stavebníctve 8,8 %, vo verejnej správe a sociálnom zabezpečení 5,3 %.

Podľa údajov z Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny evidovaný počet nezamestnaných (uchádzačov o zamestnanie) ku koncu roka 2016 predstavoval 276,1 tis. osôb, čo znamená medziročný pokles o 58,3 tis. osôb (o -17,4 %). Miera evidovanej nezamestnanosti⁴ podľa disponibilného počtu uchádzačov o zamestnanie ku koncu roka 2016 predstavovala 8,8 %, čo znamená pokles oproti roku 2015 o 1,8 p. b..

Základné charakteristiky zamestnanosti a mzdového vývoja v SR v rokoch 2010 - 2016

Tabuľka č. 13

Ukazovateľ	Skutočnosť						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Priemerný počet pracovníkov (tis. osôb) podľa VZPS	2 317,5	2 351,4	2 329,0	2 329,3	2 363,0	2 424,0	2 492,1
Počet nezamestnaných (priemerný počet, tis. osôb) podľa VZPS	389,0	367,9	377,5	386,0	358,7	314,3	266,0
Miera nezamestnanosti (priemer) podľa VZPS (%)	14,4	13,5	14,0	14,2	13,2	11,5	9,7
Nominálna mzda (€)	769,0	786,0	805,0	824,0	858,0	883,0	912,0
Index reálnej mzdy (%) ¹⁾	102,2	98,4	98,8	101,0	104,2	103,2	103,8

¹⁾ Index reálnej mzdy je vypočítaný ako podiel indexu nominálnej mzdy a indexu spotrebiteľských cien.

Podľa štvrťročného štatistického výkazníctva sa v priemere za rok 2016 zvýšil počet zamestnaných osôb v národnom hospodárstve o 2,5 % (o 55,4 tis. osôb) na 2 307,0 tis. osôb. Najväčší rast zamestnanosti bol zaznamenaný v informáciách a komunikácii o 7,7 % a v zdravotníctve a sociálnej pomoci (o 5,5 %). V priemysle vzrástla zamestnanosť o 3,6 %, v ubytovacích a stravovacích službách o 2,8 %, v stavebníctve o 1,2 %, vo veľkoobchode, maloobchode a opravách o 0,6 % a vo verejnej správe o 0,4 %. Na druhej strane klesla zamestnanosť len v doprave a skladovaní o -0,4 %.

³ Podľa metodiky výberového zisťovania sú za nezamestnaných považované osoby vo veku od 15 rokov, ktoré v sledovanom týždni nemajú prácu, ktoré si v posledných štyroch týždňoch aktívne hľadajú prácu (alebo si už prácu našli a do zamestnania nastúpia v priebehu 3 mesiacov) a ktoré sú schopné nastúpiť do práce najneskôr do dvoch týždňov. Tieto osoby môžu, ale nemusia byť evidované na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny ako uchádzači o zamestnanie.

⁴ Miera evidovanej nezamestnanosti sa v súlade s dohovorom Medzinárodnej organizácie práce vypočíta z počtu disponibilných uchádzačov o zamestnanie, ktorí môžu bezprostredne po predložení ponuky vhodného voľného pracovného miesta nastúpiť do zamestnania a z počtu ekonomicky aktívnych osôb za predchádzajúci rok z výberového zisťovania pracovných síl.

Vývoj zamestnanosti vo vybraných odvetviach hospodárstva SR v rokoch 2012 - 2016

Tabuľka č. 14

Odvetvie	Priemerný evidenčný počet zamestnancov - v tis. fyzických osôb ¹⁾														
	2012			2013			2014			2015			2016		
	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c	a	b	c
NH SR spolu	2 191,3	-0,1	100,0	2 176,1	-0,7	100,0	2 204,6	1,3	100,0	2 251,6	2,1	100,0	2 307,0	2,5	100,0
Priemysel	495,2	-0,9	22,6	491,5	-0,8	22,6	499,4	1,6	22,7	508,7	1,9	22,6	527,3	3,6	22,9
Stavebníctvo	165,3	-4,5	7,5	158,6	-4,0	7,3	156,8	-1,1	7,1	155,5	-0,8	6,9	157,4	1,2	6,8
Obchod ²⁾	422,2	-1,0	19,3	408,8	-3,2	18,8	417,7	2,2	18,9	419,5	0,4	18,6	423,3	0,9	18,3
Doprava ³⁾	140,0	-1,6	6,4	143,4	2,4	6,6	142,6	-0,5	6,5	145,2	1,8	6,4	144,6	-0,4	6,3

Vysvetlivky:

a - v tis. fyzických osôb

b - medziročná zmena v %

c - podiel na zamestnanosti v hospodárstve SR

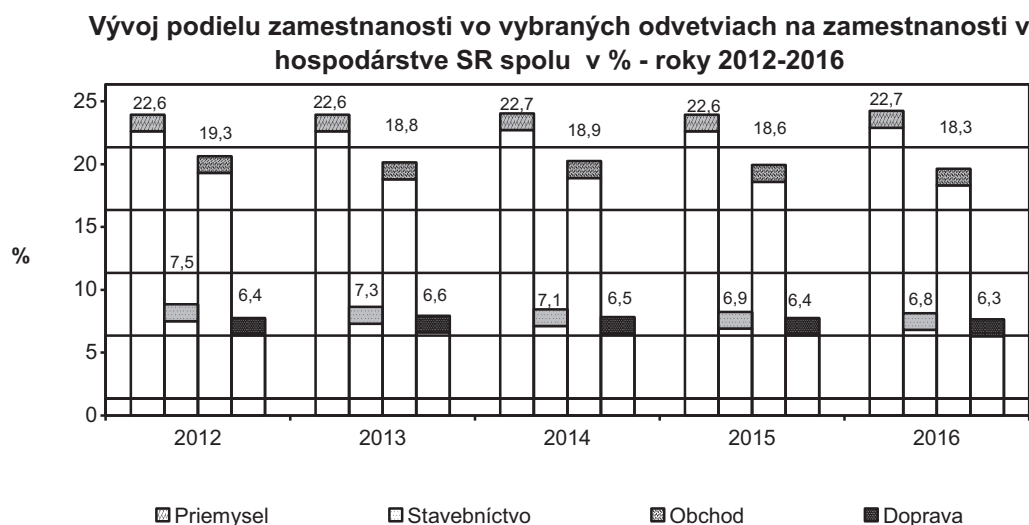
¹⁾ V tejto tabuľke sú uvedené počty zamestnancov za odvetvia tak, ako sú zisťované z mesačného odvetvového štatistického výkazníctva (nie sú ročne upravované). Za hospodárstvo spolu sú uvedené údaje zo štvrtročného štatistického výkazníctva. Nejde o metódu výberového zisťovania pracovných síl (VZPS) ako v tabuľke č. 13.

Vybrané odvetvia - podľa štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE Rev. 2

²⁾ Pod obchodom sa rozumie veľkoobchod, maloobchod, oprava motor. vozidiel, ubytovacie a stravovacie služby.

³⁾ Doprava a skladovanie.

Graf 9

V priemere za rok 2016 bolo v hospodárstve Slovenskej republiky k dispozícii 20 054 **voľných pracovných miest**. Oproti roku 2015 sa ich počet zvýšil o 2 856 (o 16,6 %). V absolútnom vyjadrení najviac voľných pracovných miest pribudlo v priemysle (780 miest). Výraznejší rast bol zaznamenaný aj v doprave a skladovaní. V stavebníctve sa počet voľných pracovných miest zvýšil o 116,4 % na 963 miest. Podľa územného členenia bolo ku koncu roka 2016 najviac voľných pracovných miest v Bratislavskom kraji (8 240). V ostatných krajoch sa ich počet pohyboval od 1 532 (Košický kraj) do 1 955 (Žilinský kraj). Ponuka voľných pracovných miest klesla len v Bratislavskom kraji (o -6,1 %). Ostatné kraje zaznamenali rast počtu voľných

pracovných miest. Najvýraznejší medziročný rast bol v Žilinskom kraji (o 71,6 %) a v Košickom kraji (o 55,4 %).

Priemerná mesačná **nominálna mzda** zamestnanca v hospodárstve SR v roku 2016 dosiahla úroveň 912,0 Eur. V priemere za rok 2016 sa medziročne zvýšila o 3,3 % (o 29,0 Eur).

Najvyššiu priemernú nominálnu mesačnú mzdu mali zamestnanci vo finančných a poisťovacích činnostiach (1 747,0 Eur), v informačných a komunikačných činnostiach (1 739,0 Eur), vo verejnej správe a obrane (1 155,0 Eur). Najnižšia mzda bola v odvetviach ubytovacie a stravovacie služby (554,0 Eur), stavebníctvo (651,0 Eur) a vzdelávanie (830,0 Eur).

Reálna mzda v roku 2016 medziročne vzrástla v priemere o 3,8 %, pre porovnanie v roku 2015 vzrástla reálna mzda o 3,2 %.

1.5 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA HOSPODÁRSTVA

V registri organizácií ŠÚ SR bolo k 31.12.2016 evidovaných 210 766 podnikov a 17 344 neziskových inštitúcií. V porovnaní s rovnakým obdobím roku 2015 vzrástol počet podnikov o 9,1 % a neziskových inštitúcií o 7,4 %. Z celkového počtu podnikov tvoril súkromný sektor 99,7 %, z toho bolo v zahraničnom vlastníctve 12,4 % a v medzinárodnom vlastníctve 3,3 % podnikov. V štruktúre neziskových inštitúcií tvorili rozpočtové organizácie 36,7 %, občianske združenia sa podieľali 28,6 % a cirkevné organizácie 1,8 %.

Z územného hľadiska bol ku koncu roka 2016 najväčší počet podnikov registrovaný v Bratislavskom kraji (71 541 podnikov). V ostatných krajoch sa ich počet pohyboval od 16 742 (Trenčiansky kraj) do 23 020 (Nitriansky kraj). Medziročne sa zvýšil počet podnikov vo všetkých krajoch, pri najvyššom prírastku v Bratislavskom kraji o 6 874 podnikov.

K 31.12.2016 registroval ŠÚ SR ďalej 346 992 fyzických osôb - podnikateľov, v tom bolo 322 968 živnostníkov, 24 024 ostatných fyzických osôb. V porovnaní s rokom 2015 sa ich celkový počet zvýšil o 8 525 osôb (o 2,5 %), a to najmä v dôsledku zvýšenia počtu živnostníkov o 6 508 (o 2,1 %). Z celkového počtu živnostníkov bolo najviac registrovaných v obchode (74 946), v stavebníctve (74 604) a v priemyselnej výrobe (52 716).

Najviac fyzických osôb - podnikateľov pôsobilo v Žilinskom kraji (15,5 %). Podiel ostatných krajov bol v rozpätí od 10,1 % (Košický kraj) do 14,8 % (Bratislavský kraj). Medziročne sa počet podnikateľov zvýšil vo všetkých krajoch, relatívne najviac v Nitrianskom kraji (o 3,8 %).

2. VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V SR

2.1 POSTAVENIE STAVEBNÍCTVA V HOSPODÁRSTVE SR

Stavebníctvo je napriek rôznym ekonomickým dopadom v oblasti súkromných i verejných investícií v ostatných rokoch stále považované za **jedno z rozhodujúcich odvetví slovenskej ekonomiky**. V roku 2016 sa jeho podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu pohyboval v úrovni 6,8 % (b. c.), stavebníctvo vytvorilo 7,5 % z celkovej pridanej hodnoty a zamestnávalo cca 6,8 % z celkového počtu osôb pracujúcich v hospodárstve SR. Stavebníctvo je zároveň hlavným realizátorom stavieb a budov, ktoré sú dôležitou súčasťou investícií, resp. tvorby hrubého fixného kapitálu v celom hospodárstve. Podiel stavieb a budov na tvorbe hrubého fixného kapitálu dosiahol v roku 2016 - 43,6 %.

Stavebníctvo **vytvára diela dlhodobej životnosti** a zabezpečuje tak okrem konkrétneho výrobného procesu aj prínos architektonický a kultúrny, ktorý je dôležitou významnou súčasťou duševného výkonu a má v neposlednom rade značný estetický, ekologický a sociálny dopad. Je tiež významným spotrebiteľom rôznych druhov energií, nerastných surovín, materiálov a výrobkov, odvetvie ďalej produkuje enormné množstvá stavebného odpadu, demolačných materiálov a emisií. Z tohto pohľadu je preto veľmi významný a nezanedbateľný vzťah medzi stavebnou činnosťou a životným prostredím na jednej strane a trvalo udržateľným rozvojom na strane druhej. Dodržiavanie zásad a princípov trvalo udržateľného rozvoja má preto pre stavebníctvo osobitný význam.

Stavebníctvo je v neposlednom rade významným **indikátorom konjunkturálneho vývoja** celej ekonomiky, je tesne zviazané s odchýlkami a pohybmi v ekonomike. V tomto zmysle reaguje priamo a okamžite na zmeny v hospodárskom cykle a pôsobí multiplikačne na rozvoj ďalších odvetví. Znamená to, že investovanie do výstavby vyvoláva v ekonomike krajiny nadväzne celú reťaz dopytu v styčných sektoroch po tovaroch a službách, čo sa priaznivo odzrkadľuje najmä v oblasti hospodárskych aktivít, v zamestnanosti a spätne v bilancii verejných rozpočtov.

V období po roku 1989 prešlo slovenské stavebníctvo **rozsiahlou reštrukturalizáciou**. Vedľa výrazného zlepšenia architektonickej úrovne a kvality stavieb došlo tiež k zmene počtu a veľkosti stavebných firiem, k zmenám právnej formy podnikateľských subjektov, ale aj k zásadným zmenám vlastníckej štruktúry stavebných firiem. V priebehu transformácie slovenskej ekonomiky však slovenské stavebníctvo celkovo prejavilo schopnosť, i keď s niekoľkými vážnymi výkyvmi,

adaptovať sa na moderné trhové podmienky. Objem stavebnej produkcie v počiatočných fázach transformácie značne poklesol, čo bolo predovšetkým dôsledkom rozpadu systému centrálne riadeného hospodárstva a následne sa prejavili i určité dopady vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993. Ďalšie charakteristické obdobie pre stavebníctvo bolo do konca roku 1999, ktoré možno označiť ako obdobie postupného oživovania stavebného trhu, keď sa striedali obdobia rastu 1995-1997, s rokmi stagnácie, či poklesu 1998-1999. Počnúc rokom 2000 sa začalo pre stavebníctvo obdobie značného rozmachu investičných aktivít. Od tohto roku už stavebná produkcia pravidelne rástla, hoci ešte ani v roku 2001 nebola dosiahnutá jej úroveň z roku 1998. Najväčší boom predstavovali pre stavebníctvo roky 2005-2006, keď reálne tempá rastu objemu stavebnej produkcie prekročili dvojmiestnu hranicu. Tieto tempá rastu dosahované na Slovensku v uvedenom období pritom značne predstihovali tempá rastu objemu stavebnej produkcie aj v porovnaní s ostatnými členskými krajinami EÚ.

Slovenské stavebníctvo si po transformácii vytvorilo takú **organizačnú štruktúru**, ktorá sa bežne uplatňuje v zahraničí. Vznikla prirodzená hierarchia malých (do 49 zamestnancov), stredných (do 249 zamestnancov) a veľkých (250 a viac zamestnancov) podnikov, ktorých štruktúra zodpovedá štruktúre zákaziek a dopytu. Osobitnú skupinu v tejto súvislosti tvoria samostatne zárobkovo činné osoby, t.j. živnostníci v stavebníctve. Každá z týchto skupín si našla svoje prirodzené **miesto na stavebnom trhu**.

V oblasti výstavby budov (bytových i nebytových) postupne dochádzalo k znižovaniu počtu zamestnancov hlavne u veľkých stavebných spoločností, tieto ale kapitálovo rástli. Na investovaní sa v tomto smere okrem zahraničných investorov významnejšie prejavovali aj domáce podniky a developeri. Priemysel okrem technológií potrebuje aj nové výrobné haly, inžinierske siete, sklady a pod. Developeri v minulom období rozbíjali množstvo projektov administratívnych, nákupných, oddychových, športových a aj obytných komplexov. Obchod s nehnuteľnosťami, ktorý do polovice roka 2008 zažíval mimoriadny rozmach, sa koncom roka 2008, vplyvom prejavujúcej sa globálnej hospodárskej krízy, mierne oslabil. V roku 2009 už došlo k výraznému prepadu na trhu s nehnuteľnosťami a k jeho oživeniu došlo až koncom roka 2010, resp. začiatkom roka 2011.

V oblasti inžinierskych stavieb (infraštruktúry) by naopak počet zamestnancov (vybavenosť technikou, skúsenosťami a pod.) mal určovať vplyv danej firmy na trhu - teda jej trhového podielu.

U malých stavebných firiem naopak postupne dochádzalo, a tento trend bude aj pokračovať, k pomerne úzkej špecializácii ich výroby a poskytovaných služieb.

Vstup Slovenska do Európskej únie v máji 2004 predstavoval pre slovenské stavebníctvo a celú ekonomiku ďalší krok, ktorý je porovnateľný s takými medzníkmi, akými sú privatizácia, resp. liberalizácia. Celkovo sa dá skonštatovať, že členstvo v EÚ je pre slovenské stavebníctvo prínosom. K výhodám sa radil napríklad väčší prílev zahraničných investícií a účasť na európskom stavebnom trhu. K slabším stránkam patrilo naopak silnejšie konkurenčné prostredie.

Slovenské stavebníctvo dosahovalo od vstupu SR do EÚ až do konca roka 2008 mimoriadne dobré výsledky. Svedčí o tom predovšetkým významný nárast stavebnej produkcie v rokoch 2005 a 2006, keď bol realizovaný objem stavebných prác v hodnote 4,157 mld. Eur a 4,963 mld. Eur v bežných cenách, resp. 4,908 mld. Eur a 5,639 mld. Eur v stálych cenách roka 2010, čo v bežných cenách znamená rast oproti predchádzajúcemu roku o 21,3 % a 19,4 % a reálne v stálych cenách roka 2010 o 16,2 % a 14,9 %. Stavebná produkcia v roku 2007 dosiahla 5,484 mld. Eur v b. c. a 6,001 mld. Eur v s. c. 2010, čo oproti roku 2006 predstavuje nárast o 10,5 % (b. c.) a 6,4 % (s. c. 2010). Podnikateľské subjekty, pôsobiace v odvetví stavebnej produkcie v roku 2008 realizovali objem stavebných prác v hodnote 6,473 mld. Eur v b. c. a 6,701 mld. Eur v s. c. 2010, čo v b. c. znamená rast oproti roku 2007 o 18,0 % a v s. c. 2010 o 11,7 %. Rok 2008 bol pre stavebníctvo z tohto pohľadu úspešnejší ako rok 2007.

Globálna finančná a hospodárska kríza sa najvýraznejšie prejavila v odvetví stavebníctva v roku 2009, keď stavebná produkcia klesla v bežných cenách o -10,5 % na 5,790 mld. Eur a v stálych cenách 2010 o -12,8 % na 5,843 mld. Eur. V roku 2010 sa stavebná produkcia znížila o -2,4 % na 5,649 mld. Eur. V roku 2011 bol zaznamenaný pokles stavebnej produkcie, a to v b. c. o -1,8 % (produkcia vo výške 5,543 mld. Eur) a v s. c. 2010 o -3,0 % (5,477 mld. Eur). Rok 2012 bol pre stavebníctvo opäť krízový, keď sa stavebná produkcia v b. c. znížila o -10,0 % na 4,987 mld. Eur a v s. c. 2010 o -10,6 % na 4,894 mld. Eur. V roku 2013 sa stavebná produkcia v b. c. znížila o -7,0 % na 4,639 mld. Eur a v s. c. 2010 o -7,6 % na 4,522 mld. Eur. V roku 2014 sa stavebná produkcia v b. c. znížila o -1,2 % na 4,582 mld. Eur a v s. c. 2010 o -2,6 % na 4,406 mld. Eur. V roku 2015 bol zaznamenaný rast stavebnej produkcie, a to v b. c. o 19,7 % (produkcia vo výške 5,487 mld. Eur) a v s. c. 2010 o 17,7 % (5,186 mld. Eur).

Napriek skutočnosti, že slovenská ekonomika ako celok dosiahla v roku 2016 rast, keď hrubý domáci produkt reálne (v s. c. 2010) vzrástol o 3,3 % na 78,855 Eur, vývoj stavebníctva v roku 2016 potvrdil, s výnimkou roku 2015, pokračovanie negatívneho trendu z predchádzajúceho obdobia. Stavebná produkcia dosiahla celkovo v roku 2016 v bežných cenách objem vo výške 4,872 mld. Eur a oproti roku 2015 sa tak znížila o -9,8 % (v stálych cenách 2010 - 4,548 mld. Eur, pokles o -10,7 %). Stavebné firmy naďalej strácali zásobu práce v dôsledku nižšieho dopytu po stavebných prácach, nedostatku súkromných investícií a pri inžinierskych stavbách boli posunuté začiatky výstavby dopravnej infraštruktúry (čo súviselo hlavne s pomalým čerpaním EÚ fondov z nového programového obdobia na inžiniersku výstavbu).

K nedostatočnému dopytu po stavebnej produkcii sa priradili aj ďalšie faktory obmedzujúce rast stavebnej produkcie: finančné obmedzenia, poveternostné vplyvy, nedostatok personálu, nedostatok materiálu alebo mechanizmov, platobná nedisciplinovanosť odberateľov (s neustále sa zhoršujúcim trendom, nesplácanie faktúr, nedobytnosť pohľadávok z reštrukturalizácie veľkých firiem a z toho vznikajúca platobná neschopnosť), veľká konkurencia, nízke ceny práce a problémy s dôveryhodnosťou verejných obstarávaní.

Rok 2016 celkovo charakterizuje nižší objem stavebných prác a nedostatok súkromných investícií, výrazne klesli najmä inžinierske stavby (medziročný pokles o -24,3 %), hlavne z dôvodu vysokej porovnávacej základne z minulého roka, kedy dochádzalo k dočerpávaniu EÚ fondov. Rok 2017 bude priaznivejší, očakáva sa kladný vývoj slovenského stavebníctva. V roku 2017 sa predpokladá celkový medziročný rast stavebnej produkcie o 4,0 %. Ťahúňom by mala byť výstavba dopravnej infraštruktúry, a to vďaka reálnemu začatiu výstavby viacerých diaľničných stavieb.

Postavenie odvetvia stavebníctva v hospodárstve ako celku možno najvýstižnejšie hodnotiť predovšetkým dvoma ukazovateľmi:

- podielom odvetvia stavebníctva na tvorbe hrubého domáceho produktu a
- podielom odvetvia stavebníctva na celkovej zamestnanosti v národnom hospodárstve.

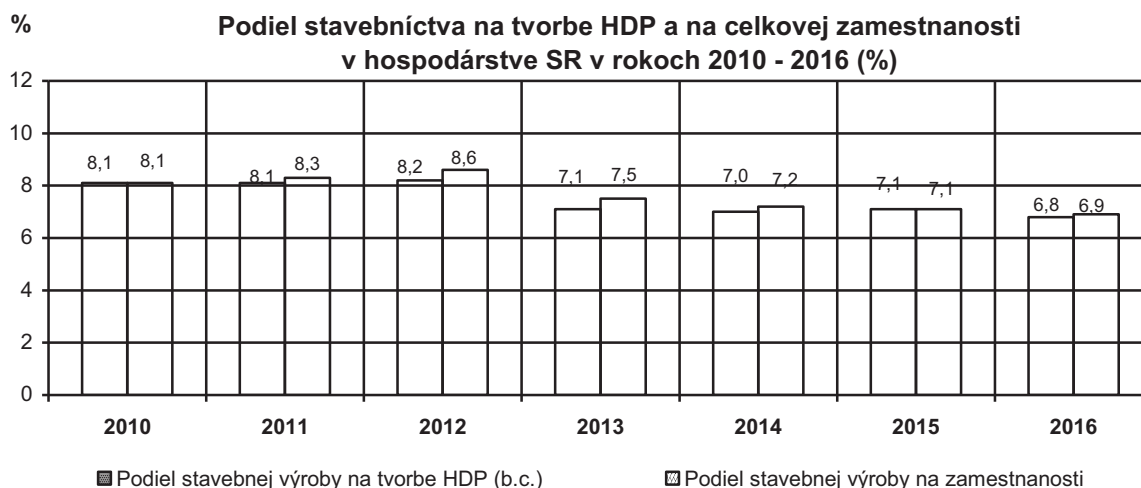
Podiel stavebníctva na tvorbe HDP (b. c.) - podiel stavebníctva na tvorbe HDP sa od roku 2010 postupne znižoval z úrovne 8,1 % na 7,1 % v roku 2015. V roku 2016 bol podiel stavebníctva na tvorbe HDP v úrovni 6,8 %, čo predstavuje pokles oproti roku 2015 o -0,3 p. b..

Podiel stavebníctva na zamestnanosti v hospodárstve ako celku sa od roku 2010 postupne znižoval z úrovne 8,3 % na 6,9 % v roku 2015. V roku 2016 dosiahol tento podiel úroveň 6,8 %, čo znamená pokles v porovnaní s rokom 2015 o -0,1 p. b..

Vývoj podielu odvetvia stavebníctva na tvorbe HDP a celkovej zamestnanosti v hospodárstve SR v rokoch 2010 - 2016 v %

Tabuľka č. 15

Rok	Podiel stavebníctva v %		
	na tvorbe HDP		na zamestnanosti
	b. c.	s. c. 2010	
2010	8,1	8,1	8,3
2011	8,1	8,3	7,9
2012	8,2	8,6	7,5
2013	7,1	7,5	7,3
2014	7,0	7,2	7,1
2015	7,1	7,1	6,9
2016	6,8	6,9	6,8

2.2 ORGANIZAČNÝ VÝVOJ STAVEBNÍCTVA

Stavebníctvo prešlo od vzniku samostatnej Slovenskej republiky zásadnou zmenou druhu vlastníctva podnikov. Rozhodujúce postavenie majú v súčasnosti súkromné podniky, ktoré nahradili bývalé štátne organizácie. Slovenské stavebníctvo je teda charakteristické vysokým podielom stavebnej produkcie realizovanej súkromným sektorom. Od roku 2001 vykazuje tento podiel hodnoty vo výške cez 99 %, v roku 2016 to bolo 99,9 %.

Vývoj objemu stavebnej produkcie podľa sektorov vlastníctva v rokoch 2010 - 2016

Tabuľka č. 16

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stavebná produkcia^{*)} (s. c. 2010) - mil. Eur	5 527,7	5 431,0	4 754,6	4 503,5	4 315,4	5 089,9	4 548,3
- index (predch. obdobie = 100)	95,4	98,3	87,5	94,7	95,8	117,9	89,4
- podiel súkromného sektora na stavebnej produkcii (s. c. 2010) - %	99,8	99,9	99,8	99,8	99,9	99,9	99,9

Poznámka: Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami vrátane stavebných závodov nestavebných podnikov.

^{*)} CR_vybr.ukazovatele_2000_2016_slov.Stav_NACE Rev.2

K 31.12.2016 pôsobilo podľa **organizačnej štatistiky** v stavebníctve na Slovensku 17 228 podnikov, v tom 17 203 súkromných a 25 v rámci verejného sektora. Z celkového počtu podnikov bolo 1 848 podnikov pod zahraničnou kontrolou. V stavebníctve tiež pôsobilo 74 604 fyzických osôb - živnostníkov. Spolu to bolo 91 832 právnických osôb. Dané údaje sú uvedené v publikácii Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 4. štvrtroku 2016, ŠÚ SR, marec 2017. Podľa organizačnej štatistiky zverejnenej na www.statistics.sk bolo v stavebníctve k 31.12.2016 činných 91 847 ekonomických subjektov, z toho bolo 74 604 živnostníkov, 3 iné fyzické osoby, 282 akciových spoločností, 16 126 spoločností s ručením obmedzeným, 31 ostatných obchodných spoločností, 39 družstiev, 9 príspevkových organizácií, 2 rozpočtové organizácie a 751 ostatných právnych foriem.

V tabuľke č. 17 sú uvedené počty podnikateľských subjektov v odvetví stavebníctva v členení podľa počtu zamestnancov (2012 - 2016).

Organizačný vývoj v odvetví stavebníctva v rokoch 2012 - 2016
(podľa organizačnej štatistiky; registra organizácií ŠÚ SR)

Tabuľka č. 17

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Počet podnikateľských subjektov				
	k 31.12.2012	k 31.12.2013	k 31.12.2014	k 31.12.2015	k 31.12.2016
Živnostníci	81 270	79 891	76 797	73 364	74 604
Podniky s počtom zamestnancov 0-9	9 891	10 835	11 402	9 141	8 784
Podniky s počtom zamestnancov 10-19	844	962	874		
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	393	434	421		
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	214	197	189	180	168
Podniky s počtom zamest. 250 a viac	19	16	12	13	11
Spolu	94 635 ^{x)}	94 415 ^{x)}	92 478 ^{x)}	89 437 ^{x)}	91 832 ^{x)}

^{x)} V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2012 - 2 004 podnikov, rok 2013 - 2 080 podnikov, rok 2014 - 2 783 podnikov, rok 2015 - 6 739 podnikov, rok 2016 - 8 265 podnikov,).

Z podnikateľských subjektov pôsobiach v stavebníctve tvorili **v roku 2016** najväčší podiel živnostníci, a to 81,2 %. Z 18,8 % podnikov predstavovali 9,6 % malé podniky s počtom zamestnancov 0-49, 0,2 % stredné podniky s počtom 50-249 zamestnancov, 0,01 % podniky s počtom 250 a viac zamestnancov a 9,0 % podniky s nezisteným počtom zamestnancov.

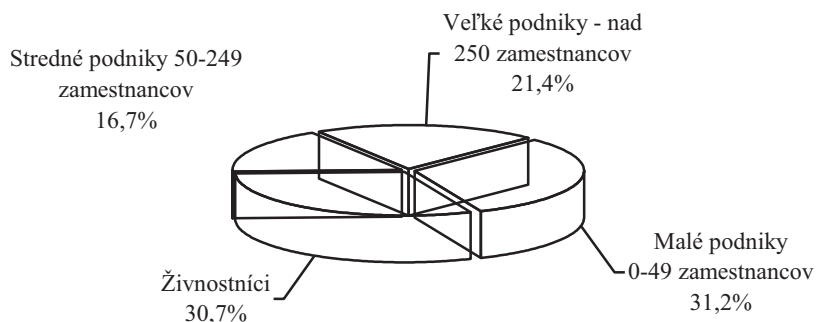
Z celkového počtu podnikov (17 228) predstavovali malé podniky s 0-49 zamestnancami 51,0 % (8 784 podnikov), stredné podniky s 50-249 zamestnancami 1,0 % (168 podnikov) a veľké podniky s 250 a viac zamestnancami 0,1 % (11 podnikov). Zvyšok 48,0 % tvorili podniky (8 265) s nezisteným počtom zamestnancov.

V roku 2016 sa v porovnaní s rokom 2015 znížil celkový počet podnikov v stavebníctve so zisteným počtom zamestnancov o -4,0 % (o 371 podnikov), počet malých podnikov s počtom 0-49 zamestnancov sa znížil o -3,9 % (o 357 podnikov). Počet stredných podnikov s počtom 50-249 zamestnancov klesol o -6,7 % (o 12 podnikov) a počet veľkých podnikov s počtom 250 a viac zamestnancov klesol o 2 podniky. Počet fyzických osôb - živnostníkov vzrástol o 1,7 % (o 1 240 fyzických osôb).

V rokoch 2012 až 2016 bol podiel podnikateľských subjektov na realizácii stavebnej produkcie (b. c.) v SR nasledovný:

	2012	2013	2014	2015	2016
• živnostníci	35,7 %	36,2 %	34,9 %	27,1 %	30,7 %
• malé podniky (0-49 zamestnancov)	27,4 %	30,7 %	30,4 %	30,6 %	31,2 %
• stredné podniky (50-249 zamestnancov)	17,1 %	15,1 %	17,2 %	16,9 %	16,7 %
• veľké podniky (nad 250 zamestnancov)	19,8 %	18,0 %	17,5 %	25,4 %	21,4 %

**Štruktúra stavebnej produkcie podľa podnikateľských subjektov
rok 2016**

Najväčší podiel na stavebnej produkcii vo výške 31,2 % tvorili v roku 2016 malé stavebné podniky s počtom zamestnancov 0-49 (pokles produkcie v b. c. oproti predchádzajúcemu roku -6,6 %). Z hľadiska veľkostnej štruktúry sa na objeme stavebnej produkcie v roku 2016 podieľali najmenším podielom (16,7 %) stredné podniky s počtom 50-249 zamestnancov. Ich produkcia bola v roku 2016 o -15,0 % nižšia ako v roku 2015. Živnostníci sa na celkovej stavebnej produkcii v roku 2016 podieľali 30,7 %, produkcia živnostníkov vzrástla oproti predchádzajúcemu roku o 0,4 %. Veľké stavebné podniky s počtom 250 a viac zamestnancov mali v roku 2016 na stavebnej produkcii 21,4 % podiel a objem ich produkcie sa oproti roku 2015 znížil o -21,9 %.

Z priemerného počtu 152 382 zamestnaných osôb bol v roku 2016 najväčší podiel živnostníkov (60,2 %; 94 737 osôb), počet živnostníkov sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšil o 0,2 %. Najmenší podiel z hľadiska počtu zamestnancov (4,6 %) tvorili veľké podniky s počtom 250 a viac zamestnancov. Priemerný počet zamestnaných osôb sa vo veľkých podnikoch znížil v roku 2016 o -9,7 % na 7 305 osôb. V roku 2016 sa malé podniky (0-49 zamestnancov) podieľali na celkovej zamestnanosti v stavebníctve 25,5 % a stredné podniky (50-249 zamestnancov) 9,6 %. Počet zamestnancov vzrástol v roku 2016 oproti roku 2015 v kategórii podnikov s 0-49 zamestnancami o 6,4 % (o 2 408 osôb) a v kategórii podnikov s 50-249 zamestnancov o 0,5 % (o 70 osôb). Celkovo vzrástla v roku 2016 zamestnanosť v stavebníctve v porovnaní s rokom 2015 o 1,2 %.

Medziročný celkový pokles stavebnej produkcie (b. c.) v roku 2016 o -10,0 %, t.j. z 5 366,5 mil. Eur na 4 834,1 mil. Eur (bez nestavebných podnikov) súvisel hlavne s poklesom jej objemu vo veľkých podnikoch (250-499 zamestnancov) o -46,2 % a vo veľkých podnikoch (500 a viac zamestnancov) o -16,9 %. Zamestnanosť poklesla len v kategórii veľkých podnikov (250-499 zamestnancov), a to o -35,5 % (o 920 osôb).

Prehľadnejšie údaje o podiele jednotlivých podnikateľských subjektov⁵ na realizácii stavebnej produkcie a zamestnanosti v stavebníctve v roku 2016 obsahuje tabuľka č. 18.

Produkcia a zamestnanosť v odvetví stavebníctva podľa podnikateľských subjektov rok 2016

Tabuľka č. 18

Podnikateľské subjekty podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia 2016 ¹⁾			Priemerný evidenčný počet zamestnancov 2016		
	mil. Eur v b.c.	Podiel v %	Index ²⁾ 2016/2015	Fyzické osoby	Podiel v %	Index 2016/2015
0 - 19	951,3	19,7	99,6	28 361	18,0	108,6
20 - 49	557,3	11,5	82,3	11 776	7,5	101,4
50 - 249	804,6	16,6	84,1	15 203	9,6	100,5
250 - 499	122,2	2,5	53,2	1 672	1,1	64,5
500 a viac	913,4	18,9	82,3	5 633	3,6	102,5
Živnostníci ³⁾	1 485,3	30,8	99,3	94 737	60,2	100,2
Spolu	4 834,1	100,0	89,1	157 382	100,0	101,2

Poznámka: ¹⁾ Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami - bez nestavebných podnikov.

²⁾ V stálych cenách, priemer roku 2010=100

³⁾ Odhad

V *Prílohe č. 4* sú uvedené podrobnejšie údaje o organizačnom vývoji podnikateľského prostredia v stavebníctve.

2.3 VÝVOJ OBJEMU STAVEBNEJ PRODUKCIE

Po výkyvoch vo vývoji stavebnej produkcie do roku 1999 jej objem od roku 2000 medziročne pravidelne do roku 2008 rástol, pričom historický najvyšší rast stavebnej produkcie bol reálne zaznamenaný v rokoch 2005 a 2006. V roku 2007 nebol dosiahnutý taký rast stavebnej produkcie ako v predchádzajúcom období, ale v roku 2008 došlo k ďalšiemu rastu o 18,3 % v b. c., resp. o 11,9 % v s. c. 2010. V roku 2009 už došlo k zmenám a k výraznému poklesu stavebnej produkcie o -9,1 % v b. c. a o -11,3 % v s. c.. V roku 2010 v b. c. poklesol objem stavebnej produkcie o -3,7 % a v s. c. o -4,6 %. V roku 2011 v b. c. poklesol objem stavebnej produkcie o -0,6 % a v s. c. o -1,8 %, v roku 2012 o -11,9 % v b. c., resp. o -12,5 % v s. c. a v roku 2013 o -4,6 % v b. c. a v s. c. o -5,3 %. V roku 2014 sa stavebná produkcia v b. c. znížila o -2,9 % a v s. c. 2010 o -4,2 %. V roku 2015 bol zaznamenaný rast stavebnej produkcie, a to v b. c. o 20,3 % (produkcia vo výške 5 400,0 mil. Eur) a v s. c. 2010 o 17,9 % (5 089,9 mil. Eur).

Podnikateľské subjekty, pôsobiace v *odvetví stavebníctva* realizovali v roku 2016 objem stavebnej produkcie v hodnote 4 872,4 mil. Eur v bežných cenách a 4 548,3 mil. Eur v stálych cenách roku 2010, čo v bežných cenách znamená pokles oproti roku 2015 o -9,8 % a v stálych cenách o -10,7 %.

⁵ O podnikateľských subjektoch, ktoré pôsobia na slovenskom stavebnom trhu, sú k dispozícii informácie s rôznou úrovňou spoľahlivosti. Najpresnejšie údaje sú k dispozícii o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac (tu ide o vyčerpávajúce štatistické zisťovanie). O malých stavebných organizáciách do 19 zamestnancov sú k dispozícii odhady založené na výberovom zisťovaní, rovnako o živnostníkoch. ŠÚ SR tieto odhady upresňuje, pričom platí, že ide často o odlišné údaje získané buď z mesačného alebo ročného výkazníctva. Z tohto dôvodu najmä medziročné porovnávanie za posledný rok býva spravidla rozdielne pri použití ročných štatistík (za minulé obdobie) a aktuálnych správ o hospodárskom vývoji založených na štvrťročnom, resp. mesačnom zisťovaní.

**Vývoj základných ukazovateľov v odvetví stavebníctva SR ako celku
v rokoch 2010 až 2016**

Tabuľka č. 19

Ukazovateľ		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stavebná produkcia ^{*) 1)} (b. c.)	mil. Eur	5 649,3	5 542,7	4 987,0	4 639,2	4 582,1	5 486,6	4 872,4
- index (predch. obdobie = 100)	%	95,6	98,1	90,0	93,0	98,8	119,7	88,8
Stavebná produkcia ^{*) 2)} (b. c.)	mil. Eur	5 534,6	5 499,8	4 845,3	4 624,3	4 489,1	5 400,0	4 872,4
- index (predch. obdobie = 100)	%	96,3	99,4	88,1	95,4	97,1	120,3	90,2
Stavebná produkcia ^{*) 2)} (s. c. 2010)	mil. Eur	5 527,7	5 431,0	4 754,6	4 503,5	4 315,4	5 089,9	4 548,3
- index (predch. obdobie = 100)	%	95,4	98,3	87,5	94,7	95,8	117,9	89,3
Ø evidenčný počet zamestnancov ¹⁾	fyz. os.	178 795	172 277	164 557	158 218	155 058	153 928	157 382
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	96,8	96,4	95,5	96,1	98,0	99,3	102,2
Ø evidenčný počet zamestnancov ²⁾	fyz. os.	179 551	173 040	165 254	158 575	156 785	155 490	157 382
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	97,4	96,4	95,5	96,0	98,9	99,2	101,2
Produktivita práce zamestnanca (b. c.) ³⁾	Eur	30 825	31 783	29 320	29 162	28 455	34 729	32 300
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	98,8	103,1	92,2	99,5	97,6	122,0	93,0
Ø nominálna mesačná mzda zamest. ¹⁾	Eur	580,39	604,74	611,50	607,07	599,94	633,71	651,00
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	103,6	104,2	101,1	99,3	98,8	105,6	97,3
Ø nominálna mesačná mzda zamest. ⁴⁾	Eur	579,00	603,00	607,00	607,00	601,00	632,00	651,00
- index (predchádzajúce obdobie = 100)	%	103,6	104,1	100,7	100,0	99,0	105,2	103,0

Poznámka: Stavebná produkcia vrátane nestavebných podnikov; ostatné ukazovatele bez stavebných závodov nestavebných podnikov.

^{*)} Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami - zahŕňa objem stavebnej produkcie, ktorý podnik realizuje zamestnancami zahrnutými do jej evidenčného počtu, ako aj osobami pracujúcimi na dohodu (vrátane produktívnej práce učňov). Patrí sem aj produkcia vykonaná pre vlastnú investičnú výstavbu a produkcia pre iných dodávateľov stavebnej produkcie vrátane produkcie vykonanej v zahraničí. Uvedená stavebná produkcia je vrátane nestavebných podnikov.

¹⁾ Za roky 2010 - 2015 ide o údaje z ročného výkazníctva o vývoji stavebnej produkcie, zamestnanosti, priemernej mesačnej mzde zamestnanca; rok 2016 je z mesačného výkazníctva.

²⁾ Za roky 2010 - 2016 ide o údaje o vývoji stavebnej produkcie (v b. c. a prepočítané na cenovú úroveň 2010), zamestnanosti z mesačného výkazníctva - CR_vybr.ukazovatele_2000_2016_slov.Stav_NACE Rev.2.

³⁾ Produktivita práce zamestnanca je rátaná zo stavebnej produkcie z mesačného výkazníctva v bežných cenách.

⁴⁾ Ide o údaje o priemernej mesačnej mzde zamestnanca z mesačného výkazníctva.

V roku 2016 bol v porovnaní s rokom 2015 vývoj ďalších základných ukazovateľov v stavebníctve (z mesačného výkazníctva - CR_vybr.ukazovatele_2000_2016_slov.Stav_NACE Rev.2, resp. z bežného mesačného výkazníctva) nasledovný:

- Priemerná zamestnanosť v odvetví stavebníctva v roku 2016 vzrástla o 1,2 %, čo znamená zvýšenie počtu zamestnancov v odvetví o 1 892 osôb na 157 382 osôb. V zahraničí zároveň pracovalo v roku 2016 podľa ŠÚ SR v odvetví stavebníctva 45,8 tis. osôb, čo je o 9,0 tis. osôb viac ako v roku 2015.
- Produktivita práce zamestnanca zo stavebnej produkcie v roku 2016 bola v bežných cenách vo výške 32 300 Eur, čo predstavuje pokles oproti roku 2015 o -7,0 %, v stálych cenách 2010 to bolo 28 900 Eur a v porovnaní s rokom 2015 ide o pokles o -11,7 %.
- Priemerná mesačná nominálna mzda v stavebníctve vzrástla v roku 2016 o 3,0 % na 651,00 Eur. Reálna mesačná mzda zamestnanca vzrástla v roku 2016 o 3,5 % na 654,00 Eur.

Poznámka: Za roky 2010 - 2016 stavebná produkcia, priemerný evidenčný počet zamestnancov, priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca, produktivita práce na zamestnanca je z mesačného výkazníctva.

2.3.1 Negatívne javy prejavujúce sa v stavebníctve

V odvetví stavebníctva sa obecné vyskytujú negatívne javy (samozrejme, že nie vždy, vo všeobecnosti a všade), o ktorých sa vie, hovorí sa o nich, len ich je ťažko dokázať. Nemá o to záujem zástupca investora, ktorý svojim konaním získa čisté peniaze alebo iné výhody, ani dodávateľ, pre ktorého je výhodné, že môže realizovať zákazku. Takéto aktivity deformujú podnikateľské prostredie, súťaž, resp. konkurencieschopnosť na trhu, predražujú výstavbu a v prostredí sa pohybujú čierne peniaze. Uvedenou formou získané finančné prostriedky sa síce väčšinou vrátia do tvorby HDP, buď ako súkromná spotreba alebo investície, ale na druhej strane štát prichádza o daňové príjmy. Dopĺňajú na to aj obce (hlavne pri využití štrukturálnych fondov), ktoré nemajú možnosti z rozpočtov poskytnúť finančné prostriedky aj takouto formou. Hlavne v súčasnej dobe nedostatku zákaziek nie je vylúčené, že sa spomínané javy môžu ešte rozšíriť.

Ako negatívny faktor v stavebníctve pôsobí **neregistrovaná (skrytá) ekonomika**, kde ide o nákup stavebných prác bez účtovného dokladu, teda nezdokladované služby. Najčastejšie ide o stavebné práce v nasledovných oblastiach: stavebná oprava bytu (napr. výmena bytového jadra, prestavba priečok, kladenie dlažby a obkladov); tapetovanie bytu, maľovanie bytu, natieranie dverí a okien; stavba rodinného domu, chaty, chalupy, garáže; rekonštrukcia rodinného domu, chaty, chalupy, garáže. Po vykonaní prác, ktorých cena býva väčšinou nižšia o DPH, nebola poskytnutá potvrdenka, čiže prípadná reklamácia na právnom základe je zložitá, ak nie nemožná. Štát je ukrátený na DPH, dani z príjmu a odvodoch do fondov.

Celkovo sa odhaduje, že slovenskí občania vydávajú ročne cca 250,0 až 350,0 mil. Eur za stavebné úpravy, rekonštrukcie bytov a domov bez obdržania dokladu. Je tiež odhad, že cca 15 až 25 tisíc pracovníkov tvorí čiernu ekonomiku v stavebníctve.

Daný stav môže čiastočne dokumentovať aj istý nesúlاد medzi štatistikou stavebnej produkcie a štatistikou stavebných investícií (v súčasnosti stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu), z ktorého je zrejmé, že štatistika stavebnej produkcie nezahŕňa určitý objem stavebných investícií (Tabuľka č. 20). Pritom objem stavebnej produkcie by mal byť väčší, ako objem stavebných investícií za odvetvie ako celok, keďže stavebná produkcia (stavebné práce) celkom zahŕňa stavebné investície, opravy a údržbu základných prostriedkov a ostatné stavebné práce (napr. demolácie, zariadenie staveniska a pod.).

Porovnanie vývoja stavebných investícií s vývojom stavebnej produkcie v rokoch 2010 - 2016

Tabuľka č. 20

Ukazovateľ	M. j.	Roky						
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stavebná časť tvorby hrubého fixného kapitálu v SR, bežné ceny	mld. Eur	6,639	7,070	6,545	6,884	6,664	8,315	7,127
Stavebná produkcia v SR celkom, bežné ceny	mld. Eur	5,649	5,543	4,987	4,639	4,489	5,400	4,872
Podiel stavebnej produkcie zo stavebných investícií spolu	%	85,1	78,4	76,2	67,4	67,4	64,9	68,4

Pri rozdieloch medzi stavebnými investíciami a stavebnou produkciou môže ísť o nedokonalosti v štatistike, metodické vplyvy, alebo o vysokú úroveň svojpomocnej výstavby obyvateľstvom, prípadne skrytú ekonomiku.

K ďalším negatívnym javom v stavebníctve patrí do určitej miery **agresivita investorov a čierne stavby**.

Stavebné diela, ako budovy ale aj inžinierske stavby ovplyvňujú prostredie, v ktorom žijeme a nepriamo vplyvajú aj na nás a naše správanie sa. Je logické, že staré ustupuje novému. To sa deje aj v našom prostredí. V mnohých prípadoch ale dochádza aj k demolácií objektov, ktoré tvorili históriu a majú tiež čo povedať dnešnej generácii. Nikto nespochybňuje potrebu nových bytových budov a stavieb občianskej vybavenosti s vyššou kvalitou vybavenia a dostatkom parkovacích miest (najlepšie v podzemí pri dodržaní požiarnych bezpečnostných predpisov). Okrem ekonomickej efektívnosti a čo najvyššieho zisku by investori a developeri

mohli viac prihliadať na architektonický súlad s prostredím, kde investícia vyrastie a zanechať aj hodnotné objekty z histórie.

Nie je výnimočné, že developeri, resp. investori presadzujú svoje zámary napriek odporu občanov žijúcich v danom prostredí a tiež na úkor zhoršenia dopravných podmienok. Samospráva sa bráni, že musí vydať stavebné povolenie, lebo žiadosť o stavebné povolenie spĺňa všetky požadované náležitosti a nie je porušený zákon. Na druhej strane vie, že získa prostriedky z daní (daň z nehnuteľnosti, podielové dane z dôvodu trvalého pobytu) a stávajú sa aj prípady podplatenia príslušného úradníka zo strany investora/developeru.

Z pohľadu investora, čo je samozrejmé, je rozhodujúca efektívnosť investície, jej návratnosť a dosiahnutý zisk. Ostatné podmienky - ako prostredie pre život, architektúra, dopravné napojenie sú tiež zohľadňované, ale na prvom mieste je jednoznačne zisk. V dnešnej dobe sme bohužiaľ svedkami toho, že na pôvodných brownfieldoch boli zbúrané staré objekty a s výstavbou nových plánovaných budov sa z rôznych príčin ešte nezačalo. Finančná kríza mala v podstate aj pozitívny dopad. Investori/developeri prehodnocujú rozsah a smerovanie svojich investícií. Na druhej strane sa ale prejavuje aj vo verejných kapitálových výdavkoch, čo oddiali zvyšovanie kvality verejných budov a infraštruktúry.

Čierne stavby sa tiež vyskytujú vo výstavbe, a to ako nedodržanie počtu povolených podlaží alebo určenej veľkosti a druhu objektu. Pre investora sa javí výhodnejšie zaplatiť stavebnému úradu pokutu, ako korigovať svoj zámer, prípadne požiadať o zmenu s rizikom, že nebude schválená.

Ďalšie negatívne javy spájané so stavebníctvom sa týkajú **verejného obstarávania stavebných prác, verejných prác ako takých a predražovania stavebných prác, korupcie, čiernych peňazí a iných plnení**. Rozpočet stavebných prác pri verejných prácach je často vysoko nadhodnotený. Tento negatívny vplyv čiastočne súvisí s potrebou spätných platieb za získanie zákaziek, ale tiež s cieľom dosahovať čo najvyšší zisk.

2.4 VÝVOJ ŠTRUKTÚRY STAVEBNEJ PRODUKCIE

Z hľadiska **štruktúry stavebnej produkcie podľa investičného zamerania** (b. c.) sa v roku 2014 realizovali stavebné práce nasledovne:

- na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách 66,4 %
- na opravách a údržbe 26,8 %

- ostatné stavebné práce 1,5 %
- v zahraničí 5,3 %.

Čo sa týka štruktúry stavebnej produkcie, stavebné práce na novej výstavbe, rekonštrukciách a modernizáciách tvorili podiel 66,4 % a oproti roku 2015 sa znížili o -4,7 p. b.. Podiel prác na opravách a údržbe vzrástol o 3,1 p. b. na 26,8 %, podiel stavebnej produkcie v zahraničí sa zvýšil o 0,61 p. b. na 5,3 %. Celkovo bol v roku 2016 zaznamenaný v tuzemsku pokles v oblasti novej výstavby, modernizáciách a rekonštrukciách a rast stavebnej produkcie na opravách a údržbe a v zahraničí.

Objem a štruktúra stavebnej produkcie (vykonanej vlastnými zamestnancami) v tuzemsku a zahraničí v roku 2016

Tabuľka č. 21

Ukazovateľ	2016		Indexy	
	4.Q.	rok	4.Q.16/4.Q.15	2016/2015
Stavebná produkcia <u>v tuzemsku</u> (mil. Eur) ¹⁾	1 341,0	4 615,2	82,5	88,7
z toho: - nová výstavba, rekonštrukcia a modernizácie	920,1	3 237,4	77,2	83,5
- opravy a údržba	398,4	1 303,1	95,6	101,9
- ostatné stavebné práce	22,5	74,7	x	x
Stavebná produkcia <u>v zahraničí</u> (mil. Eur)	67,1	257,2	82,4	101,1
Stavebná produkcia spolu (mil. Eur) ¹⁾	1 408,0	4 872,4	83,1	90,2

¹⁾ Absolútne hodnoty v bežných cenách, indexy v stálych cenách 2010. Vrátane nestavebných podnikov.

Hlavná časť stavebnej produkcie vo výške 4 615,2 mil. Eur bola v roku 2016 realizovaná v tuzemsku (94,7 %), pričom oproti roku 2015 poklesla o -11,3 % (s. c. 2010). Stavebná produkcia v zahraničí v objeme 257,2 mil. Eur tvorila 5,3 % z celkovej stavebnej produkcie a oproti roku 2015 sa zvýšila o 1,1 % (s. c. 2010). Z celkového objemu tuzemskej stavebnej produkcie predstavovala nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie 66,4 % (3 237,4 mil. Eur v b. c.), opravy a údržba 26,8 % (1 303,1 mil. Eur v b. c.) a ostatné stavebné práce 1,5 % (74,7 mil. Eur v b. c.). Slovenské stavebníctvo bolo v roku 2016 ovplyvnené predovšetkým domácim, lokálnym prostredím a očakáva sa, že tento charakter si zachová aj v najbližšom období.

Podľa smerov výstavby najväčší podiel zo stavebnej produkcie v tuzemsku tvorila v roku 2016 výstavba nebytových budov, a to 42,0 % (1 940,1 mil. Eur), menšie podiely predstavujú výstavba bytových budov - 24,9 % (1 148,8 mil. Eur) a realizácia inžinierskych stavieb - 31,5 % (1 451,6 mil. Eur), ostatné stavebné práce tvorili z tuzemskej produkcie 1,6 % (74,7 mil. Eur).

Vývoj štruktúry stavebnej produkcie podľa smerov výstavby (2010 - 2016) v %

Tabuľka č. 22

Ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	%	97,4	96,3	94,8	94,7	94,9	95,3	94,7
- Bytové budovy	%	23,5	21,0	22,2	23,6	23,3	19,2	23,6
- Nebytové budovy	%	44,6	45,2	47,0	43,1	43,1	39,8	39,8
- Inžinierske stavby	%	28,6	28,7	24,5	26,9	27,2	35,5	29,8
- Ostatné stavebné práce	%	0,6	1,4	1,1	1,1	1,3	0,8	1,5
Stavebná produkcia v zahraničí	%	2,6	3,7	5,2	5,3	5,1	4,7	5,3
Spolu	%	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Poznámka: Údaje za stavebnú produkciu sú za roky 2010 - 2016 z mesačného výkazníctva, SK NACE Rev. 2.

Podrobnejšie údaje o vývoji stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2010 - 2016 obsahuje tabuľka č. 23 a graf 13.

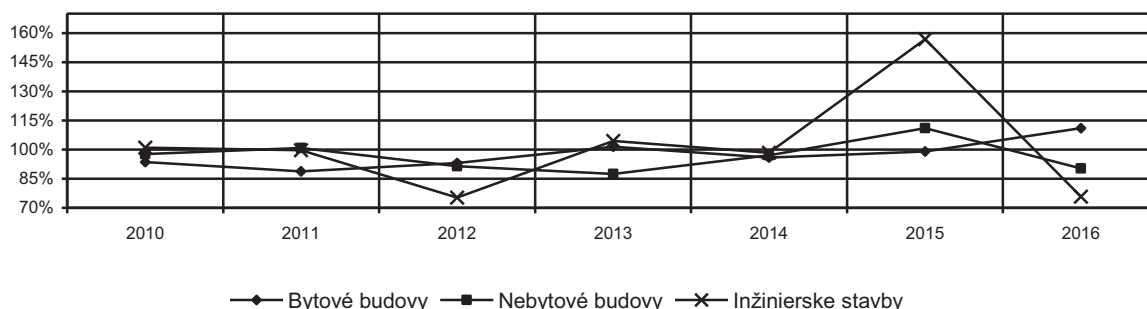
Vývoj stavebnej produkcie podľa smerov výstavby v rokoch 2010 - 2016 (bežné ceny)

Tabuľka č. 23

Ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Stavebná produkcia v tuzemsku, v tom:	mil. Eur	5 388,5	5 297,0	4 595,0	4 379,3	4 261,7	5 148,5	4 615,2
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	97,5	98,3	86,7	95,3	97,3	120,8	89,6
- Bytové budovy	mil. Eur	1 302,4	1 155,5	1 076,0	1 090,9	1 045,3	1 035,2	1 148,8
Index – predchádzajúce obdobie = 100	%	93,5	88,7	93,1	101,4	95,8	99,0	111,0
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	1 049,3	931,3	791,3	718,8	649,0	620,8	683,3
opravy a údržba	mil. Eur	253,1	224,2	284,7	372,1	396,3	414,4	465,5
- Nebytové budovy	mil. Eur	2 469,2	2 489,4	2 275,6	1 991,9	1 933,5	2 149,0	1 940,1
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	97,7	100,8	91,4	87,5	97,1	111,1	90,3
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	2 023,2	1 987,5	1 643,4	1 366,9	1 298,0	1 516,9	1 299,9
opravy a údržba	mil. Eur	446,0	501,9	632,2	625,0	635,5	632,1	640,2
- Inžinierske stavby	mil. Eur	1 584,6	1 577,7	1 188,7	1 242,7	1 222,1	1 918,0	1 451,6
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	101,0	99,6	75,3	104,5	98,3	156,9	75,7
v tom: nová výstavba, rekonštrukcie	mil. Eur	1 348,1	1 406,1	1 027,2	1 065,1	1 054,2	1 700,1	1 254,3
opravy a údržba	mil. Eur	236,5	171,6	161,5	177,6	167,9	217,9	197,3
Ostatné stavebné práce	mil. Eur	32,3	74,4	54,7	53,8	60,8	46,3	74,7
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	85,7	230,3	73,5	98,4	113,0	76,2	161,3
Stavebná produkcia v zahraničí	mil. Eur	146,1	202,8	250,3	245,0	227,5	251,4	257,2
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	65,8	138,8	123,4	97,9	92,9	110,5	102,3
Spolu	mil. Eur	5 534,6	5 499,8	4 845,3	4 624,3	4 489,1	5 400,0	4 872,4
Index - predchádzajúce obdobie = 100	%	96,3	99,4	88,1	95,4	97,1	120,3	90,2

Poznámka: Údaje za stavebnú produkciu celkom sú za roky 2010 - 2016 z mesačného výkazníctva, SK NACE Rev. 2.

Vývoj stavebnej produkcie v tuzemsku podľa smerov výstavby
za roky 2010 - 2016

Výstavba bytových budov (bytová výstavba) v objeme 1 148,8 mil. Eur (b. c.) tvorila v roku 2016 23,6 % z celkovej stavebnej produkcie (resp. 24,9 % z tuzemskej produkcie). Objem výstavby bytových budov medziročne celkove vzrástol o 11,0 % (b. c.). Nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie boli realizované v objeme 683,3 mil. Eur a medziročne vzrástli o 10,1 %, práce na opravách a údržbe bytových budov a bytov vzrástli o 12,3 % (465,5 mil. Eur). Predpokladá sa, že v roku 2017 stavebná produkcia na výstavbe bytových budov medziročne bude rásť miernejším tempom ako v roku 2016.

Pozitívne pôsobiace faktory na dopyt po bytoch a výstavbe bytových budov:

- potreba zvyšovať vybavenosť bytmi na 1000 obyvateľov,
- zvýšený dopyt po obydliach v hlavnom meste a vo väčších aglomeráciách,
- zvýšený dopyt po bytoch je spôsobený aj priaznivými podmienkami financovania, relatívne nízkymi úrokovými sadzbami (v dôsledku nízkej úrokovej miery ECB a konkurencie medzi bankami),
- zvýšený dopyt po bývaní sa odráža v raste cien bytov, ktoré na Slovensku medziročne vzrástli o cca 5,8 %, do konca roku 2016 sa priemerná cena nového bytu v Bratislave (vrátane DPH) zvýšila na 2 510 Eur/m², čo predstavuje medziročný nárast o 10,4 %,
- potreba tepelnej izolácie bytových domov a rodinných domov; priaznivé pôžičky a štátne príspevky,
- potreba opráv a obnovy existujúceho bytového fondu s cieľom predĺženia životnosti budovy, zvýšenia kvalitatívnych parametrov a zníženia energetickej náročnosti (zateplovanie), výmena výťahov a okien,
- štátna podpora rozvoja bývania na rok 2017: dotácia na výstavbu a obnovu bytového fondu (40,0 mil. Eur), dotácia na náhradné nájomné byty (1,5 mil. Eur), štátna prémie k stavebnému sporeniu (29 mil. Eur), štátny príspevok k hypotekárnym úverom pre mladých ľudí (37 mil. Eur),
- prostriedky z fondu EÚ na výstavbu bytov pre Rómov.

Negatívne pôsobiace faktory na dopyt po bytoch a výstavbe bytových budov:

- niekedy ľudia nesúhlasia s rastúcou hustotou bytových domov (dopravná infraštruktúra, zhoršenie kvality naživo v existujúcich domoch),

- príjmové možnosti potenciálnych kupujúcich a schopnosti splácania úveru,
- od marca 2017 Národná banka Slovenska zaviedla pre banky prísnejšie pravidlá poskytovania úverov s cieľom zabrániť riziku zadĺženia (povinné rezervy klienta),
- prevod hypoték na lacnejšiu konkurenciu (niektoré banky sa sťažujú),
- poplatok za miestny rozvoj (pre developerov a staviteľov rodinných domov s rozlohou viac ako 150 m² na vybudovanie infraštruktúry) môže viesť k vyšším cenám domov,
- predpokladaný nárast neregistrovanej, šedej ekonomiky a svojpomocnej výstavby, najmä pri rekonštrukcii bytov, kde ide o nákup stavebných prác bez účtovného dokladu (objem predaného stavebného materiálu, napr. elektrická inštalácia je vyšší v porovnaní s hlásenými stavebnými výkonmi).

V roku 2016 bolo dokončených 15 672 bytov, čo predstavovalo 2,9 dokončeného bytu na 1 000 obyvateľov. Z uvedeného počtu bolo v rodinných domoch dokončených 11 195 bytov (71,4 %) a vo verejnom sektore (územné samosprávy) 336 bytov (2,1 % z dokončených bytov). Z celkového počtu dokončených bytov bolo v Bratislavskom kraji dokončených 4 548 bytov (29,0 % z dokončených bytov). V dokončených bytoch bola priemerná obytná plocha 73,8 m² a priemerná úžitková plocha 116,8 m² (v rodinnom dome 139,6 m²). K 31.12.2016 sa oproti stavu na začiatku roka zvýšila rozostavanosť bytov o 8,0 % na 71 581 bytov, z nich bolo 43 080 bytov v rodinných domoch. V roku 2016 bol úbytok 1 452 bytov, z toho asanáciou 1 296 bytov.

V priebehu roka 2016 bolo začatých 21 441 bytov, čo je o 9,2 % viac ako v roku 2015. Za predchádzajúce tri roky sa každoročne zvyšuje počet vydaných stavebných povolení na byty a zvyšuje sa tiež úžitková plocha zo stavebných povolení. Počet začatých bytov zo stavebných povolení (20,2 tis. bytov) bol v roku 2016 o 14,7 % vyšší ako v roku 2015. Úžitková plocha zo stavebných povolení (2 332 tis. m²) bola v roku 2016 väčšia o 18,7 % ako v roku 2015.

Ceny nehnuteľností určené na bývanie - podľa údajov Národnej banky Slovenska, priemerná cena nehnuteľností na bývanie na Slovensku v 4. štvrtroku 2016 bola 1 304 Eur/m² podlahovej plochy, čo je o 5,8 % viac ako v 4. štvrtroku 2015 (1 232 Eur/m²). Priemerná cena za rok 2016 bola vo výške 1 279 Eur/m², za rok 2015 bola 1 227 Eur/m². Existujú veľké regionálne rozdiely. Najvyššia priemerná cena nehnuteľností na bývanie bola v Bratislavskom kraji 1 790 Eur/m², najnižšia v Nitrianskom kraji vo výške 587 Eur/m². Vzhľadom na investície Jaguar Land Rover do strategického parku sa predpokladá nárast cien nehnuteľností v Nitre a okolitých oblastiach. V roku 2016 boli najdrahšie 1-izbové byty 1 626 Eur/m², najnižšia cena bola za 3-izbové byty 1 405 Eur/m².

Výstavba nebytových budov vo výške 1 940,1 mil. Eur v roku 2016 tvorila 39,8 % z celkovej stavebnej produkcie (resp. 42,0 % z tuzemskej produkcie) a predstavovala najväčší smer výstavby. Nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie boli realizované v objeme 1 299,9 mil. Eur, opravy a údržba v objeme 640,2 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2015 klesol celkový objem stavebnej produkcie na nebytových budovách v b. c. o -9,3 %, nová výstavba, modernizácie a rekonštrukcie poklesli o -14,3 % a opravy a údržba vzrástli o 1,3 %.

V roku 2016 medziročne výstavba nebytových budov klesla, ale v roku 2017 a 2018 sa už očakáva rast. V roku 2016 vzrástol oproti roku 2015 počet vydaných stavebných povolení o 21,6 % (1 966 ks), zvýšila sa tiež úžitková plocha z vydaných stavebných povolení o 126,1 % (1 106,9 tis. m²), hlavne výrazným nárastom úžitkovej plochy administratívnych budov oproti roku 2015 (5 x viac). Výstavba nebytových budov sa realizuje hlavne zo súkromných zdrojov. Verejné prostriedky sa využívajú predovšetkým na tepelnú izoláciu, znižovanie energetickej náročnosti budov, rekonštrukcie a opravy, odstraňovanie havarijných situácií (budovy štátnej správy, daňové budovy, väzenské budovy, požiarne a policajné budovy, atď.). Miestne orgány využívajú prostriedky EÚ na rekonštrukciu a modernizáciu škôl, zdravotníckych zariadení, kultúrnych zariadení a pod..

Výstavba priemyselných objektov súvisí s ekonomickou situáciou, teda s odbytom výrobkov a z hľadiska investora hlavne s prílevom zahraničných investícií a tiež s poskytnutím investičných stimulov. Pokles je odrazom zníženia výdavkov v tomto segmente stavebnej produkcie. S predpokladaným rastom ekonomiky sa očakáva postupný rast priemyselných stavieb. Výrobné objekty sú umiestňované do priemyselných parkov, z ktorých sú niektoré zaplnené a ďalšie sú s rôznym stupňom zaplnenia, veľkosti, vybavenia a prístupu, niektoré sú úplne voľné. Priemyselné objekty sa stavajú tiež na zelenej lúke a rekonštruujú sa výrobné objekty v existujúcich výrobných areáloch (zmena druhu výroby).

Veľkým investorom je stále spoločnosť Volkswagen, ktorá rozširuje svoj závod v Bratislave o 2,0 mil. m². Vo výstavbe je nová karosáreň a montážna hala pre Porsche Cayenne (dokončenie koncom roku 2017), okrem toho sa stavajú aj kancelárske priestory, jedálne, parkoviská a celé sociálne zázemie, ktoré s tým súvisí. Francúzska automobilka PSA Peugeot Citroën plánuje investovať viac ako 165 mil. Eur do výroby nového modelu v závode na Slovensku.

V rokoch 2016-2018 bude postavená štvrtá automobilka na Slovensku spoločnosťou Jaguar Land Rover v meste Nitra, začiatok výroby vozidiel je naplánovaný na rok 2018. V rámci výstavby budú postavené výrobné haly, sklady, logistické centrum, dopravný terminál a technická infraštruktúra. Automobilka pritiahla do areálu priemyselného parku nové výroby (spoločnosť Gestamp vyrába hliníkové komponenty pre automobily, logistické budovy ProLogis). V meste Košice začala japonská spoločnosť Minebea realizovať svoje investície do automobilového priemyslu.

Sklady - celková plocha moderných logistických priestorov na Slovensku v roku 2016 dosiahla 1,73 mil. m². Väčšina skladových priestorov je v širšom okolí hlavného mesta pozdĺž diaľnic D1 a D2 a v existujúcich priemyselných parkoch. Priemerná miera neobsadenosti sa pohybovala okolo 3,9 %, podľa regiónov v rozmedzí od 3,5 do 4,9 %.

Na jar roku 2016 spoločnosť Lidl otvorila v priemyselnej zóne severne od Serede tretie logistické centrum, jedno z najväčších a najčistejších centier v Európe, (investícia vo výške 50 miliónov Eur, celková plocha 128 000 m², zastavaná plocha 52 000 m²). V priemyselnom parku Continental v Dubnici bol otvorený nový expedičný sklad (30 mil. Eur, 70 000 m²). V ProLogis parku Galanta-Gáň bola dohodnutá výstavba nového distribučného centra s rozlohou 55 000 m². V priemyselnom parku Sereď začal Amazon stavať logistické centrum (60 000 m²), dokončené bude v treťom štvrtroku roku 2017. Významné centrá sú v Senci, Galante, Trnave, Trenčíne a Žiline.

Administratívne budovy - sú postavené predovšetkým v Bratislave, v malej miere v regionálnych mestách. Na konci roku 2016 dosiahla celková ponuka kancelárskych priestorov v Bratislave úroveň 1,62 mil. m², 59 % tvoria kancelárske priestory v štandarde A a 41 % v štandarde B. Takmer 20 budov s rozlohou 248,0 tis. m² má certifikát zelenej alebo udržateľnej budovy (LED alebo BREEAM). V roku 2017 sa očakáva dokončenie 90,0 tis. m² nových kancelárskych priestorov. Priemerná miera neobsadenosti bola 6,6 % (podľa okresov v Bratislave od 2,5 % do 11,7 %).

V Bratislave by sa v roku 2017 mala ponuka rozšíriť o kancelárie v projektoch Zuckermandel, Rosum, Uniq Staromestská, Blumental, Stein či Panorama Business II, ktoré spolu prinesú viac ako 100,0 tis. m² moderných priestorov a ďalšia kancelárska plocha sa má dostať na trh v roku 2018.

Obchodné budovy - na Slovensku je cca 1,6 mil. m² maloobchodnej plochy, z toho asi 76 % predstavujú nákupné centrá. Najviac nasýtený región je hlavné mesto Bratislava, kde tržby na obyvateľa sú nad európskym priemerom. V roku 2016 nebolo na Slovensku otvorené žiadne nové nákupné centrum. Bratislavský trh možno pokladať za pomerne nasýtený. Retailové priestory sa budú stavať v menších mestách. Staršie nákupné centrá sa budú revitalizovať kvôli konkurencieschopnosti.

Veľké projekty, multifunkčné komplexy

Developer HB Reavis začal v máji 2017 s výstavbou stanice Nivy. V máji začne výstavba hlavného autobusového terminálu s nákupným centrom a trhovým centrom. Projekt Twin City zahŕňa aj 125 metrov vysokú administratívnu budovu Nivy Tower, ktorá už bola postavená. J & T Real Estate je developerom Business Panorama II (25,0 tis. m²) a prvej etapy komplexu Zuckermandel (20,0 tis. m²).

Športové budovy, zariadenia

Podľa podpísanej zmluvy by mal byť v Bratislave postavený Národný futbalový štadión do konca roku 2018. Štát bude prispievať sumou 27,2 mil. Eur. Výstavba celej oblasti (vrátane

okolitej infraštruktúry - byty, nákupné centrá) by mala stáť 235 mil. Eur. Vláda SR rozhodla o príspevku 45 mil. Eur do roku 2020, na financovanie obnovy/rekonštrukcie 21 futbalových štadiónov, (na financovaní sa bude podieľať štát 60 % a samospráva 40 %). Počas nasledujúcich štyroch rokov budú modernizované futbalové štadióny za 25,5 mil. Eur.

V niektorých mestách na Slovensku sa budujú nové alebo rekonštruujú existujúce športové zariadenia - bazény, multišportové komplexy, Národné tenisové centrum v Košiciach, športové haly (tento rok sa plánuje účasť na výstavbe 10 multifunkčných hál), rozširujú sa vodné parky.

Budovy pre kultúru, dopravu, nemocnice

Zanedbávaná je údržba niektorých kultúrnych pamiatok a historických budov. V rekonštrukcii sú rôzne historické budovy, niektoré z nich sú poškodené požiarom alebo neodbornou údržbou. Okrem verejných prostriedkov sa využívajú aj finančné prostriedky EÚ a granty z Nórskeho fondu (hrady, kláštory, mestské divadlo, drevené kostoly na východe Slovenska, synagógy). Od roku 2016 sa rekonštruje Slovenská národná galéria v Bratislave, ktorej časť bola 15 rokov uzavretá. Projekt rekonštrukcie bol odhadnutý na 48,7 mil. Eur a trvať má 36 mesiacov. Pokračuje aj rekonštrukcia Bratislavského hradu, kapitálové výdavky na rok 2017 sú vo výške 9,6 mil. Eur a na rok 2018 vo výške 11,2 mil. Eur.

Železnice SR v rámci modernizácie železničnej trate rekonštruujú/opravia 21 staničných budov. Súčasťou budovaného areálu Twin City v Bratislave je projekt Stanica Nivy, v rámci ktorého sa postaví nový hlavný autobusový terminál (dokončený nie skôr ako v roku 2020). Nové autobusové stanice/terminály vrátane nákupnej infraštruktúry sa stavajú v Trenčíne, Banskej Bystrici, Zvolene a v Novom Meste nad Váhom. V rokoch 2017-2019 sa bude realizovať rekonštrukcia hangárov a modernizácia letiskovej základne dvoch vojenských letísk.

V Bratislave sa plánuje vybudovať nová fakultná nemocnica, konečné riešenie ešte nebolo zverejnené. Penta Investment World Health Company postaví nemocnicu v Bratislave v lokalite Bory, plánovaný začiatok výstavby je v roku 2018, dokončenie v roku 2021, náklady sa predpokladajú vo výške 100,0 mil. Eur. V niektorých nemocniciach je núdzový stav budov, v iných sa uskutočnila rekonštrukcia nevyhovujúcich oddelení, rozšírili sa, resp. vybudovali nové operačné haly a prevádzkové útvary v Detskej fakultnej nemocnici v Košiciach a v Bratislave. Realizuje sa tiež zateplenie fasád polikliník (zdravotných stredísk).

Objem **inžinierskych stavieb** (inžinierskej výstavby) vo výške 1 451,6 mil. Eur (b. c.) v roku 2016 tvoril 29,8 % zo stavebnej produkcie celkom (resp. 31,5 % z tuzemskej produkcie). V porovnaní s rokom 2015 objem prác na inžinierskej výstavbe klesol o -24,3 % (b. c.). Objem prác na novej výstavbe, modernizáciách a rekonštrukciách klesol o -26,2 % na 1 254,3 mil. Eur a na opravách a údržbe o -9,5 % na 197,3 mil. Eur. V roku 2017 a 2018 sa už predpokladá výraznejší rast výstavby inžinierskych stavieb.

Hlavnú časť inžinierskych stavieb predstavuje budovanie dopravnej infraštruktúry - cestnej infraštruktúry - diaľnice, rýchlostné cesty, cesty I. triedy a oprava cestnej siete a tiež modernizácia existujúcich železničných tratí. Objem skutočne realizovaného rozsahu prác a teda čerpania zdrojov závisí od pripravenosti stavieb (majetkovo-právne vysporiadanie s vlastníkmi, stavebné povolenie, príprava kvalitných projektov pre čerpanie prostriedkov z fondov EÚ), alokácie zdrojov, úspešného priebehu výberu dodávateľa (verejné obstarávanie) a priebehu výstavby (nie povodne, archeologické nálezy, vyvolané investície).

Budovanie cestnej infraštruktúry je potrebné pre hospodársky rozvoj regiónov a príchod investorov, pre ktorých je dobré napojenie na dopravnú sieť veľmi potrebné. Medzi prioritami novej vlády je dokončenie diaľničného spojenia (D1) medzi hlavným mestom Bratislava na západe krajiny a druhým najväčším mestom Košice, na východe krajiny, posledný plánovaný termín bol do roku 2020, ktorý bol však zrealizovaný na obdobie 2025 - 2026. Problémový (vplyv geologických zmien a zosuv pôdy) je úsek Turany - Dubová (13,6 km, predpokladané začatie výstavby v roku 2017), kde prebieha proces EIA. Vláda bude pokračovať v rozvoji dopravnej infraštruktúry, osobitne rýchlostných ciest R2, R3, R4, R7, diaľničného prepojenia s Poľskom (D3).

Kritická situácia je v okolí hlavného mesta, kde sa formou PPP projektu rozbieha výstavba diaľnice D4 a rýchlostnej cesty R4 s dĺžkou 58 km (sekcie: D4 Bratislava, Jarovce - Ivanka pri Dunaji, sever 22,5 km, D4 Ivanka pri Dunaji, sever - Bratislava, Rača 4,4 km; R7 Bratislava, Prievoz - Bratislava, Ketelec 6,5 km, R7 Bratislava, Ketelec - Dunajská Lužná 8,2 km, R7 Dunajská Lužná - Holice 17,3 km), odhadované náklady výstavby sú vo výške 1,9 mld. Eur (PPP projekt, koncesia na 30 rokov), predpokladaná výstavba v rokoch 2016/2017 - 2020. Dôležité sú tiež cesty prvej triedy, ktorých stav do veľkej miery ovplyvnilo dlhodobé podfinancovanie. Vláda má ambíciu modernizovať cesty prvej triedy, čím sa podporia regióny, cez ktoré neprechádza diaľnica alebo rýchlostná cesta.

Začiatkom júna 2017 bol otvorený 13 km úsek diaľnice zo Svrčinovca do Poľska. Súčasťou diaľnice sú dva tunely: Tunel Svrčinovec, ktorý meria 409 m a tunel Poľana, ktorý meria 893 m. Cestná časť je vo výstavbe od roku 2013 a je postavená v polovici profilu, takže oba tunely sú jednostranné a premávka v nich bude obojsmerná. Podľa informácií Národnej diaľničnej spoločnosti je v rôznych štádiách prípravy 193,9 km diaľnic, 865,5 km rýchlostných ciest a 35,3 km ďalších stavieb.

V súčasnosti je v prevádzke päť tunelov s celkovou dĺžkou 8,6 km. Sedem tunelov na diaľničnej ceste je vo výstavbe: Ovčiarsko (2,367 km), Žilina (0,687 km), Čebrať (2,026 km), Svrčinovec (0,420 km), Polana (0,898 km), Považský Chlmec (2,218 km), Višňové (7,520 km), spolu s dĺžkou 16,11 km. V príprave je 22 tunelov spolu v dĺžke 48,9 km. Na diaľnici D3 smerom k hranici s Poľskom sa otvoria dva tunely Svrčinovec a Poľana v júni 2017. Tunel Považský Chlmec pri Žiline bude dokončený na jeseň roku 2017 a tunely Ovčiarsko a Žilina budú dokončené v roku 2018.

Železničná infraštruktúra: V rámci investícií do modernizácie železničnej trate Púchov - Žilina na prepravnú rýchlosť 160 km/h boli modernizované komponenty železničnej infraštruktúry - železničná stanica, železničná spodná stavba, nástupištia, trakčné vedenia,

bezpečnostné zariadenia, protihlukové steny a konštrukcia železničných mostov. Práce pokračovali v modernizácii trate - 2. časť úseku Považská Teplá/mimo - Žilina.

Dokončenie modernizácie 3. etapy železničnej trate Trenčianske Teplice - Zlatovce je z novembra 2016 posunuté na november 2017. Železnice SR odložili modernizáciu železničnej trate na Liptove kvôli majetkoprávnemu vysporiadaniu, nedostatku zdrojov z fondov EÚ a tiež v dôsledku požiadavky EÚ na hodnotenie EIA. Pokračovať bude modernizácia železničnej trate v úseku Kráľová Lehota - Poprad, začala sa elektrifikácia železničnej trate Bratislava - hranice Českej republiky.

Na rekonštruovanom moste v Bratislave bola v roku 2016 otvorená prvá časť električkovej trate z mesta do Petržalky (dĺžka 2,4 km). Stavba bude pokračovať v druhej fáze do roku 2020. Električková linka pôjde až na koniec mestskej časti Petržalka. V hlavnom meste Bratislava začne v rokoch 2017-2018 rekonštrukcia električkovej trate v dĺžke 5,0 km (sekcia Karlova Ves - tunel).

Železnice Slovenskej republiky začali na jar roku 2017 výstavbu verejného terminálu pre intermodálnu dopravu v Lužiankach pri Nitre za 51,8 mil. Eur z vlastných zdrojov. Trať zabezpečí prepravu tovaru pre Jaguar Land Rover a pre celý priemyselný park a okolie Nitry. Priemyselný park je napojený na rýchlostnú cestu R1. Terminál bude pozostávať z troch samostatných funkčných jednotiek - nosič kontajnerov, expedičná koľaj a sklad hotových výrobkov. K dispozícii bude aj administratívna budova, parkovisko. Prevádzku budú zabezpečovať železnice SR vlastnými kapacitami.

Výstavba pre vodnú dopravu, životné prostredie a protipovodňovú ochranu

Štát chce zlepšiť využívanie rieky Dunaj pre rozvoj vodnej dopravy. Budú rekonštruované vodné komory vodného diela Gabčíkovo na Dunaji. Modernizácia bude prebiehať nepretržite. Začiatok prác je naplánovaný na polovicu budúceho roka a rekonštrukcia bude ukončená do konca roka 2020. Celý projekt bude stáť 144,7 mil. Eur, zo štátneho rozpočtu bude 21,7 mil. Eur a 122,9 mil. Eur bude z nástroja Connecting Europe Facility (CEF).

Realizáciu vodohospodárskych projektov a prác na ochranu životného prostredia uskutočňujú dva štátne podniky (protipovodňová ochrana, výstavba vodných projektov) a 14 vodárenských spoločností (vodovody, kanalizácie, čistiarne odpadových vôd). Stavby sú financované z fondov EÚ (programové obdobie 2014 - 2020 Operačný program Kvalita životného prostredia), štátneho rozpočtu, príspevkov od samospráv a vlastných zdrojov a pôžičiek.

Z prostriedkov EÚ sa bude v rokoch 2016 - 2017 realizovať obnova odvodňovacích systémov, ktoré slúžia aj ako ochrana pred povodňami. V programovom období 2014 - 2020 sa uvažuje s čiastkou 400 mil. Eur. Požiadavka protipovodňových opatrení na investície je vo výške približne 1,1 mld. Eur. Realizujú sa práce na hrádzach, úprave kapacity tokov, rekonštrukcii protipovodňových stien, výstavbe polderov na zachytávanie dažďovej vody. Investičný plán protipovodňovej ochrany je: 273,1 mil. Eur v roku 2016, 227,0 mil. Eur v roku 2017 a 209,5 mil. Eur v roku 2018. Práce sa budú realizovať podľa dostupnosti zdrojov.

2.5 VÝSLEDKY STAVEBNÝCH PODNIKOV S 20, RESP. 100 A VIAC ZAMESTNANCAMI

2.5.1 Produkcia, zamestnanosť, produktivita práce a mzdy

Stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami realizovali v roku 2016 vlastnými zamestnancami stavebné práce v bežných cenách v hodnote 2 397,5 mil. Eur. V porovnaní s rokom 2015 ide o pokles objemu produkcie o -17,5 %.

Podľa jednotlivých veľkostných kategórií podnikov nad 20 zamestnancov zaznamenali v roku 2016 medziročný pokles stavebnej produkcie (v b. c.) všetky kategórie podnikov, stavebné podniky s počtom 20-49 zamestnancov (pokles o -7,1 %), podniky s počtom 50-249 zamestnancov (pokles o -12,8 %), podniky s počtom zamestnancov 250-499 (pokles o -47,5 %) a podniky s počtom zamestnancov 500 a viac (pokles o -20,6 %). Absolútne hodnoty o vývoji stavebnej produkcie v rokoch 2010 - 2016 sú uvedené v tabuľke č. 24.

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami v podnikoch s 20 a viac zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry v rokoch 2010 - 2016
(v mil. Eur, bežné ceny)

Tabuľka č. 24

Veľkostná skupina podľa počtu zamestnancov	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ¹⁾
Podniky s počtom zamestnancov 20-49	525,0	683,6	488,0	477,4	472,4	599,9	557,3
Podniky s počtom zamestnancov 50-249	994,6	902,2	849,3	693,7	782,5	923,2	804,6
Podniky s počtom zamestnancov 250-499	251,3	248,4	145,6	141,4	80,1	232,7	122,2
Podniky s počtom zamestnancov 500 a viac	983,2	860,9	835,8	690,1	718,9	1 150,1	913,4
Spolu	2 754,2	2 695,1	2 318,7	2 002,6	2 053,9	2 905,9	2 397,5

¹⁾ Rok 2016 podľa mesačného štatistického výkazníctva.

V roku 2016 vzrástla zamestnanosť vo všetkých kategóriách podnikov nad 20 zamestnancov, okrem podnikov s počtom zamestnancov 250-499, kde zamestnanosť klesla o -36,1 %, (produktivita práce klesla o -17,8 %). V podnikoch s počtom zamestnancov 20-49 bol zaznamenaný rast zamestnanosti o 12,2 %, a to pri poklese produktivity práce o -17,2 %. Zamestnanosť vzrástla v podnikoch s počtom zamestnancov 50-249 o 4,0 % (produktivita práce zo stavebnej produkcie klesla o -16,2 %). V podnikoch s počtom 500 a viac zamestnancov vzrástla zamestnanosť o 1,8 %, produktivita práce klesla v tejto kategórii podnikov o -22,0 %.

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca vzrástla celkovo v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami o 0,8 % na 1 069,00 Eur. Rast miezd zaznamenali všetky podniky, okrem podnikov s počtom zamestnancov 250-499, kde priemerné mesačné mzdy klesli o -8,3 %.

Priemerné mesačné mzdy vzrástli v podnikoch s počtom zamestnancov 20-49 o 1,4 %, v podnikoch s počtom 50-249 zamestnancov o 1,9 %, a v podnikoch s 500 a viac zamestnancami o 8,2 %. Podrobnejšie údaje za rok 2016 o stavebných podnikoch s počtom zamestnancov 20 a viac obsahuje tabuľka č. 25.

Vybrané ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami za rok 2016 ¹⁾
(podľa veľkostnej štruktúry)

Tabuľka č. 25

Veľkostné skupiny podľa počtu zamestnancov	Stavebná produkcia mil. Eur (bežné ceny)		Priemerný evidenčný počet zamestnancov (fyzické osoby)		Priemerná mesačná mzda Eur		Produktivita práce zo stavebnej produkcie Eur (b. c.)	
	2016	Index <u>2016</u> <u>2015</u>	2016	Index <u>2016</u> <u>2015</u>	2016	Index <u>2016</u> <u>2015</u>	2016	Index <u>2016</u> <u>2015</u>
20 - 49	557,3	92,9	11 778	112,2	863	101,4	47 314	82,8
50 - 249	804,6	87,2	15 203	104,0	1 076	101,9	52 924	83,8
250 - 499	122,2	52,5	1 672	63,9	1 275	91,7	73 086	82,2
500 a viac	913,4	79,4	5 633	101,8	1 420	108,2	162 152	78,0
Spolu	2 397,5	82,5	34 286	103,1	1 069	100,8	69 927	80,1

¹⁾ Rok 2016 podľa mesačného štatistického výkazníctva (indexy rok 2015 podľa ročného výkazníctva).

2.5.2 Hospodársky výsledok

ŠÚ SR začal od roku 2009 vykazovať v publikácii „Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR“ hospodársky výsledok len za stratové a nestratové nefinančné korporácie (stavebné podniky) so 100 a viac zamestnancami. Z tohto dôvodu sa preto budú ďalej posudzovať len tieto podniky. Stavebné podniky s počtom 100 a viac zamestnancov v roku 2016 vyprodukovali **hospodársky výsledok** (zisk - strata) v hodnote 69,0 mil. Eur, čo je o -50,0 % menej ako tieto podniky vykázali v roku 2015 (137,9 mil. Eur).

Z celkového počtu (59) vykázaných podnikov s počtom 100 a viac zamestnancov 55,9 % podnikov (t.j. 33) dosiahlo v roku 2016 zisk v celkovej hodnote 155,3 mil. Eur a 44,1 % podnikov (t.j. 26) bolo stratových, pričom vyprodukovali stratu v objeme -86,3 mil. Eur. Celková ziskovosť podnikov sa v roku 2016 oproti roku 2015 znížila o -24,0 % a strata za rovnaké obdobie vzrástla o 29,7 %.

Podľa publikácie ŠÚ SR „Stav zákaziek a finančné ukazovatele stavebných podnikov SR za 4. štvrťrok 2016“ stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami vyprodukovali v roku 2016 hospodársky výsledok pred zdanením vo výške 248,6 mil. Eur, čo je o -9,5 % menej ako v roku 2015 (274,7 mil. Eur). Ďalej sú uvedené ďalšie finančné ukazovatele stavebných podnikov s 20 a viac zamestnancami.

Základné finančné ukazovatele za stavebné podniky s 20 a viac zamestnancami

Tabuľka č. 26

Ukazovatele	k 31.12.2015 v mil. Eur	k 31.12.2016 v mil. Eur	Index 2016/2015
Výnosy	4 994,2	4 873,7	97,6
Náklady spolu	4 719,5	4 625,0	98,0
Výsledok hospodárenia pred zdanením	274,7	248,6	90,5
Pridaná hodnota	909,4	971,0	106,8
Mzdy a náhrady mzdy	380,8	449,1	117,9

Z celkového hospodárskeho výsledku vo výške 248,6 mil. Eur dosiahla výstavba bytových a nebytových budov v roku 2016 zisk pred zdanením vo výške 132,1 mil. Eur (o 159,5 % viac ako v roku 2015), inžinierske stavby mali zisk vo výške 19,1 mil. Eur (o -84,7 % menej ako v roku 2015), špecializované stavebné práce dosiahli zisk vo výške 97,5 mil. Eur (o -1,7 % menej ako v roku 2015).

2.6 VÝVOJ STAVEBNEJ PRODUKCIE V REGIÓNOCH

Medziročne poklesol objem stavebnej produkcie v stavebných podnikoch (podľa sídla podniku) v s. c. 2010 celkovo o -10,9 %. Pokles stavebnej produkcie bol v roku 2016 vykázaný vo všetkých krajoch okrem Trnavského kraja, najvyšší v Košickom kraji o -26,9 % a najnižší v Nitrianskom kraji o -3,3 %. V ostatných krajoch SR došlo v roku 2016 k poklesu objemu stavebnej produkcie, od -15,2 % v Bratislavskom kraji do -3,9 % v Prešovskom kraji. V Trnavskom kraji vzrástol v roku 2016 objem stavebnej produkcie o 0,1 %.

Najväčší podiel 33,1 % vyprodukovali stavebné podniky Bratislavského kraja a najnižší podiel vo výške 6,7 % realizovali podniky Banskobystrického kraja. V ostatných krajoch sa podiel na stavebnej produkcii pohyboval od 7,9 % v Trnavskom kraji do 14,2 % v Žilinskom kraji.

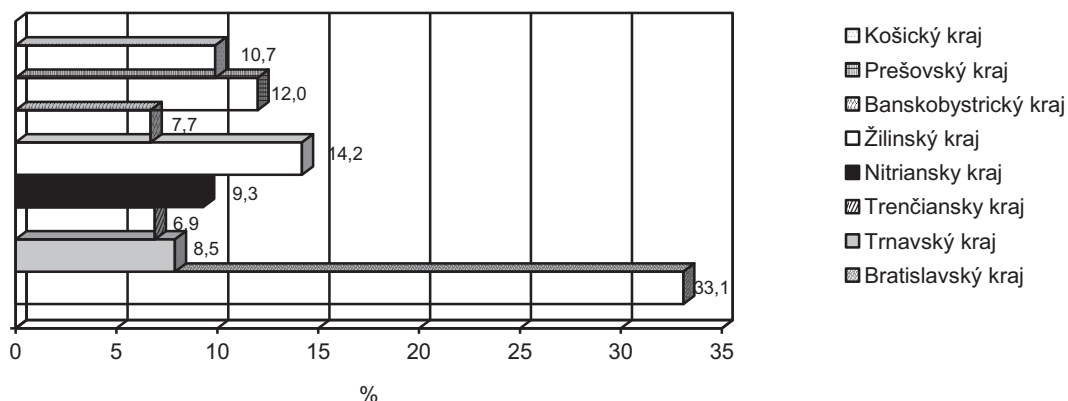
Vývoj stavebnej produkcie v SR v roku 2016 podľa krajov

Tabuľka č. 27

Kraj	Stavebná produkcia mil. Eur	Podiel na SR v %	Index 2016/2015
Bratislavský	1 602,1	33,1	84,8
Trnavský	383,6	7,9	100,1
Trenčiansky	334,6	6,9	93,4
Nitriansky	447,5	9,3	96,7
Žilinský	687,0	14,2	95,9
Banskobystrický	322,5	6,7	90,0
Prešovský	578,3	12,0	96,1
Košický	478,3	9,9	73,1
SR spolu	4 834,1	100,0	89,1

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov, absolútne hodnoty a podiely v bežných cenách, indexy v stálych cenách 2010.

Podiel jednotlivých krajov na stavebnej produkcii v roku 2016

V tabuľke č. 28 je uvedená stavebná produkcia v krajoch SR v členení za podniky s 20 a viac zamestnancami a podniky s 0-19 zamestnancami a živnostníkov.

Stavebná produkcia v SR v roku 2016 podľa krajov za podniky s 20 a viac zamestnancami a za podniky s 0-19 zamestnancami a za živnostníkov, v mil. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 28

Kraj	Stavebná produkcia vykonaná vlastným zamestnancami					
	Podniky 20 a viac zamest.	podiel %	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	podiel %	Spolu	Podiel podnikov 20 a viac zamest. na SR v %
Bratislavský	1 272,1	53,1	330,0	13,5	1 602,1	79,4
Trnavský	97,6	4,1	286,1	11,7	383,6	25,4
Trenčiansky	101,7	4,2	232,9	9,6	334,6	30,4
Nitriansky	173,7	7,2	273,9	11,2	447,5	38,8
Žilinský	226,7	9,5	460,3	18,9	687,0	33,0
Banskobystrický	101,8	4,2	220,8	9,1	322,5	31,6
Prešovský	162,2	6,8	416,2	17,1	578,3	28,0
Košický	261,7	10,9	216,6	8,9	478,3	54,7
SR spolu	2 397,5	100,0	2 436,6	100,0	4 834,1	49,6

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov; živnostníci odhad.

Zo stavebnej produkcie vyprodukovanej v roku 2016 podnikmi s 20 a viac zamestnancami (bez nestavebných podnikov) dosiahli najväčší podiel podniky so sídlom v Bratislavskom kraji (53,1 %) a najmenší podiel podniky so sídlom v Trnavskom kraji (4,1 %).

Zo stavebnej produkcie, ktorú realizovali podniky do 19 zamestnancov a živnostníci mali najväčší podiel podnikateľské subjekty zo Žilinského kraja (18,9 %) a najmenší podiel podnikateľské subjekty z Košického kraja (8,9 %). Podiel podnikov do 19 zamestnancov a živnostníkov z celkovej stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami na Slovensku predstavoval v roku 2016 - 50,4 %. V rámci sídla kapacít viac ako 68 % stavebnej

produkcie realizovali dané podnikateľské subjekty z Trnavského kraja (74,6 %), Prešovského kraja (72,0 %), Trenčianskeho kraja (69,6 %), Banskobystrického kraja (68,4 %) a najmenší podiel podnikateľské subjekty z Bratislavského kraja 20,6 %.

Najvyšší priemerný evidenčný počet zamestnancov bol v roku 2016 zaznamenaný v Žilinskom kraji, ktorý sa na celkovom počte zamestnancov v stavebníctve podieľal 18,6 %. Potom nasleduje Prešovský kraj s 16,5 % a Bratislavský kraj so 16,0 %. Najvyšší podiel zamestnancov v podnikoch s 20 a viac zamestnancami bol v roku 2016 registrovaný v Bratislavskom kraji - 33,9 %, najnižší v Trnavskom a Banskobystrickom kraji - 6,0 %. Najvyšší podiel zamestnancov v podnikoch s 0-19 zamestnancami a živnostníkov bol v roku 2016 evidovaný v Žilinskom kraji - 20,3 %, najnižší v Košickom kraji - 8,3 %. Zamestnanosť v podnikoch s 20 a viac zamestnancami dominovala v Bratislavskom kraji, keď jej podiel tvoril 46,3 %, najmenší podiel týchto zamestnancov bol v Trnavskom kraji - 12,2 %.

Počet zamestnancov v stavebníctve SR podľa krajov v roku 2016

Tabuľka č. 29

Kraj	Priemerný evidenčný počet zamestnancov					Podiel podnikov 20 a viac zamest. na SR v %
	Podniky 20 a viac zamest.	podiel %	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	podiel %	Spolu	
Bratislavský	11 632	33,9	13 509	11,0	25 141	46,3
Trnavský	2 069	6,0	14 873	12,1	16 941	12,2
Trenčiansky	2 122	6,2	12 356	10,0	14 478	14,7
Nitriansky	3 679	10,7	14 101	11,5	17 780	20,7
Žilinský	4 254	12,4	25 016	20,3	29 269	14,5
Banskobystrický	2 074	6,0	11 057	9,0	13 131	15,8
Prešovský	4 061	11,8	21 932	17,8	25 992	15,6
Košický	4 395	12,8	10 254	8,3	14 649	30,0
SR spolu	34 285	100,0	123 097	100,0	157 382	21,8

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov; živnostníci odhad.

Produktivita práce na zamestnanca v stavebníctve SR v roku 2016 podľa krajov

v tis. Eur - bežné ceny

Tabuľka č. 30

Kraj	Produktivita práce na zamestnanca zo stavebnej produkcie		
	Podniky 20 a viac zamest.	Podniky 0-19 zamest. a živnostníci	Spolu
Bratislavský	109,4	24,4	63,7
Trnavský	47,2	19,2	22,6
Trenčiansky	47,9	18,8	23,1
Nitriansky	47,2	19,4	25,2
Žilinský	53,3	18,4	23,5
Banskobystrický	49,1	20,0	24,6
Prešovský	39,9	19,0	22,3
Košický	59,6	21,1	32,7
SR spolu	69,9	19,8	30,7

Poznámka: Podľa sídla podniku; bez nestavebných podnikov; živnostníci odhad.

Produktivita práce zo stavebnej produkcie na zamestnanca v roku 2016 dosiahla najväčšiu hodnotu v Bratislavskom kraji (63,7 tis. Eur). V ostatných krajoch SR sa pohybovala od 22,3 tis. Eur v Prešovskom kraji do 32,7 tis. Eur v Košickom kraji.

Poznámky:

- V Prílohe č. 5 je uvedený prehľad o stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami (A) a podľa dodávateľských zmlúv (B) v rokoch 2013 až 2015 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 6 je uvedený prehľad o priemernom evidenčnom počte zamestnancov a priemernej mesačnej mzde zamestnanca v rokoch 2013 až 2015 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 7 je uvedený prehľad o stavebnej produkcii vykonanej vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2013 až 2015 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 8 je uvedená štruktúra stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2012 až 2015 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.
- V Prílohe č. 9 je uvedená Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS).
- V Prílohe č. 10 je uvedený Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery).
- V Prílohe č. 11 je uvedený rebríček najväčších stavebných firiem v SR podľa tržieb za rok 2016 (TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017).
- V Prílohe č. 14 je uvedený rebríček inžiniersko-projektových a výskumných organizácií v SR podľa tržieb za rok 2016 (TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017).
- V Prílohe č. 15 sú uvedené najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2016 (TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017).
- V Prílohe č. 16 je uvedený vývoj obyvateľstva, vývoj HDP, nezamestnanosti, cien stavebných prác, sektora stavebníctva, bytového fondu a počtu dokončených bytov v krajinách Euroconstruct zo 83. konferencie, ktorá sa uskutočnila v Amsterdame v júni 2017.

3. PRIEMYSEL STAVEBNÝCH LÁTOK

Priemysel stavebných látok (PSL) je odvetvie, ktoré nemá významnejší podiel na tvorbe hrubého domáceho produktu, v rámci spracovateľského priemyslu ale i priemyslu celkom však má dobrú pozíciu.

Priemysel stavebných látok je podľa špeciálnych zoskupení priemyselných odvetví SK NACE od roku 2009 charakterizovaný nasledovne:

- B : ŤAŽBA A DOBYŤVANIE
- 08 INÁ ŤAŽBA A DOBYŤVANIE
 - 0811 Dobývanie dekoračného a stavebného kameňa, vápenca, sadrovca, kriedy a bridlice
 - 0812 Prevádzka štrkovísk a pieskovísk; ťažba ílu a kaolínu
- C : PRIEMYSELNÁ VÝROBA
- CG : VÝROBA VÝROBKOV Z GUMY A PLASTU A OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
- 23 VÝROBA OSTATNÝCH NEKOVOVÝCH MINERÁLNYCH VÝROBKOV
 - 2320 Výroba žiaruvzdorných výrobkov
 - 2331 Výroba keramických obkladačiek a dlaždíc
 - 2332 Výroba tehál, obkladačiek a stavebných výrobkov z pálenej hliny
 - 2341 Výroba domácich a dekoratívnych keramických predmetov
 - 2342 Výroba keramického sanitárneho vybavenia
 - 2344 Výroba ostatných technických keramických výrobkov
 - 2349 Výroba ostatných keramických výrobkov
 - 2351 Výroba cementu
 - 2352 Výroba vápna a sadry
 - 2361 Výroba betónových výrobkov na stavebné účely
 - 2362 Výroba sadrových výrobkov na stavebné účely
 - 2363 Výroba transportného betónu
 - 2364 Výroba malty
 - 2365 Výroba cementových vlákien
 - 2369 Výroba ostatných výrobkov z betónu, sadry a cementu
 - 2370 Rezanie, tvarovanie a konečná úprava kameňa
 - 2399 Výroba ostatných nekovových minerálnych výrobkov i. n.

Situáciu v odvetví priemyslu stavebných látok a aj v ťažbe nerudných a stavebných surovín, možno charakterizovať týmto všeobecným rámcom:

- Zásoby a ťažba nerudných a stavebných surovín, ako aj produkcia materiálov a výrobkov priemyslu stavebných látok sú v prevažnej miere dostatočné pre potreby slovenského trhu.
- Kvalita a množstvo surovinových zásob prevyšuje domácu potrebu a je tu ambícia využiť a spracovať suroviny na výrobky a tieto následne exportovať.
- Do popredia sa stále viac dostáva využívanie druhotných surovín, ktoré nie sú len jednoduchou náhradou za základné suroviny, ale v mnohých prípadoch môžu viesť k zvýšeniu úžitkových vlastností konečných výrobkov.

V priemysle stavebných látok (hmôt) bol v roku 2016 zaznamenaný mierny rast produkcie, napriek negatívnemu vývoju v odvetví stavebníctva. Zároveň došlo k poklesu cien materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve. Celkovo je možné skonštatovať, že väčšina

spoločností priemyslu stavebných látok je už na úrovni alebo sa blíži k úrovni európskeho štandardu. PSL má ale pred sebou veľmi náročnú úlohu, a to okrem výrobných základne, strojov a technológií investovať viac hlavne do výskumu, vývoja a inovácií. Toto je dôležitou podmienkou pre udržanie konkurencieschopnosti a zvyšovanie technickej a ekonomickej úrovne slovenského stavebníctva ako celku v nasledujúcom období.

Vo všetkých ďalších charakteristikách je použité nasledovné **členenie priemyslu stavebných látok**:

- *kameňopriemysel* (ťažba a úprava kameňa; ťažba a úprava kameniva pre stavebníctvo; ťažba a úprava vápenca, sadrovca, kriedy a dolomitu, prevádzka štrkovísk a pieskovísk; ťažba a úprava kaolínu a podobných ílovitých zemín; ťažba a úprava prírodného kameňa),
- *keramická výroba* (výroba keramických výrobkov na sanitárne účely; výroba keramických obkladačiek a dlaždíc),
- *maltoviny a vlákno-cementová výroba* (výroba cementu; výroba vápna; výroba sadry; výroba malty; výroba výrobkov z vlákien aglomerovaných cementom; asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu, atď. - výroba iných nekovových minerálnych výrobkov),
- *silikátová a iná prefabrikácia* (výroba stavebných prvkov z betónu; výroba a transport betónu; výroba prefabrikátov; výroba iných výrobkov z betónu sadry a cementu),
- *tehlarska výroba* (výroba tehál, pálenej krytiny a kameniny pre stavebníctvo),
- *žiaruvzdorné výrobky* (výroba žiaruvzdorných výrobkov).

V tabuľke č. 31 je uvedený vývoj vybraných ukazovateľov za priemysel stavebných látok (PSL) ako celok v rokoch 2012 až 2016.

Vývoj vybraných ukazovateľov za PSL v rokoch 2012 - 2016

Tabuľka č. 31

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015	2016
Počet podnikov	104	96	101	91	98
Práca					
Priemerný evidenčný počet zamestnancov - FO	9 700	8 704	8 714	8 504	8 636
Priemerná mzda zamestnancov v Eur	1 007	1 034	1 068	1 124	1 167
Produktivita práce zamestnanca v tis. Eur (z produkcie)	99,13	103,51	110,42	119,87	119,02
Výroba a predaj					
Tržby za vlastné výkony a tovar v mil. Eur	1 013,05	959,75	1 017,92	1 100,76	1 106,06
Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v mil. Eur	917,31	868,56	913,24	973,20	982,49
Tržby za tovar v mil. Eur	95,74	91,19	104,68	127,56	123,57
Financie					
Produkcia v mil. Eur	961,65	900,93	962,27	1 019,38	1 027,85
Výnosy v mil. Eur	1 171,02	1 028,22	1 106,77	1 182,95	1 189,53
Náklady v mil. Eur	1 132,59	1 010,12	1 048,21	1 122,06	1 118,03
Pridaná hodnota v mil. Eur	287,80	277,52	317,09	325,22	336,10
Hospodársky výsledok v mil. Eur	38,43	18,10	58,50	60,89	71,50
Investície					
Obstaranie hmotných a nehmotných investícií v mil. Eur	66,05	67,50	57,03	69,48	90,99

Počet firiem (podnikov) v priemysle stavebných látok nie je možné presne identifikovať. Podľa poskytnutých informácií ŠÚ SR pôsobilo v roku 2016 v PSL 98 spoločností, čo je o 7 firiem viac ako v roku 2015. Väčšinou išlo o súkromné podnikateľské subjekty zapísané v obchodnom registri.

Počet zamestnancov sa v priemysle stavebných látok v roku 2016 oproti roku 2015 zvýšil celkovo o 1,6 %, t.j. o 132 osôb. Rast počtu zamestnancov bol zaznamenaný v silikátovej a inej prefabrikácii (o 4,4 %), v odbore kameňopriemyslu (o 5,9 %) a v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe (o 3,7 %). Pokles počtu zamestnancov bol zaznamenaný v tehliarskej výrobe (o -7,5 %) a u žiaruvzdorných výrobkov (o -7,6 %).

Priemerná mesačná mzda zamestnancov v priemysle stavebných látok sa v roku 2016 oproti roku 2015 zvýšila o 43 Eur, tzn. o 3,8 %. K rastu priemernej mesačnej mzdy zamestnancov došlo vo všetkých výrobných odboroch PSL, okrem tehliarskej výroby. Najvyšší rast priemernej mesačnej mzdy zamestnancov bol pritom zaznamenaný v odbore kameňopriemyslu o 6,6 %.

Produktivita práce z produkcie na zamestnanca sa v hodnotenom období vyvíjala negatívne. V období rokov 2015 - 2016 klesla o -0,7 %.

Tržby za vlastné výkony a tovar sa v PSL v porovnaní rokov 2016 a 2015 celkovo zvýšili o 0,5 % (o 5,30 mil. Eur), pričom tržby vzrástli len v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe a v silikátovej a inej prefabrikácii. **Objem tržieb za vlastné výkony a tovar na zamestnanca** za celý PSL činil v roku 2012 - 104,44 tis. Eur, v roku 2013 - 110,27 tis. Eur, v roku 2014 - 116,81 tis. Eur, v roku 2015 - 129,44 tis. Eur a v roku 2016 - 128,08 tis. Eur.

Produkcia v PSL v roku 2016 vzrástla celkovo oproti roku 2015 o 0,8 % (o 8,00 mil. Eur). Produkcia vzrástla len v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe, v silikátovej a inej prefabrikácii a v tehliarskej výrobe.

Výnosy v PSL v období 2016/2015 celkovo vzrástli o 0,6 % (o 6,58 mil. Eur). Z výrobných odborov bol najvyšší rast výnosov evidovaný za silikátovú a inú prefabrikáciu (o 5,7 %).

Náklady v PSL ako celku klesli v roku 2016 oproti roku 2015 o -0,4 % (o 4,03 mil. Eur).

Objem pridanej hodnoty za priemysel stavebných látok ako celok bol v roku 2016 oproti roku 2015 vyšší o 3,3 % (o 10,88 mil. Eur). Objem pridanej hodnoty bol v roku 2016 nižší v tehliarskej výrobe a u žiaruvzdorných výrobkov.

Hospodársky výsledok za PSL bol v roku 2016 o 10,61 mil. Eur vyšší ako v roku 2015; celkovo rast predstavoval 17,4 %. Najvyšší rast hospodárskeho výsledku bol dosiahnutý v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe, a to o 54,4 %.

Investície (obstaranie hmotných a nehmotných investícií) sa v priemysle stavebných látok v roku 2016 oproti roku 2015 zvýšili o 21,51 mil. Eur.

V ďalej nasledujúcich tabuľkách č. 32 až 35 sú uvedené vybrané ukazovatele vývoja priemyslu stavebných látok v rokoch 2010 až 2016 (konkrétne ide o vývoj výnosov, produkcie, produktivity práce z produkcie na zamestnanca, priemerného evidenčného počtu zamestnancov) podľa jednotlivých výrobných odborov.

Určujúcim v **odbore maltovín a vlákno-cementových výrobkov** je cementársky priemysel. Výroba cementu (pododbor 2351) predstavovala v roku 2016 z celkovej produkcie daného odboru 51,8 %, zvyšok tvorila výroba vápna, vlákno-cementových výrobkov a iných nekovových minerálnych výrobkov. V roku 2016 vzrástli výnosy v celom odbore oproti roku 2015 o 1,0 %. Počet zamestnancov sa v rovnakom období zvýšil o 3,7 % a produktivita práce z produkcie na zamestnanca klesla o -0,3 %. Hospodársky výsledok dosiahol v roku 2016 úroveň 30,12 mil. Eur, čo predstavuje rast o 54,4 %.

Odbor keramiky zahŕňa všeobecne dva druhy výrob - stavebnú a sanitárnu keramiku. Podľa štatistických údajov zaznamenal tento odbor (za výrobu keramických obkladačiek a dlaždíc - pododbor 2331) od roku 2003 najvýraznejší prepád. Výnosy v roku 2011 v tomto odbore v porovnaní s rokom 2010 klesli o -62,1 %. Na celkových výnosoch PSL sa odbor keramiky v roku 2011 podieľal iba 0,3 % (o 0,7 p. b. menej ako v roku 2010). Počet zamestnancov sa v období 2011/2010 znížil o -76,9 %, čo predstavuje 103 osôb. Produkcia pritom klesla o -78,8 % a tiež produktivita práce na zamestnanca z produkcie zaznamenala pokles o -11,6 %. Výrobný odbor ako celok dosiahol v roku 2011 stratu vo výške -5,06 mil. Eur. **Za roky 2012 - 2016 už nebol evidovaný v odbore keramiky ani jeden podnik.**

Odbor tehliarstva je podielovo považovaný za jeden z menších (v roku 2016 cca 3,2 %), čo sa týka podielu jeho výnosov na celkových výnosoch priemyslu stavebných látok. Jeho produkcia je však pre potreby výstavby na Slovensku jedna z najdôležitejších. Vo vývoji sledovaných ukazovateľov bola situácia v roku 2016 nasledovná: výnosy klesli medziročne 2016/2015 o -12,9 %, produktivita práce z produkcie na zamestnanca vzrástla o 10,9 %, produkcia vzrástla o 2,6 % a počet zamestnancov klesol o -7,5 % (o 27 osôb). Obstarané investície v odbore tehliarskej výroby predstavovali v roku 2016 cca 0,823 mil. Eur, čo je o 1,651 mil. Eur menej ako v roku 2015. Hospodársky výsledok - v roku 2016 dosiahol tento odbor stratu vo výške -2,35 mil. Eur.

Situácia v **odbore kameňopriemyslu** je vyjadrená v ukazovateľoch - výnosy vzrástli v roku 2016 oproti roku 2015 o -1,9 %, produkcia klesla o -6,9 %, produktivita práce na zamestnanca z produkcie klesla o -12,1 % a počet zamestnancov za rovnaké obdobie vzrástol o 5,9 %. Hospodársky výsledok dosiahol úroveň 10,40 mil. Eur.

Prefabrikácia zahŕňa niekoľko druhov výroby: silikátové dielce, betonársky tovar, betónová krytina a nepálené murivové materiály. Výnosy vzrástli v odbore v roku 2016 o 5,7 %. Zamestnanosť v roku 2016 dosiahla úroveň 2 513 osôb, čo predstavuje rast oproti predchádzajúcemu roku o 4,4 %. Produkcia v danom období vzrástla o 4,8 % a produktivita práce na zamestnanca o 0,4 %. Hospodársky výsledok bol za rok 2016 vo výške 27,84 mil. Eur, čo je o 3,2 % viac ako v roku 2015.

Odbor žiaruvzdorných výrobkov dosiahol v roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 nasledovné výsledky: výnosy klesli o -10,3 %, produkcia klesla za rovnaké obdobie o -11,2 %, počet zamestnancov klesol o -7,6 % a produktivita práce na zamestnanca z produkcie o -4,0 %. Hospodársky výsledok bol v roku 2016 v úrovni 5,50 mil. Eur, čo je o 2,31 mil. Eur menej ako v roku 2015.

Vývoj výnosov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 32

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2 014	2015	2016
PSL spolu, z toho:	mil. Eur	1 240,98	1 335,84	1 171,02	1 028,22	1 106,71	1 182,94	1 189,53
- kameňopriemysel	mil. Eur	143,89	143,14	111,50	108,74	122,02	156,08	153,07
- keramická výroba	mil. Eur	12,05	4,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Eur	569,64	605,86	568,08	471,29	491,64	496,73	501,82
- silikátová prefabrikácia	mil. Eur	307,13	346,98	299,38	299,48	334,19	375,29	396,85
- tehliarska výroba	mil. Eur	43,06	44,91	33,44	24,85	31,77	43,84	38,17
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Eur	165,21	190,38	158,62	123,86	127,09	111,00	99,62

Produkcia v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 33

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PSL spolu, z toho:	mil. Eur	1 037,59	1 097,15	961,65	900,92	962,26	1 019,38	1 027,85
- kameňopriemysel	mil. Eur	129,47	121,13	94,99	99,11	106,27	145,37	135,41
- keramická výroba	mil. Eur	3,72	0,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	mil. Eur	472,06	508,35	467,51	426,01	428,67	435,45	450,22
- silikátová prefabrikácia	mil. Eur	268,84	281,88	239,51	242,15	284,68	305,19	319,96
- tehliarska výroba	mil. Eur	24,24	25,60	20,84	18,19	27,08	28,13	28,85
- žiaruvzdorné výrobky	mil. Eur	139,26	159,40	138,80	115,46	115,56	105,24	93,41

Produktivita práce v priemysle stavebných látok (PSL) (z produkcie na zamestnanca)

Tabuľka č. 34

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PSL spolu, z toho:	tis. Eur/zam.	100,74	105,28	99,13	103,51	110,43	119,87	119,02
- kameňopriemysel	tis. Eur/zam.	70,17	69,86	59,60	69,03	75,62	100,88	88,71
- keramická výroba	tis. Eur/zam.	27,88	24,65	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	tis. Eur/zam.	149,63	157,13	152,08	149,01	157,76	167,71	167,24
- silikátová prefabrikácia	tis. Eur/zam.	95,92	98,05	90,08	103,00	115,22	126,84	127,35
- tehliarska výroba	tis. Eur/zam.	59,68	70,22	65,77	70,24	83,66	79,55	88,22
- žiaruvzdorné výrobky	tis. Eur/zam.	66,01	73,10	67,50	64,18	64,31	61,65	59,20

Vývoj priemerného evidenčného počtu zamestnancov v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 35

Údaj - ukazovateľ	M. j.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
PSL spolu, z toho:	osoby	10 453	10 421	9 700	8 704	8 714	8 504	8 636
- kameňopriemysel	osoby	1 845	1 734	1 594	1 436	1 405	1 441	1 526
- keramická výroba	osoby	134	31	0	0	0	0	0
- maltoviny a vlákno-cementová výroba	osoby	3 155	3 235	3 074	2 859	2 717	2 596	2 692
- silikátová prefabrikácia	osoby	2 803	2 875	2 659	2 351	2 471	2 406	2 513
- tehliarska výroba	osoby	406	365	317	259	324	354	327
- žiaruvzdorné výrobky	osoby	2 110	2 181	2 056	1 799	1 797	1 707	1 578

V **naturálnych jednotkách** sa produkcia vybraných komodít jednotlivých odborov výroby priemyslu stavebných látok v rokoch 2014 až 2016 vyvíjala nasledovne (tak ako ju zaznamenal ŠÚ SR):

Tabuľka č. 36

Ťažba a úprava kameňa - v tis. ton				
	2014	2015	2016	Index 2016/2015
Vápenec a iný vápenatý kameň (okrem rozdrveného vápenca)	4 406,3	4 912,4	4 967,3	101,1
Dolomit surový, hrubo opracovaný alebo rezaný	878,1	819,7	825,7	100,7

Tabuľka č. 37

Ťažba a úprava kameniva, piesku, štrkopiesku, kaolínu a podobných ílovitých zemín - v tis. ton				
	2014	2015	2016	Index 2016/2015
Štrk, okruhlíky, obliakový štrk a pazúrik používaný na betónové zmesi	3 892,7	4 339,7	5 128,2	118,2
Lámaný kameň	9 260,0	11 709,2	11 306,9	96,6
Stavebné piesky také ako hlinité piesky, kaolínové piesky	D	-	-	.
Bentonit	134,7	199,8	124,4	62,3
Spracovanie prírodného kameňa - v tis ton				
Opracované pamätníkové/stavebné kamene a výrobky z nich, z mramoru, travertínu a alabastru s výnimkou dlaždíc, kocky/podobné výrobky, veľkosti povrchu < 7cm ² , dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	1,8	1,8	1,1	61,1
Opracované pamätníkové/stavebné kamene a výrobky z nich, zo žuly s výnimkou dlaždíc, kociek a podobných výrobkov, kocky/podobné výrobky, veľkosti povrchu < 49 cm ² , dlažobné kocky, obrubníky, dlažobné kamene	2,1	3,1	1,4	45,2

V odbore kameňopriemyslu klesli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2016 oproti roku 2015 o -7,8 %, tento pokles je podložený poklesom fyzického objemu produkcie lámaného kameňa. Z roky 2014 až 2016 neboli ŠÚ SR zverejnené údaje o ťažbe stavebných pieskov, pretože ide o dôverné údaje.

Tabuľka č. 38

Výroba žiaruvzdorných keramických výrobkov - v tis. ton				
	2014	2015	2016	Index 2016/2015
Žiaruvzdorné cementy, malty, betóny a podobné zmesi	76,8	61,6	51,0	82,8

Vo výrobe žiaruvzdorných výrobkov klesli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2016 oproti roku 2015 o -7,8 %. Zaznamenaný bol aj pokles fyzického objemu žiaruvzdorných keramických výrobkov, keď produkcia žiaruvzdorných cementov, malty, betónu a podobných zmesí klesla celkovo o 10,6 tis. ton.

Tabuľka č. 39

Tehliarska výroba, pálená krytina a kamenina pre stavebníctvo - v tis. m³				
	2014	2015	2016	Index 2016/2015
Nežiaruvzdorné pálené ílové stavebné tehly	358,5	354,5	406,8	114,8
Keramické tehly a tvarovky pre bežné múry: tvarované prvky s/bez otvoru, na steny s omietkou alebo obkladom (prefabrikovaného domu)	D	D	D	.

Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v tehliarskej výrobe vzrástli v roku 2016 oproti roku 2015 o 4,5 %. V naturálnych jednotkách pri výrobe nežiaruvzdorných pálených ílových stavebných tehál (keramických tehál a tvaroviek pre bežné múry) bol zaznamenaný rast o 14,8 %, t.j. o 52,3 tis. m³.

Tabuľka č. 40

Výroba cementu, vápna a sadry - v tis. ton				
	2014	2015	2016	Index 2016/2015
Cement (sivý portlandský cement, vrátane bieleho cementu)	3 318,6	3 465,6	3 518,5	101,5
Cementové slinky	D	D	D	.
Nehasené vápno	652,6	599,8	610,4	101,8
Hasené vápno	174,1	177,4	191,1	107,7
Výroba iných nekovových minerálnych výrobkov - v tis. ton				
Asfaltové zmesi na podklade z prírodného asfaltu, ropného asfaltu	494,9	892,4	602,0	67,5

Tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v maltovinách a vlákno-cementovej výrobe vzrástli v roku 2016 o 3,2 %, fyzického objemu produkcie cementu vzrástol o 1,5 %, t.j. o 52,9 tis. ton. Vzrástla tiež výroba haseného vápna o 7,7 % a nehaseného vápna o 1,8 %.

Tabuľka č. 41

Výroba betónových, sadrových a cementových výrobkov				
	2014	2015	2016	Index 2016/2015
Nepálené stavebné tehly a tvarovky (z cementu, betónu alebo umelého kameňa) - v tis. ton	691,4	720,2	694,3	96,4
Dlaždice, dlažobné kamene a podobné výrobky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	413,3	390,6	643,1	164,6
Prefabrikované stavebné dielce pre stavby - v tis. ton	300,0	431,8	453,8	105,1
Rúrky z cementu, betónu alebo umelého kameňa - v tis. ton	D	D	D	.
Betón pripravený na liatie - v tis. ton	3 162,8	4 538,5	5 401,5	119,0
Továrensky vyrobené malty - v tis. ton	329,5	341,0	341,8	100,2

V odbore silikátovej a inej prefabrikácie vzrástli tržby za vlastné výrobky a z predaja služieb v roku 2016 oproti roku 2015 o 4,8 %. Výroba nepálených stavebných tehál a tvaroviek v roku 2016 klesla o -3,6 %, t.j. 25,9 tis. ton. Výroba betónu pripraveného na liatie vzrástla v rovnakom období o 863,0 tis. ton (o 19,0 %). Tovársky vyrobené malty zaznamenali rast o 0,2 tis. ton.

Poznámka:

V *Prílohe č. 12* je uvedený rebríček najväčších výrobcov stavebných materiálov v SR za rok 2016 a v *Prílohe č. 13* rebríček ťažby stavebných surovín podľa tržieb za rok 2016 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017).

4. VÝVOZ A DOVOZ V STAVEBNÍCTVE

4.1 VÝVOZ - DOVOZ V PRIEMYSLE STAVEBNÝCH LÁTOK

S činnosťou a ekonomickými výsledkami priemyslu stavebných látok úzko súvisí situácia v **zahraničnom obchode** so stavebnými materiálmi a výrobkami. Predovšetkým je potrebné skonštatovať, že saldo zahraničného obchodu so stavebnými materiálmi a výrobkami bolo na Slovensku od druhej polovice 90-tych rokov až do roku 2006 aktívne - na rozdiel od salda vývozu a dovozu v celej slovenskej ekonomike. V roku 2007 došlo k určitému zvratu, keď saldo vývozu a dovozu dosiahlo zápornú hodnotu a to -18,3 mil. Eur. V roku 2008 sa táto situácia zopakovala, keď saldo bolo záporné vo výške -28,1 mil. Eur a rovnako aj v roku 2009, keď dosiahlo hodnotu až -42,5 mil. Eur. V roku 2010 bolo saldo opäť záporné, a to vo výške -42,3 mil. Eur. V roku 2011 bolo saldo kladné - vo výške 8,4 mil. Eur, v roku 2012 - vo výške 141,8 mil. Eur, v roku 2013 - vo výške 25,0 mil. Eur. V roku 2014, 2015, 2016 bolo saldo záporné - vo výške -66,9 mil. Eur, -106,2 mil. Eur, resp. 79,3 mil. Eur.

V roku 2016 v porovnaní s rokom 2015 zaznamenal obrat zahraničného obchodu rast o 2,0 %. Na tomto raste sa podieľal hlavne vývoz. Vývoz v roku 2016 oproti predchádzajúcemu roku vzrástol o 7,9 %, dovoz klesol o -2,1 %.

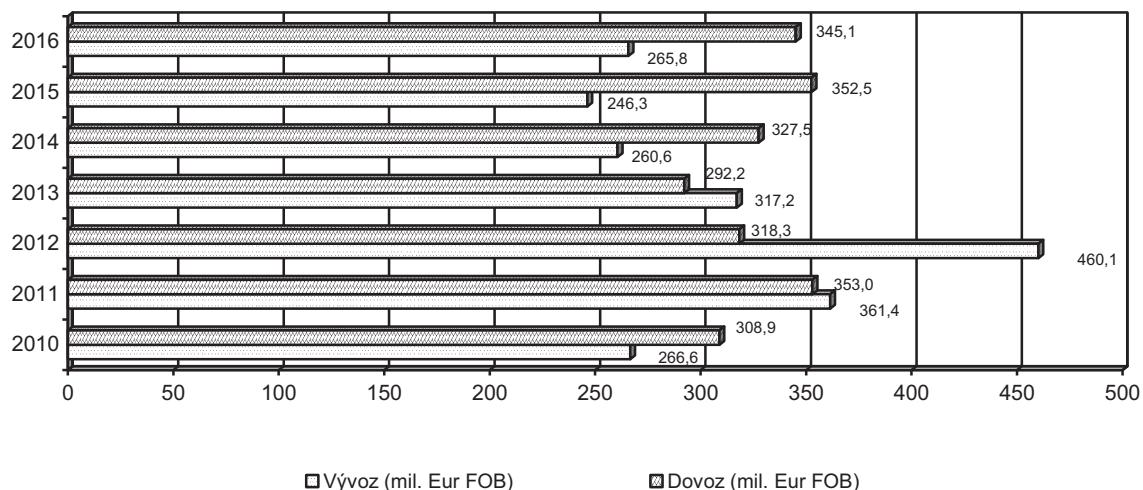
Vývoz, dovoz a obrat zahraničného obchodu v priemysle stavebných látok (PSL)

Tabuľka č. 42

Rok	Vývoz		Dovoz		Obrat	
	mil. Eur (FOB)	index	mil. Eur (FOB)	index	mil. Eur	index
2010	266,6	0,928	308,9	0,945	575,5	0,933
2011	361,4	1,356	353,0	1,143	714,4	1,241
2012	460,1	1,273	318,3	0,902	778,4	1,090
2013	317,2	0,689	292,2	0,918	609,4	0,783
2014	260,6	0,822	327,5	1,121	588,1	0,965
2015	246,3	0,945	352,5	1,076	598,8	1,018
2016	265,8	1,079	345,1	0,979	610,9	1,020

Graf 15

Vývoz a dovoz v PSL v rokoch 2010 - 2016

Vývoz a dovoz stavebných materiálov a výrobkov

Tabuľka č. 43

Oblasť komodít	Vývoz v mil. Eur (FOB)						Dovoz v mil. Eur (FOB)					
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Maltoviny a vlákno-cementové výrobky	132,7	114,3	122,6	128,1	117,8	129,7	49,8	47,1	41,6	43,2	47,7	47,8
Tehliarsky priemysel	3,9	4,0	3,5	0,7	1,6	5,0	18,3	19,9	21,0	17,8	24,2	25,6
Stavebná keramika	16,6	8,6	1,4	0,9	1,7	2,1	71,3	56,3	54,5	55,3	54,3	60,5
Sanitárna keramika	2,6	2,2	0,9	0,6	1,5	1,0	17,9	17,5	18,3	19,1	19,7	19,6
Žiaruvzdorné výrobky	42,6	36,8	32,6	35,1	33,4	42,4	36,1	39,9	34,5	38,7	38,3	37,6
Kameňopriemysel	110,8	244,6	106,7	28,5	39,3	38,7	58,2	59,3	49,9	49,1	62,4	60,4
Silikátová prefabrikácia	52,2	49,6	49,6	66,7	51,1	46,8	101,4	78,3	72,4	104,4	105,9	93,7
Stavebné materiály celkom	361,4	460,1	317,2	260,6	246,3	265,8	353,0	318,3	292,2	327,5	352,5	345,1
Rozhodujúce komodity												
z toho:												
Cementy	118,8	101,3	108,8	114,4	104,6	112,8	38,9	32,4	28,5	30,7	33,5	37,1
Žiaruvzdorné výrobky	42,6	36,8	32,6	35,1	33,4	42,4	36,1	39,9	34,5	38,7	38,3	37,6
Výrobky z cementu a betónu alebo umelého kameňa	25,5	30,1	26,0	42,1	33,5	27,9	40,1	37,5	33,0	60,5	63,7	54,1
Keramické obklady a dlažby	16,6	8,6	1,4	0,9	1,7	2,1	71,3	56,3	54,5	55,3	54,3	60,5
Sanitárna keramika	2,6	2,2	0,9	0,6	1,5	1,0	17,9	17,5	18,3	19,1	19,7	19,6

a) Vývoz

Celkový vývoz v priemysle stavebných látok za rok 2016 tvoril 265,8 mil. Eur, je to rast o 19,5 mil. Eur oproti roku 2015, čo predstavuje 0,38 % z celkového vývozu Slovenskej republiky. V roku 2015 bol tento podiel 0,36 %. Vývoz cementov vzrástol o 7,8 % (o 8,2 mil. Eur), vývoz žiaruvzdorných výrobkov vzrástol o 26,9 % (o 9,0 mil. Eur), vývoz keramických obkladačiek a dlažieb sa v roku 2016 zvýšil o 23,5 % (o 0,4 mil. Eur), vývoz výrobkov z cementu a betónu alebo umelého kameňa klesol o -16,7 % (o 5,6 mil. Eur) a vývoz sanitárnej keramiky o -33,3 % (o 0,5 mil. Eur). Do celkového vývozu stavebných materiálov a výrobkov nebol pritom zaradený vývoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov (inde neuvedených), ktorý bol v roku 2016 vo výške 137,0 mil. Eur.

Čo sa týka jednotlivých odborov priemyslu stavebných látok, bol v roku 2016 vývoj vývozu vykazovaný nerovnomerne. V maltovinách a vlákno-cementovej výrobe bol vykázaný v roku 2016 rast vývozu o 10,1 %, v odbore žiaruvzdorných výrobkov o 26,9 %, v tehliarskom priemysle o 212,5 % a v stavebnej keramike o 23,5 %. V silikátovej prefabrikácii ide o pokles vývozu o -8,4 %, v odbore sanitárnej keramiky o -33,3 % a v kameňopriemysle o -1,5 %.

b) Dovoz

Celkový dovoz v priemysle stavebných látok za rok 2016 tvoril 345,1 mil. Eur, je to pokles o 7,4 mil. Eur oproti roku 2015, čo predstavuje 0,52 % z celkového dovozu Slovenskej republiky. V roku 2015 bol tento podiel 0,55 %. Dovoz cementov vzrástol v roku 2016 o 10,7 % (o 3,6 mil. Eur). Dovoz žiaruvzdorných výrobkov klesol v roku 2016 o -1,8 % (o 0,7 mil. Eur) a dovoz výrobkov z cementu a betónu alebo umelého kameňa o -15,1 % (o 9,6 mil. Eur). Dovoz keramických obkladačiek a dlažieb sa zvýšil o 11,4 % (o 6,2 mil. Eur), dovoz sanitárnej keramiky klesol o -0,5 % (o 0,1 mil. Eur). Do celkového dovozu stavebných materiálov a výrobkov nebol zaradený dovoz ostatných nekovových minerálnych výrobkov (inde neuvedených), ktorý bol v roku 2016 vo výške 80,2 mil. Eur.

V roku 2016 oproti roku 2015 vzrástol dovoz v odbore maltovín a vlákno-cementových výrobkov o 0,2 %, v tehliarskom priemysle o 5,8 % a v stavebnej keramike o 11,4 %. V sanitárnej keramike sa v roku 2016 dovoz znížil o -0,5 %, v silikátovej prefabrikácii o -11,5 %, v odbore žiaruvzdorných výrobkov o -1,8 % a v kameňopriemysle o -3,2 %.

4.2 VÝVOZ STAVEBNÝCH PRÁC

Vývoz stavebných prác do zahraničia dosiahol v roku 2016 podľa štatistických výsledkov v b. c. úroveň 257,2 mil. Eur, v s. c. 2010 to je 240,1 mil. Eur. Podiel vývozu z celkového objemu stavebnej produkcie predstavoval v roku 2016 - 5,3 % (b. c.).

Stavebná produkcia realizovaná v zahraničí (bežné ceny)

Tabuľka č. 44

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015	2016	Index			
						2013/ 2012	2014/ 2013	2015/ 2014	2016/ 2015
Objem stavebnej produkcie (mil. Eur)	4 845,3	4 624,3	4 489,1	5 400,0	4 872,4	95,4	97,1	120,3	90,2
z toho: objem vývozu (mil. Eur)	250,3	242,6	227,5	251,4	257,2	96,9	93,8	110,5	102,3
% vývozu z celkového objemu	5,2	5,2	5,1	4,7	5,3	100,0	98,1	92,2	112,8

Poznámka: V tabuľke č. 44 sú uvedené údaje tak, ako sú zisťované v periodickom mesačnom štatistickom výkazníctve.

V roku 2010 stavebná produkcia v zahraničí oproti predchádzajúcemu roku poklesla o 34,2 % (b. c.) na 2,6 %. V roku 2011 stavebná produkcia v zahraničí opäť vzrástla, a to o 42,3 % na 3,7 p. b.. V roku 2012 stavebná produkcia v zahraničí vzrástla o 23,4 % na 5,2 p. b. a v roku 2013 dosiahla rovnakú hodnotu ako v predchádzajúcom roku, t.j. 5,2 p. b.. V roku 2014 stavebná produkcia v zahraničí opäť klesla, a to o -1,9 % na 5,1 p. b.. V roku 2015 bol pokles

stavebnej produkcie v zahraničí výraznejší, a to o -7,8 % na 4,7 p. b.. V roku 2016 stavebná produkcia v zahraničí opäť vzrástla, a to o 12,8 % na 5,3 p. b..

Na vývoze stavebných prác, resp. realizácii stavebnej produkcie vykonanej vlastnými zamestnancami v zahraničí sa v roku 2016 (na základe údajov vykázaných z dát mesačného výkazu Stav P 1-12 - ŠÚ SR) najväčšou mierou podieľali stavebné podniky (s 20 a viac zamestnancami): Skanska SK, a.s., Bratislava; Doprastav Export, s.r.o., Bratislava; Ingsteel, s.r.o., Bratislava; Chemkostav, a.s., Michalovce; TuCon, a.s., Žilina; Proreco, s.r.o., Trenčín. Produkcia bola realizovaná na inžinierskych stavbách (diaľnice, mosty, tunely, železničné trate), hlavne v Poľsku, Česku, Nórsku a Nemecku, na nebytových budovách v Macedónsku.

V roku 2017 budú pokračovať práce na stavbe podmorského tunela Solbakk v Nórsku; na stavbe cestného tunela B10 Rosenstein v Nemecku; na stavbe Projekt E39 Eiganestunneien v Nórsku; na stavbe Univerzálna granulačná linka Lovosice v Českej republike; na výstavbe a rekonštrukcii budov v areáli Väznice Idrizovo Skopje v Macedónsku.

(Prameň: TREND, 18.5.2017 Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017).

PRÍLOHY

OBSAH

STR.

TABUĽKOVÉ PRÍLOHY

I. BYTY A BÝVANIE

Príloha č. 1	Bytová výstavba v SR v roku 2016	60
Príloha č. 2	Základné charakteristiky bytovej výstavby v roku 2016 podľa krajov	62
Príloha č. 3	Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2010 až 2016	64

II. STAVEBNÍCTVO

Príloha č. 4	Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2010 až 2016	65
Príloha č. 5	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami (A) a podľa dodávateľských zmlúv (B) v rokoch 2012 až 2015 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	67
Príloha č. 6	Priemerný evidenčný počet zamestnancov a priemerná mesačná mzda zamestnanca v rokoch 2013 až 2015 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	69
Príloha č. 7	Stavebná produkcia (SP) vykonaná vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2013 až 2015 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	71
Príloha č. 8	Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2012 - 2015, v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami	72
Príloha č. 9	Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)	73
Príloha č. 10	Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)	73

III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PSL

Príloha č. 11	Najväčšie stavebné firmy v SR podľa výroby za rok 2016	74
Príloha č. 12	Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2016	75
Príloha č. 13	Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2016	75
Príloha č. 14	Inžiniersko-projektové a výskumné organizácie v SR podľa tržieb za rok 2016	76
Príloha č. 15	Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2016	76

IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE

Príloha č. 16	Obyvateľstvo, - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva, - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva (bytové budovy, nebytové budovy, inžinierske stavby), - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov v krajinách Euroconstructu; stavebný sektor krajín Euroconstructu v rokoch 2013 - 2017	77
---------------	--	----

TABUĽKOVÉ PRÍLOHY

I. BYTY A BÝVANIE

Príloha č. 1

Bytová výstavba v SR v roku 2016

Okres kraj	2016		
	Dokončené byty spolu	Dokončené byty v rodinných domoch	Počet dokončených bytov na tis. obyvateľov
SR spolu	15 672	11 195	2,9
Bratislava I	87	31	2,2
Bratislava II	293	133	2,6
Bratislava III	513	87	8,0
Bratislava IV	643	204	6,7
Bratislava V	416	108	3,8
Malacky	520	502	7,3
Pezinok	536	386	8,6
Senec	1 540	1 305	19,3
Bratislavský kraj spolu	4 548	2 756	7,1
Dunajská Streda	793	615	6,6
Galanta	340	326	3,6
Hlohovec	155	120	3,4
Piešťany	223	147	3,5
Senica	156	143	2,6
Skalica	182	103	3,9
Trnava	607	490	4,6
Trnavský kraj spolu	2 456	1 944	4,4
Bánovce nad Bebravou	73	61	2,0
Ilava	171	92	2,9
Myjava	35	27	1,3
Nové Mesto nad Váhom	263	139	4,2
Partizánske	68	59	1,5
Považská Bystrica	157	87	2,5
Prievidza	264	168	1,9
Púchov	142	101	3,2
Trenčín	354	300	3,1
Trenčiansky kraj spolu	1 527	1 034	2,6
Komárno	112	72	1,1
Levice	180	114	1,6
Nitra	493	477	3,1
Nové Zámky	226	183	1,6
Šaľa	145	108	2,8
Topoľčany	164	164	2,3
Zlaté Moravce	113	89	2,8
Nitriansky kraj spolu	1 433	1 207	2,1
Bytča	59	36	1,9
Čadca	189	159	2,1
Dolný Kubín	106	105	2,7
Kysucké Nové Mesto	121	85	3,7
Liptovský Mikuláš	114	99	1,6
Martin	341	191	3,5
Námestovo	256	224	4,2
Ružomberok	101	82	1,8
Turčianske Teplice	28	27	1,7
Tvrdošín	91	90	2,5
Žilina	468	424	3,0
Žilinský kraj spolu	1 874	1 522	2,7

Okres kraj	2016		
	Dokončené byty spolu	Dokončené byty v rodinných domoch	Počet dokončených bytov na tis. obyvateľov
Banská Bystrica	393	143	3,5
Banská Štiavnica	60	39	3,7
Brezno	63	61	1,0
Detva	46	45	1,4
Krupina	21	21	0,9
Lučenec	67	37	0,9
Poltár	91	7	4,2
Revúca	5	5	0,1
Rimavská Sobota	40	31	0,5
Veľký Krtíš	74	70	1,7
Zvolen	117	107	1,7
Žarnovica	44	25	1,7
Žiar nad Hronom	32	30	0,7
Banskobystrický kraj spolu	1 053	621	1,6
Bardejov	138	99	1,8
Humenné	106	62	1,7
Kežmarok	143	111	1,9
Levoča	64	58	1,9
Medzilaborce	27	3	2,2
Poprad	212	150	2,0
Prešov	565	474	3,3
Sabinov	137	93	2,3
Snina	32	29	0,9
Stará Ľubovňa	67	67	1,3
Stropkov	35	11	1,7
Svidník	66	26	2,0
Vranov nad Topľou	56	56	0,7
Prešovský kraj spolu	1 648	1 239	2,0
Gelnica	33	21	1,0
Košice I	162	17	2,4
Košice II	83	43	1,0
Košice III	10	9	0,3
Košice IV	91	81	1,5
Košice - okolie	415	414	3,3
Michalovce	101	92	0,9
Rožňava	31	31	0,5
Sobrance	19	19	0,8
Spišská Nová Ves	109	100	1,1
Trebišov	79	45	0,7
Košický kraj spolu	1 133	872	1,4

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovaní štvrtročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04)
Stav a pohyb obyvateľstva v SR 2016, ŠÚ SR, 2017

Základné charakteristiky výstavby bytov v roku 2016 podľa krajov

Kraj	Byty	Obdobie				
		1Q 2016	2Q 2016	3Q 2016	4Q 2016	Rok 2016
Bratislavský kraj	Jednoizbové byty	46	52	79	187	364
	Dvojizbové byty	156	101	199	314	770
	Trojizbové byty	275	248	441	345	1 309
	Štvorizbové byty	255	320	365	626	1 566
	Päť a viac izbové byty	104	106	116	213	539
	Obytná plocha - jednoizbové	1 323	1 120	2 462	5 349	10 254
	Obytná plocha - dvojizbové	6 103	4 331	8 983	13 392	32 809
	Obytná plocha - trojizbové	18 045	15 982	29 418	22 523	85 968
	Obytná plocha - štvorizbové	20 813	26 102	29 304	51 485	127 704
	Obytná plocha - päť a viac izbové	11 769	11 720	13 959	23 140	60 588
	Úžitková plocha	86 744	86 316	123 454	176 733	473 247
Trnavský kraj	Jednoizbové byty	15	4	10	44	73
	Dvojizbové byty	92	62	43	148	345
	Trojizbové byty	128	154	177	242	701
	Štvorizbové byty	209	220	241	352	1 022
	Päť a viac izbové byty	57	74	86	98	315
	Obytná plocha - jednoizbové	329	96	257	1 418	2 100
	Obytná plocha - dvojizbové	4 155	2 377	1 538	6 935	15 005
	Obytná plocha - trojizbové	7 724	9 180	10 921	14 471	42 296
	Obytná plocha - štvorizbové	16 366	17 682	18 808	27 867	80 723
	Obytná plocha - päť a viac izbové	6 271	7 805	9 409	10 246	33 731
	Úžitková plocha	56 960	60 380	69 062	97 603	284 005
Trenčiansky kraj	Jednoizbové byty	7	17	6	71	101
	Dvojizbové byty	30	28	39	179	276
	Trojizbové byty	52	57	67	155	331
	Štvorizbové byty	114	136	106	168	524
	Päť a viac izbové byty	59	84	53	99	295
	Obytná plocha - jednoizbové	284	457	249	1 959	2 949
	Obytná plocha - dvojizbové	1 248	1 072	1 376	6 621	10 317
	Obytná plocha - trojizbové	3 332	3 944	3 893	8 760	19 929
	Obytná plocha - štvorizbové	8 961	10 454	9 433	13 098	41 946
	Obytná plocha - päť a viac izbové	7 368	8 515	5 454	10 425	31 762
	Úžitková plocha	37 682	40 804	32 645	65 278	176 409
Nitriansky kraj	Jednoizbové byty	22	8	2	12	44
	Dvojizbové byty	36	22	44	25	127
	Trojizbové byty	120	158	70	100	448
	Štvorizbové byty	127	167	156	238	688
	Päť a viac izbové byty	26	37	17	46	126
	Obytná plocha - jednoizbové	604	216	64	264	1 148
	Obytná plocha - dvojizbové	1 435	947	1 526	1 004	4 912
	Obytná plocha - trojizbové	9 338	11 828	5 049	7 208	33 423
	Obytná plocha - štvorizbové	11 300	15 018	13 768	20 149	60 235
	Obytná plocha - päť a viac izbové	3 042	3 912	1 862	5 233	14 049
	Úžitková plocha	39 187	50 038	34 734	53 872	177 831
	Jednoizbové byty	16	18	5	22	61
	Dvojizbové byty	13	32	88	60	193
	Trojizbové byty	50	80	104	124	358

Žilinský kraj	Štvorizbové byty	143	158	166	245	712
	Päť a viac izbové byty	135	108	125	182	550
	Obytná plocha - jednoizbové	315	490	137	651	1 593
	Obytná plocha - dvojizbové	553	1 411	3 357	2 177	7 498
	Obytná plocha - trojizbové	3 544	4 868	7 649	7 481	23 542
	Obytná plocha - štvorizbové	11 655	12 638	13 819	20 389	58 501
	Obytná plocha - päť a viac izbové	14 752	11 229	12 898	19 497	58 376
	Úžitková plocha	52 326	52 619	64 034	83 054	252 033
Banskobystrický kraj	Jednoizbové byty	45	6	19	31	101
	Dvojizbové byty	51	20	61	75	207
	Trojizbové byty	26	42	62	146	276
	Štvorizbové byty	41	66	67	129	303
	Päť a viac izbové byty	26	29	55	56	166
	Obytná plocha - jednoizbové	1 669	159	457	748	3 033
	Obytná plocha - dvojizbové	2 632	923	2 431	2 996	8 982
	Obytná plocha - trojizbové	1 842	2 911	3 997	9 743	18 493
	Obytná plocha - štvorizbové	3 630	5 692	5 613	10 461	25 396
	Obytná plocha - päť a viac izbové	2 775	3 016	6 370	6 217	18 378
	Úžitková plocha	18 844	21 088	31 002	46 154	117 088
Prešovský kraj	Jednoizbové byty	31	13	11	37	92
	Dvojizbové byty	70	47	63	72	252
	Trojizbové byty	107	79	95	86	367
	Štvorizbové byty	112	99	144	169	524
	Päť a viac izbové byty	97	90	92	134	413
	Obytná plocha - jednoizbové	902	288	212	1 318	2 720
	Obytná plocha - dvojizbové	3 175	1 998	2 502	3 005	10 680
	Obytná plocha - trojizbové	6 739	5 470	6 176	6 065	24 450
	Obytná plocha - štvorizbové	9 177	8 313	12 495	13 805	43 790
	Obytná plocha - päť a viac izbové	10 739	9 453	9 625	14 745	44 562
	Úžitková plocha	50 616	42 146	52 550	64 993	210 305
Košický kraj	Jednoizbové byty	4	1	10	4	19
	Dvojizbové byty	21	29	10	69	129
	Trojizbové byty	51	35	54	125	265
	Štvorizbové byty	70	100	76	215	461
	Päť a viac izbové byty	60	51	50	98	259
	Obytná plocha - jednoizbové	144	22	279	133	578
	Obytná plocha - dvojizbové	983	904	468	2 788	5 143
	Obytná plocha - trojizbové	3 564	2 429	4 018	8 396	18 407
	Obytná plocha - štvorizbové	6 500	8 906	6 585	18 345	40 336
	Obytná plocha - päť a viac izbové	6 895	6 583	5 540	11 780	30 798
	Úžitková plocha	31 017	31 401	27 850	71 473	161 741
SR spolu	Jednoizbové byty	186	119	142	408	855
	Dvojizbové byty	469	341	547	942	2 299
	Trojizbové byty	809	853	1 070	1 323	4 055
	Štvorizbové byty	1 071	1 266	1 321	2 142	5 800
	Päť a viac izbové byty	564	579	594	926	2 663
	Obytná plocha - jednoizbové	5 570	2 848	4 117	11 840	24 375
	Obytná plocha - dvojizbové	20 284	13 963	22 181	38 918	95 346
	Obytná plocha - trojizbové	54 128	56 612	71 121	84 647	266 508
	Obytná plocha - štvorizbové	88 402	104 805	109 825	175 599	478 631
	Obytná plocha - päť a viac izbové	63 611	62 233	65 117	101 283	292 244
	Úžitková plocha	373 376	384 792	435 331	659 160	1 852 659

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovaní štvrťročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04)

Počet začatých, dokončených a rozostavaných bytov podľa druhu vlastníctva v rokoch 2010 až 202016

Ukazovateľ	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Začaté byty ¹⁾ celkom:	16 211	12 740	13 090	14 758	15 836	19 640	21 441
Verejný sektor spolu a v tom:	1 754	1 166	812	575	299	197	573
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	4	1	1	0	0	0	2
» obecné	1 750	1 165	811	575	299	197	571
Súkromný sektor spolu a v tom:	14 457	11 574	12 278	14 183	15 537	19 443	20 868
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» tuzemské	14 417	11 570	12 260	14 16	15 516	19 342	20 853
» družstevné	5	0	0	14	20	28	12
» združení, politických strán a cirkví	32	4	0	3	1	1	3
» zahraničné	3	0	18	5	0	72	0
Dokončené byty ²⁾ celkom:	17 076	14 608	15 255	15 100	14 985	15 471	15 672
Verejný sektor spolu a v tom:	2 519	1 568	1 545	1 065	680	339	336
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	38	24	1	1	0	0	0
» obecné	2 481	1 544	1 544	1 064	680	339	336
Súkromný sektor spolu a v tom:	14 557	13 040	13 710	14 035	14 305	15 132	15 336
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» tuzemské	14 548	13 033	13 710	14 028	14 285	15 115	15 307
» družstevné	0	0	0	0	20	15	0
» združení, politických strán a cirkví	4	7	0	1	0	2	6
» zahraničné	5	0	0	6	0	0	23
Rozostavané byty ³⁾ k 31.12. celkom:	66 596	64 734	62 783	61 382	62 042	66 268	71 581
Verejný sektor spolu a v tom:	5 133	4 421	3 396	2 759	2 273	2 077	1 465
» medzinárodné	0	0	0	0	0	0	0
» štátne	29	2	2	1	1	1	3
» obecné	5 104	4 419	3 394	2 758	2 272	2 076	1 462
Súkromný sektor spolu a v tom:	61 463	60 313	59 387	58 623	59 769	64 191	70 116
» medzinárodné	48	48	14	14	14	14	14
» tuzemské	61 016	59 875	58 998	58 219	59 364	63 715	69 689
» družstevné	133	127	106	120	120	119	96
» združení, politických strán a cirkví	144	141	129	131	132	132	129
» zahraničné	122	122	140	139	139	211	188

¹⁾ Začaté byty sú tie, na ktoré boli vydané stavebné povolenia.

²⁾ Dokončené byty sú tie, na ktoré boli vydané kolaudačné rozhodnutia, potvrdzujúce ich užívateľnosť.

³⁾ Rozostavané byty ku koncu sledovaného obdobia - rozdiel začatých a dokončených bytov podľa údajov ŠÚ SR.

Prameň: Údaje sú čerpané z podkladov Štatistického úradu SR - zo zisťovaní štvrtročné výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch (Inv 3 - 04).

II. STAVEBNÍCTVO

Príloha č. 4

Organizačný vývoj podnikateľského prostredia v stavebníctve v rokoch 2010 až 2016

Názov ukazovateľa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^{*)}
Stavebné podniky podľa veľkostnej štruktúry - počet							
Malé podniky	9 980	10 730	11 128	12 231	12 697	9 141	8 784
0-9	8 852	9 139	9 891	10 835	11 402	-	-
10-19	731	1 133	844	962	874	-	-
20-49	397	458	393	434	421	-	-
Stredné podniky	257	235	214	197	189	180	168
50-249	257	235	214	197	189	-	-
Veľké podniky	22	20	19	16	12	13	11
250-499	14	12	11	8	5	-	-
500 a viac	8	8	8	8	7	-	-
Živnostníci	88 260	86 384	81 270	79 891	76 797	73 364	74 604
SR spolu	99 716^x	98 882^x	94 635^x	94 415^x	92 478^x	89 437^x	91 832^x
Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa veľkostnej štruktúry podnikov, bežné ceny (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v mil. Eur							
Malé podniky	1 417,60	1 619,04	1 358,39	1 417,11	1 385,62	1 668,13	1 508,6
0-9	753,16	527,37	664,58	620,26	602,81	611,29	951,3
10-19	139,41	408,06	205,82	319,44	310,45	456,91	
20-49	525,03	683,61	487,99	477,41	472,36	599,93	
Stredné podniky	994,59	902,22	849,30	693,76	782,45	923,15	804,6
50-99	503,34	405,74	370,54	385,72	434,29	531,90	804,6
100-249	491,25	496,48	478,76	308,04	348,16	391,25	
Veľké podniky	1 234,53	1 109,27	981,37	831,52	798,95	1 382,86	1 035,6
250-499	251,33	248,41	145,60	141,43	80,06	232,71	122,2
500 a viac	983,20	860,86	835,78	690,09	718,89	1 150,15	913,4
Živnostníci	1 869,53	1 875,41	1 766,88	1 668,9	1 587,18	1 479,00	1 485,3
SR spolu	5 516,25	5 505,95	4 955,94	4 611,29	4 554,19	5 453,13	4 834,1
Podiel veľkostnej skupiny podnikov na celkovom objeme stavebnej produkcie - v %							
Malé podniky	25,7	29,4	27,4	30,7	30,4	30,6	31,2
Stredné podniky	18,0	16,4	17,1	15,1	17,2	16,9	16,7
Veľké podniky	22,4	20,1	19,8	18,0	17,5	25,4	21,4
Živnostníci	33,9	34,1	35,7	36,2	34,9	27,1	30,7
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Priemerný evidenčný počet zamestnancov podľa veľkostnej štruktúry podnikov - fyzické osoby							
Malé podniky	32 823	33 628	33 152	34 453	37 236	36 615	40 139
0-9	18 236	12 938	17 089	15 585	17 923	17 672	28 361
10-19	4 288	8 573	5 914	7 962	8 470	8 447	
20-49	10 299	12 117	10 149	10 906	10 843	10 496	
Stredné podniky	21 255	19 017	16 703	15 060	14 107	14 625	15 203
50-99	10 303	8 732	7 881	8 246	8 389	8 810	15 203
100-249	10 952	10 285	8 822	6 814	5 718	5 815	
Veľké podniky	14 651	11 890	11 130	10 076	7 980	8 149	7 305
250-499	4 537	4 006	3 574	2 785	1 903	2 616	1 672
500 a viac	10 114	7 884	7 556	7 291	6 077	5 533	5 633
Živnostníci	110 066	107 742	103 572	98 629	95 735	94 539	94 737
SR spolu	178 795	172 277	164 557	158 218	155 058	153 928	157 382

Názov ukazovateľa	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ^{*)}
Podiel veľkostnej skupiny podnikov na zamestnanosti v stavebníctve - v %							
Malé podniky	20,2	18,4	19,5	20,1	24,0	23,8	25,5
Stredné podniky	12,4	11,9	11,1	10,2	9,1	9,5	9,6
Veľké podniky	7,9	8,2	6,9	6,8	5,1	5,3	4,7
Živnostníci	59,5	61,5	62,5	62,9	61,8	61,4	60,2
SR spolu	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Produktivita práce zo stavebnej produkcie podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov), bežné ceny - v tis. Eur							
Malé podniky	43,190	48,146	40,974	41,232	37,212	45,559	37,584
0-9	41,301	40,763	38,889	39,799	33,633	34,591	33,543
10-19	32,512	47,599	34,801	40,121	36,653	54,092	
20-49	50,979	56,417	48,081	43,775	43,564	57,158	
Stredné podniky	46,774	47,443	50,848	45,992	55,465	63,121	52,924
50-99	48,854	46,466	47,017	46,777	51,768	60,375	52,924
100-249	44,855	48,272	54,270	45,207	60,888	67,284	
Veľké podniky	84,262	93,294	88,176	82,525	110,119	169,697	141,766
250-499	55,395	62,010	40,736	50,784	42,072	88,957	73,086
500 a viac	97,212	109,190	110,618	94,649	118,296	207,868	162,152
Živnostníci	16,986	17,407	17,059	16,921	16,578	15,644	15,678
SR spolu	30,852	31,960	30,117	29,145	29,371	35,427	30,716
Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca podľa veľkostnej štruktúry podnikov (bez stavebných závodov nestavebných podnikov) - v Eur							
Malé podniky	591,44	619,96	600,50	607,34	585,32	623,68	662,0
0-9	531,55	523,98	501,72	477,58	467,96	497,41	579,0
10-19	544,44	574,40	592,37	607,60	601,43	605,74	
20-49	698,34	754,67	771,55	736,83	766,74	850,70	
Stredné podniky	815,77	852,22	924,87	916,78	940,99	1 056,33	1 076,0
50-99	819,24	849,21	943,08	888,27	936,86	1 041,67	1 076,0
100-249	812,29	854,77	908,60	945,24	947,05	1 078,53	
Veľké podniky	1 050,01	1 158,63	1 216,74	1 249,42	1 285,65	1 337,53	1 387,0
250-499	924,20	1 150,02	1 176,69	1 303,7	1 445,72	1 389,75	1 275,0
500 a viac	1 106,45	1 163,01	1 235,68	1 228,68	1 235,53	1 312,84	1 420,0
Živnostníci	361,41	385,64	387,40	394,21	396,48	389,36	391,0
SR spolu	580,39	604,74	611,50	607,07	599,94	633,71	651,0

^x V tomto počte sú zahrnuté aj podniky s nezisteným počtom zamestnancov (rok 2010 - 1 197, rok 2011 - 1 513, rok 2012 - 2 004, rok 2013 - 2 080, rok 2014 - 2 783, rok 2015 - 6 739 podnikov, rok 2016 - 8 265 podnikov).

^{*)} Predbežné údaje

Pramene:

- [1] Ročenka stavebníctva 2015, 2016 ŠÚ SR, Bratislava 2015, 2016
- [2] Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2016, ŠÚ SR, Bratislava 2017
- [3] Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 4. štvrtroku 2016, ŠÚ SR, Bratislava 2017

Príloha č. 5

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami (A) a podľa dodávateľských zmlúv (B) v rokoch 2012 až 2015 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami v mil. Eur

Okres Kraj	(A)				(B)			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
SR spolu	2 319	2 003	2 054	2 906	3 714	3 119	3 378	5 050
Bratislava I	70	88	40	47	90	105	86	144
Bratislava II	891	701	833	1 303	1 372	1 107	1 294	2 093
Bratislava III	102	74	74	78	155	120	115	132
Bratislava IV	40	34	43	57	90	89	123	199
Bratislava V	19	20	24	27	34	36	55	66
Malacky	1	3	4	4	1	3	4	3
Pezinok	8	4	9	11	7	3	6	9
Senec	5	7	6	4	8	11	11	5
Bratislavský kraj spolu	1 136	931	1 034	1 531	1 756	1 475	1 695	2 652
Dunajská Streda	25	21	21	23	39	27	32	38
Galanta	9	13	15	25	16	21	29	30
Hlohovec	5	6	4	12	7	6	9	17
Piešťany	19	13	8	12	32	17	12	16
Senica	6	7	3	D	19	16	4	D
Skalica	D	D	1	D	D	D	1	D
Trnava	17	17	46	48	29	35	62	73
Trnavský kraj spolu	82	77	99	123	145	123	149	179
Bánovce nad Bebravou	6	4	4	4	6	3	4	6
Ilava	D	10	8	6	D	12	10	7
Myjava	D	D	D	D	D	D	D	D
Nové Mesto nad Váhom	D	4	5	6	D	10	16	23
Partizánske	D	D	-	-	D	D	-	-
Považská Bystrica	17	19	22	35	46	46	53	71
Prievidza	39	30	23	27	47	38	37	38
Púchov	2	1	3	3	3	1	3	3
Trenčín	29	23	35	38	56	43	78	81
Trenčiansky kraj spolu	114	92	101	120	190	155	201	229
Komárno	7	10	8	10	9	14	9	9
Levice	13	12	9	9	59	32	30	43
Nitra	82	67	74	94	122	133	155	177
Nové Zámky	9	5	7	6	23	8	11	12
Šaľa	22	21	27	23	39	38	45	57
Topoľčany	11	11	8	9	12	13	11	11
Zlaté Moravce	18	17	19	30	40	24	37	51
Nitriansky kraj spolu	162	143	152	182	305	262	298	360
Bytča	D	D	D	D	D	D	D	D
Čadca	8	11	8	17	45	15	16	29
Dolný Kubín	12	10	8	20	15	16	13	47
Kysucké Nové Mesto	7	8	3	5	11	11	7	11
Liptovský Mikuláš	20	15	14	24	25	19	20	46
Martin	5	4	2	3	6	4	2	3
Námestovo	12	11	24	38	18	13	17	32
Ružomberok	5	4	3	5	7	5	4	9
Turčianske Teplice	-	D	-	-	-	D	-	-
Tvrdošín	D	D	3	6	D	D	7	7
Žilina	191	203	91	101	347	320	163	240
Žilinský kraj spolu	265	271	163	228	486	411	257	439

Okres Kraj	(A)				(B)			
	2012	2013	2014	2015	2012	2013	2014	2015
Banská Bystrica	35	49	51	55	106	52	57	78
Banská Štiavnica	15	12	D	D	34	44	D	D
Brezno	4	4	2	D	5	5	3	D
Detva	D	8	19	2	D	9	18	2
Krupina	D	D	0,4	-	D	D	1	-
Lučenec	14	10	11	14	15	10	11	14
Poltár	D	D	-	-	D	D	-	-
Revúca	-	D	-	-	-	D	-	-
Rimavská Sobota	D	D	3	D	D	D	3	D
Veľký Krtíš	3	2	2	D	9	2	2	D
Zvolen	27	18	20	32	29	20	22	38
Žarnovica	-	D	-	-	-	D	-	-
Žiar nad Hronom	10	8	D	16	13	12	D	18
Banskobystr. kraj spolu	112	113	126	138	215	158	164	216
Bardejov	13	17	16	21	18	20	21	27
Humenné	12	13	10	6	13	13	10	5
Kežmarok	D	D	-	D	D	D	-	D
Levoča	D	D	D	D	D	D	D	D
Medzilaborce	-	D	-	-	-	D	-	-
Poprad	26	20	19	25	51	32	28	53
Prešov	41	39	37	85	66	74	67	149
Sabinov	7	4	6	D	15	9	11	D
Snina	7	6	6	7	3	3	3	4
Stará Ľubovňa	11	15	10	13	13	18	13	14
Stropkov	D	2	2	6	D	5	10	11
Svidník	7	4	5	D	7	4	5	D
Vranov nad Topľou	7	7	9	7	13	16	17	18
Prešovský kraj spolu	135	129	121	181	201	194	185	302
Gelnica	-	D	-	-	-	D	-	-
Košice I	85	81	93	133	115	98	156	190
Košice II	18	12	7	7	24	14	8	9
Košice III	-	D	-	-	-	D	-	-
Košice IV	158	105	98	195	174	146	172	350
Košice - okolie	D	D	6	13	D	D	7	14
Michalovce	23	25	31	22	65	55	54	67
Rožňava	D	D	D	D	D	D	D	D
Sobrance	D	D	D	D	D	D	D	D
Spišská Nová Ves	19	16	17	27	28	23	26	40
Trebišov	1	1	3	D	1	1	4	D
Košický kraj spolu	312	247	259	402	415	342	430	675

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

Prameň: <http://www.statistics.sk> - RegDat

Priemerný evidenčný počet zamestnancov a priemerná mesačná mzda zamestnanca (Eur) v rokoch 2013 až 2015 podľa krajov a okresov Slovenska - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami

Okres kraj	Zamestnanci			Priemerná mesačná mzda (Eur)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
SR spolu	36 042	32 930	33 270	954	967	1 060
Bratislava I	1 685	405	511	1 476	1 377	1 650
Bratislava II	7 170	7 773	8 140	1 352	1 389	1 477
Bratislava III	1 559	1 737	1 520	1 030	999	994
Bratislava IV	502	599	616	1 279	1 265	1 344
Bratislava V	297	291	281	914	878	914
Malacky	79	76	53	564	623	772
Pezinok	121	234	215	847	758	751
Senec	148	162	69	507	473	572
Bratislavský kraj spolu	11 561	11 277	11 405	1 291	1 278	1 377
Dunajská Streda	396	393	426	663	714	786
Galanta	298	355	334	539	673	520
Hlohovec	193	179	172	913	915	923
Piešťany	327	311	352	796	816	796
Senica	237	98	D	922	916	D
Skalica	D	597	D	D	D	D
Trnava	550	25	588	866	905	1 070
Trnavský kraj spolu	2 002	1 958	1 967	777	840	847
Bánovce nad Bebravou	136	114	106	702	776	897
Ilava	278	211	200	774	682	714
Myjava	D	D	D	D	D	D
Nové Mesto nad Váhom	180	181	202	713	742	802
Partizánske	D	-	-	D	-	0
Považská Bystrica	425	420	466	785	830	841
Prievidza	795	844	735	837	762	915
Púchov	68	75	76	711	752	802
Trenčín	452	425	431	951	1 035	1 152
Trenčiansky kraj spolu	2 384	2 315	2 259	815	813	907
Komárno	231	159	220	383	440	427
Levice	441	428	385	589	634	658
Nitra	1 516	1 261	1 389	805	893	944
Nové Zámky	229	246	206	475	548	586
Šaľa	519	547	256	904	947	975
Topoľčany	304	311	256	619	623	661
Zlaté Moravce	429	505	513	580	495	594
Nitriansky kraj spolu	3 669	3 457	3 406	704	742	786
Bytča	D	D	D	D	D	D
Čadca	160	126	224	779	800	1 034
Dolný Kubín	154	147	293	708	674	786
Kysucké Nové Mesto	162	119	190	570	540	561
Liptovský Mikuláš	450	414	405	741	740	1 088
Martin	99	66	110	713	712	934
Námestovo	603	616	787	425	463	502
Ružomberok	158	136	137	653	683	699
Turčianske Teplice	D	-	-	D	-	0
Tvrdošín	D	125	127	D	520	599
Žilina	3 614	1 674	1 677	1 087	1 223	1 301
Žilinský kraj spolu	5 556	3 481	4 010	918	904	973

Okres kraj	Zamestnanci			Priemerná mesačná mzda (Eur)		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Banská Bystrica	560	580	522	756	773	871
Banská Štiavnica	312	D	D	971	D	D
Brezno	120	88	D	490	561	D
Detva	124	123	76	689	670	867
Krupina	D	37	-	D	392	-
Lučenec	294	239	256	513	534	578
Poltár	D	-	-	D	-	-
Revúca	D	-	-	D	-	-
Rimavská Sobota	D	78	D	D	547	D
Veľký Krtíš	112	73	D	419	461	D
Zvolen	477	460	464	764	743	833
Žarnovica	D	-	-	D	-	-
Žiar nad Hronom	187	D	181	652	D	761
Banskobystrický kraj spolu	2 287	2 123	2 034	700	732	809
Bardejov	770	776	749	407	426	422
Humenné	376	354	260	548	501	546
Kežmarok	D	-	D	D	-	D
Levoča	D	D	D	D	D	D
Medzilaborce	D	-	-	D	-	-
Poprad	483	506	469	961	995	1 763
Prešov	1 230	1 121	1 295	666	707	858
Sabinov	165	128	D	453	887	D
Snina	176	155	161	569	616	638
Stará Ľubovňa	364	320	269	583	555	764
Stropkov	150	126	152	417	589	632
Svidník	146	151	D	403	481	D
Vranov nad Topľou	186	282	204	735	514	754
Prešovský kraj spolu	4 092	3 937	3 783	604	633	815
Gelnica	D	-	-	D	-	-
Košice I	1 665	1 672	1 472	977	1 053	1 150
Košice II	403	285	338	769	621	698
Košice III	D	-	-	D	-	-
Košice IV	1 249	1 290	1 353	1 213	1 104	1 185
Košice - okolie	D	182	204	D	621	724
Michalovce	600	383	452	684	817	859
Rožňava	D	D	D	D	D	D
Sobrance	D	D	D	D	D	D
Spišská Nová Ves	364	358	424	693	761	929
Trebišov	39	84	D	546	475	D
Košický kraj spolu	4 492	4 382	4 406	938	948	1 031

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

Prameň: <http://www.statistics.sk> - RegDat

Stavebná produkcia (SP) vykonaná vlastnými zamestnancami a podľa dodávateľských zmlúv podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností SK NACE v rokoch 2013 až 2015 - v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami, v mil. Eur

Ukazovateľ	SP vykonaná vlastnými zamestnancami ^{*)}			SP podľa dodávateľských zmlúv ^{*)}		
	2013	2014	2015	2013	2014	2015
Výstavba budov	569,63	622,64	777,26	1 001,48	1 190,63	1 541,51
Vypracovanie stavebných projektov	D	D	D	D	D	D
Výstavba obytných a neobytných budov	569,01	620,95	775,58	999,84	1 184,58	1 539,83
- Výstavba obytných budov	94,62	88,21	88,93	194,66	205,21	271,25
- Výstavba neobytných budov	429,23	483,26	619,89	742,57	871,29	1 151,51
- Výstavba obytných a neobytných budov i. n.	45,16	49,48	66,76	62,61	108,08	117,07
Inžinierske stavby	987,36	940,91	1 496,76	1 469,72	1 432,20	2 490,19
Výstavby ciest a železníc	698,62	759,11	1 217,66	1 026,66	1 088,60	1 885,73
- Výstavba ciest a diaľnic	531,75	566,16	1 018,56	796,91	812,37	1 504,64
- Výstavba železníc a podzemných železníc	52,90	65,49	82,64	118,34	158,21	249,17
- Výstavba mostov a tunelov	113,97	127,46	116,46	111,42	118,02	131,92
Výstavba verejných sietí	195,28	116,68	166,21	301,99	230,58	378,27
- Výstavba rozvodov pre plyn a kvapaliny	77,94	74,63	92,99	126,55	137,46	219,11
- Výstavba elektrických a telekomunikačných sietí	117,33	42,05	73,22	175,44	93,12	159,16
Výstavba ostatných inžinierskych stavieb	93,47	65,12	112,89	141,07	113,02	226,20
- Výstavba vodných diel	D	D	D	D	D	D
- Výstavba ostatných inž. stavieb i. n.	91,36	62,57	109,68	138,78	109,75	224,01
Špecializované stavebné práce	445,71	490,21	631,91	648,27	755,10	1 018,67
Demolačné a zemné práce	20,94	41,99	83,88	28,01	43,43	88,63
- Demolácia	6,27	8,85	10,65	7,51	9,40	11,87
- Zemné práce	13,51	33,14	37,95	19,35	34,03	40,09
- Prieskumné vrty a vrtné práce	D	0,00	D	D	0,00	36,67
Elektrické, inštalačné a iné stavebno-montážne práce	236,97	243,36	320,03	375,27	426,78	574,93
- Elektrická inštalácia	83,18	90,63	124,07	131,81	158,24	212,25
- Inštalácia kanalizačných, výhrevných a klimatizačných zariadení	87,51	78,79	100,06	160,39	161,90	239,93
- Ostatná stavebná inštalácia	66,28	73,94	95,90	83,07	106,63	122,75
Kompletizačné a dokončovacie práce	53,30	68,80	64,50	72,12	90,02	112,59
- Omietkarské práce	8,30	20,20	5,04	13,02	25,99	18,15
- Stolárske práce	3,50	4,37	4,59	5,39	5,91	7,26
- Obkladanie stien a kladenie dlážkových krytín	13,25	15,33	16,14	15,62	18,14	34,15
- Maľovanie a zasklievanie	3,03	D	D	3,10	D	4,40
- Ostatné stavebné kompl. a dokonč. práce	25,22	25,57	33,86	34,99	36,69	48,62
Ostatné špecializované stavebné práce	134,50	136,07	163,49	172,87	194,88	242,53
- Pokrývačské práce	6,45	6,12	5,60	5,74	6,19	5,65
- Ostatné špecializované stav. práce i. n.	128,06	129,95	157,90	167,13	188,69	236,88
Spolu	2 002,69	2 053,76	2 905,93	3 119,47	3 377,94	5 050,38

Poznámka: D - údaje nie sú uvedené z dôvodu ochrany dôverných dát.

^{*)} - zaradená podľa prevažujúcej činnosti

Prameň: Ročenka stavebníctva 2016, ŠÚ SR, november 2016

Stavebná produkcia vykonaná vlastnými zamestnancami podľa Štatistickej klasifikácie produkcie (KP) v rokoch 2012 - 2015, v stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami, v mil. Eur

Ukazovateľ	2012	2013	2014	2015
Budovy a výstavba budov	507	466	488	602
Stavby a práce na stavbe inžinierskych stavieb	1 146	990	1 026	1 650
<i>Cesty a železnice; práce na stavbe ciest a železníc</i>	<i>753</i>	<i>619</i>	<i>713</i>	<i>1 172</i>
Cesty a diaľnice; práce na stavbe ciest a diaľnic	530	427	490	857
Železnice a podzemné železnice; práce na stavbe železníc a podzemných železníc	100	84	96	137
Mosty a tunely; práce na stavbe mostov a tunelov	123	108	127	178
<i>Výstavba a práce na stavbe inžinierskych sietí</i>	<i>233</i>	<i>230</i>	<i>155</i>	<i>270</i>
Výstavba a práce na stavbe potrubných vedení pre kvapaliny	86	83	84	132
Výstavba a práce na stavbe elektrických a telekomunikačných sietí	146	147	71	137
<i>Ostatné projekty inžinierskych stavieb a práce na stavbe ostatných projektov inžinierskych stavieb</i>	<i>161</i>	<i>141</i>	<i>159</i>	<i>208</i>
Vodné diela a práce na stavbe vodných diel	35	20	24	55
Ostatné projekty inžinierskych stavieb i.n. a práce na stavbe ostatných inžinierskych stavieb i.n.	126	121	134	153
Špecializované stavebné práce	666	546	540	654
<i>Demolačné práce a príprava staveniska</i>	<i>38</i>	<i>36</i>	<i>31</i>	<i>49</i>
Demolačné práce	9	10	6	9
Príprava staveniska	24	24	24	37
Prieskumné vrty a vrtné práce	5	1	2	3
<i>Elektrické, inštalačné a iné stavebnomontážne práce</i>	<i>240</i>	<i>215</i>	<i>194</i>	<i>291</i>
Elektroinštalačné práce	86	79	76	82
Inštalátorske práce, inštalácie výhrevných a klimatizačných zariadení	73	65	64	100
Ostatné stavebno-inštalačné práce	81	72	54	109
<i>Kompletizačné a dokončovacie práce</i>	<i>112</i>	<i>106</i>	<i>124</i>	<i>102</i>
Omietacie práce	17	17	14	18
Stolárske a inštalačné práce	6	15	4	3
Obkladanie stien a kladenie dlažkových krytín	28	26	26	25
Maliarske, natieračské a sklenárske práce	14	11	12	10
Ostatné stavebné kompletizačné a dokončovacie práce	47	37	68	46
<i>Ostatné špecializované stavebné práce</i>	<i>275</i>	<i>189</i>	<i>190</i>	<i>212</i>
Pokrývačské práce	7	6	7	7
Ostatné špecializované stavebné práce i.n.	268	183	183	206
Spolu	2 319	2 003	2 054	2 906

Prameň: Ročenka stavebníctva 2015, 2016, ŠÚ SR, november 2015, 2016

Štruktúra stavebnej produkcie podľa Klasifikácie stavieb (KS)

Stavebná produkcia podľa dodávateľských zmlúv na novej výstavbe a rekonštrukciách podľa KS *) - (bežné ceny)	2012		2013		2014		2015	
	mil. Eur	%	mil. Eur	%	mil. Eur	%	mil. Eur	%
Budovy a v tom:	1 645	52,8	1 247	49,4	1 328	46,0	1 779	39,8
- Bytové budovy	282	9,1	262	10,4	216	7,5	260	5,8
- Nebytové budovy	1 363	43,7	985	39,0	1 112	38,5	1 519	34,0
Inžinierske stavby a v tom:	1 473	47,2	1 276	50,6	1 561	54,0	2 688	60,2
Dopravná infraštruktúra	835	26,8	681	27,0	928	32,1	1 699	38,0
Potrúbné rozvody, telekomunikačné a elektrické rozvody a vedenia	358	11,5	400	15,9	253	8,8	480	10,7
Komplexné priemyselné stavby	51	1,6	20	0,8	100	3,5	75	1,7
Ostatné inžinierske stavby	229	7,3	175	6,9	280	9,7	434	9,7
Spolu	3 118	100,0	2 523	100,0	2 889	100,0	4 467	100,0

*) V stavebných podnikoch s 20 a viac zamestnancami.

Prameň: Ročenka stavebníctva 2015, 2016, ŠÚ SR, november 2015, 2016

Vývoj indexov cien stavebných prác (ročné priemery)

Názov ukazovateľa	2010	2011	2012	2013 ^{*)}	2014 ^{*)}	2015 ^{*)}	2016 ^{*)}
<i>Ceny stavebných prác spolu, 2005 = 100</i>	118,1	119,4	120,2	102,6	104,0	105,8	107,1
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	101,0	101,2	100,6	100,7	101,3	101,8	101,2
<i>Ceny stavebných prác pre novú výstavbu, modernizácie a rekonštrukcie, 2005 = 100</i>	118,2	119,5	120,3	102,6	103,9	105,8	107,1
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	101,0	101,2	100,6	100,7	101,3	101,9	101,2
<i>Ceny pre budovy, 2005 = 100</i>	117,2	118,3	118,6	102,2	103,4	105,0	106,2
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	100,3	101,0	100,3	100,5	101,2	101,5	101,1
<i>Ceny bytových budov, 2005 = 100</i>	117,1	118,0	118,1	101,9	102,9	104,4	105,6
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	100,1	100,8	100,1	100,6	101,0	101,5	101,1
<i>Ceny nebytových budov, 2005 = 100</i>	117,2	118,4	118,8	102,5	103,7	105,4	106,5
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	100,3	101,1	100,3	100,6	101,3	101,6	101,1
<i>Ceny pre inžinierske stavby, 2005 = 100</i>	119,3	121,0	122,3	103,1	104,5	106,7	108,1
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	101,7	101,4	101,1	100,9	101,3	102,1	101,3
<i>Ceny pre opravy a údržbu stavebnej povahy, 2005 = 100</i>	117,8	119,0	120,0	102,8	104,3	106,0	107,3
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	101,0	101,0	100,8	100,8	101,5	101,7	101,2
<i>Ceny materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve, 2005 = 100 (výrobné ceny)</i>	100,6	102,3	103,9	103,7	100,8	100,0	99,6
medziročné indexy (predchádzajúci rok = 100)	96,7	101,8	101,5	99,2	97,3	99,2	99,6

*) Za roky 2013-2016 - 2010 = 100

Pramene:

- [1] Indexy stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve 4. štvrťrok 2010, 4. štvrťrok 2011, 4. štvrťrok 2012, 4. štvrťrok 2013, 4. štvrťrok 2014, 4. štvrťrok 2015, 4. štvrťrok 2016, ŠÚ SR 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2016, 2017

III. VÝROBCOVIA V STAVEBNÍCTVE A V PRIEMYSE STAVEBNÝCH LÁTOK

V nasledujúcich prílohách č. 11 až 15 sú uvedené rebríčky najväčších stavebných firiem, výrobcov stavebných materiálov, ťažby stavebných surovín a inžiniersko-projektových organizácií v SR a prehľad najväčších stavieb v SR v roku 2016 tak, ako ich zostavila TREND Analyses na základe údajov poskytnutých spoločnosťami (TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017).

Príloha č. 11

Najväčšie stavebné firmy v SR podľa tržieb za rok 2016 (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena (%)	Ø počet pracovníkov		Zmena %
		2016	2015	2016/15	2016	2015	2016/15
1.	Strabag Pozemné a inžinierske staviteľstvo, s.r.o., Bratislava	326 064	456 318	-28,5	702	699	0,4
2.	Strabag, s.r.o., Bratislava	143 990	256 519	-43,9	686	659	4,1
3.	Eurovia SK, a.s., Košice	112 317	189 962	-40,9	538	525	2,5
4.	Goldbeck, s.r.o., Bratislava ²⁾	102 778	55 683	84,6	n	n	-
5.	Váhostav_SK, a.s., Bratislava	101 743	193 692	-47,5	1 093	1 242	-12,0
6.	SAG Elektrovod, a.s., Bratislava	94 340	103 355	-8,7	492	509	-3,3
7.	Skanska SK, a.s., Bratislava	89 628	113 633	-21,1	724	719	0,7
8.	Ingsteel, s.r.o., Bratislava ³⁾	78 504	68 763	14,2	207	224	-7,6
9.	Inžinierske stavby, a.s., Košice	58 271	152 684	-61,8	605	897	-32,6
10.	Metrostav a.s., o.z., Bratislava	57 140	60 000	-4,8	n	n	-
11.	Chemkostav, a.s., Michalovce ³⁾	56 012	58 815	-4,8	211	190	11,1
12.	Ovida, s.r.o., Bratislava	51 196	16 672	207,1	n	n	-
13.	Hochtief SK, s.r.o., Bratislava ³⁾	42 582	51 500	-15,4	111	102	8,8
14.	Infra Services, a.s., Bratislava	43 149	28 455	51,6	349	352	-0,9
15.	In Vest, s.r.o., Šaľa ⁴⁾	40 870	53 280	-23,3	331	338	-2,1
16.	Dynamik Holding, a.s., Nitra ³⁾	40 138	38 903	3,2	123	124	-0,8
17.	YIT Slovakia, a.s., Bratislava ⁴⁾	36 646	40 130	-8,7	155	141	9,9
18.	Keraming, a.s., Trenčín	35 875	22 930	56,5	145	147	-1,4
19.	Cesty Nitra, a.s., Nitra	35 366	40 916	-13,6	236	228	3,5
20.	Alter Energo, a.s., Kolíňany	34 557	30 999	11,5	n	n	-
21.	Uranpres, s.r.o., Prešov	34 383	40 910	-16,0	231	206	12,1
22.	Dúha, a.s., Bratislava	31 544	69 579	-54,7	319	170	87,6
23.	ViOn, a.s., Zlaté Moravce	30 486	27 991	8,9	325	340	-4,4
24.	Hastra, s.r.o., Žilina	28 851	52 024	-44,5	106	57	86,0
25.	Metrostav Slovakia, a.s., Bratislava	25 570	26 558	-3,7	139	141	-1,4
26.	TuCon, a.s., Žilina	23 650	44 884	-47,3	336	374	-10,2
27.	Vodohospodárske stavby, a.s., Bratislava	19 193	59 499	-67,7	150	141	6,4
28.	Ismont, s.r.o., Trnava	19 069	12 897	47,9	n	n	-
29.	HSF System SK, s.r.o., Žilina	18 448	15 861	16,3	n	n	-
30.	Alpine Slovakia, s.r.o., Bratislava	18 382	23 067	-20,3	109	122	-10,7

Prameň: TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

²⁾ Údaje sú za hospodársky rok končiaci sa 31.marca 2017, uvedené sú predbežné výsledky

³⁾ Uvedené sú konsolidované údaje

⁴⁾ Údaje za rok 2016 sú predbežné

n - nedostupný údaj

Príloha č. 12

Najväčší výrobcovia stavebných materiálov v SR podľa tržieb za rok 2016 (tis. Eur)

P. č.	Výrobcovia	Tržby ¹⁾		Zmena (%)	Podiel exportu na tržbách (%)	Ø počet pracovníkov
		2016	2015	2016/15	2016	2016
1.	CRH (Slovensko), a.s., Rohožník	140 320	139 330	0,7	n	683
2.	Saint - Gobain Construction Products, s.r.o., Bratislava	70 355	68 646	2,5	n	380
3.	Považská cementáreň, a.s., Ladce	54 845	56 250	-2,5	37,9	373
4.	Knauf Insulation, s.r.o., Nová Baňa	51 980	49 141	5,8	64,8	261
5.	Slovenské magnezitové závody, a.s., Jelšava	47 318	57 209	-17,3	91,9	799
6.	Baumit, s.r.o., Bratislava	43 307	41 396	4,6	2,3	137
7.	GU Slovensko, s.r.o., Lužianky	41 801	38 016	10,0	86,1	278
8.	Cemmac, a.s., Horné Srnie	33 034	32 855	0,5	42,2	188
9.	Slovmag, a.s., Lubeník	28 460	24 763	14,9	n	463
10.	Zapa beton SK, s.r.o., Bratislava	28 013	23 344	20,0	0,0	111
11.	Xella Slovensko, s.r.o., Šaštín - Stráže	23 870	23 281	2,5	1,2	102
12.	Porfix - pórobetón, a.s., Zemianske Kostolany	23 263	19 337	20,3	23,2	230
13.	Doprastav asfalt, a.s., Zvolen	19 132	27 864	-31,3	0,0	85
14.	Prefa invest, a.s., Sučany	18 708	12 555	49,0	2,2	197
15.	Premac, s.r.o., Bratislava	17 812	17 243	3,3	10,8	127
16.	Dolvap, s.r.o., Varín	17 259	14 661	17,7	n	291
17.	Calmit, s.r.o., Bratislava	15 249	15 628	-2,4	16,0	122
18.	Váhostav-SK-Prefa, s.r.o., Horný Hričov	14 874	11 960	24,4	n	108
19.	Ladce Betón, s.r.o., Bratislava	13 420	14 832	-9,5	0,2	46
20.	RBR Betón, s.r.o., Žilina	13 344	6 947	92,1	0,0	43

Prameň: TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru
n - nedostupný údaj

Príloha č. 13

Ťažba stavebných surovín podľa tržieb za rok 2016 (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Ø počet pracovníkov
		2016	2015	2016/15	2016
1.	Alas Slovakia, s.r.o., Bratislava	34 117	31 379	8,7	222
2.	Eurovia - Kameňolomy, s.r.o., Košice	10 159	13 508	-24,8	106
3.	KSR - Kameňolomy SR, s.r.o., Zvolen	9 887	17 042	-42,0	72
4.	KAS, a.s., Zlaté Moravce	6 048	6 022	0,4	87
5.	Kerkosand, s.r.o., Šajdíkove Humence	5 878	5 731	2,6	49
6.	Kameňolomy, s.r.o., Nové Mesto nad Váhom	4 717	6 862	-31,3	45
7.	VSK Mineral, s.r.o., Košice	4 686	8 727	-46,3	88
8.	PK Doprastav, a.s., Žilina	4 661	6 657	-30,0	69
9.	Delta stone, s.r.o., Čierna Voda	3 881	4 612	-15,8	32
10.	Bra-Vur, a.s., Vrútky	3 611	1 644	119,7	17

Prameň: TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

Inžiniersko-projektové organizácie v SR podľa tržieb za rok 2016 (tis. Eur)

P. č.	Organizácia	Tržby ¹⁾		Zmena %	Ø počet zamestnancov		Zmena %
		2016	2015	2016/15	2016	2015	2016/15
1.	Dopravoprojekt, a.s., Bratislava	19 136	25 521	-25,0	205	198	3,5
2.	Reming Consult, a.s., Bratislava	8 617	15 413	-44,1	86	85	1,2
3.	Prodex, s.r.o., Bratislava ²⁾	8 191	5 073	61,5	83	82	1,2
4.	Envigeo, a.s., Banská Bystrica	7 855	15 465	-49,2	93	96	-3,1
5.	Proma, s.r.o., Žilina	6 697	6 589	1,6	32	31	3,2
6.	Kami Profit, s.r.o., Bratislava	5 841	5 776	1,1	32	19	68,4
7.	Valbek, s.r.o., Bratislava ²⁾	4 710	2 770	70,0	35	25	40,0
8.	Siebert + Talaš, s.r.o., Bratislava	3 088	3 197	-3,4	5	4	25,0
9.	Konstrukt Plus, s.r.o., Bratislava	3 015	2 642	14,2	27	26	3,8
10.	Pavjan, s.r.o., Bratislava ³⁾	2 709	1 706	58,8	5	6	-16,7
11.	Eltodo SK, a.s., Bratislava	2 532	1 756	44,2	18	16	12,5
12.	PIO Keramoprojekt, a.s., Trenčín	2 411	1 889	27,6	54	54	0,0
13.	Europeum - staff, s.r.o., Trenčín	2 321	1 447	60,4	5	5	0,0
14.	Ento, s.r.o. Košice	2 247	1 437	56,3	25	25	0,0
15.	Basler & Hofmann Slovakia, s.r.o., Bratislava	2 086	1 931	8,0	36	32	12,5

Prameň: TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017

¹⁾ Tržby za predaj vlastných výrobkov, služieb a tovaru

²⁾ Údaje sú za hospodársky rok končiaci sa 30. apríla 2016

³⁾ Údaje sú za hospodársky rok končiaci sa 30. novembra 2016

Najväčšie pozemné a inžinierske stavby v SR podľa hodnoty stavebných prác v roku 2016

Generálny dodávateľ, príp. vedúci združenia	Stavba, resp. jej časť	Stavebné náklady v tis. Eur bez DPH realizované v roku 2016
Strabag Pozemné a inžinierske staviteľstvo, s.r.o., Bratislava	JE Mochovce C04	139 020
Eurovia SK, a.s., Košice	Diaľnica D3 Žilina (Strážov) – Žilina (Brodno)	32 739
Strabag, s.r.o., Bratislava	Diaľnica D1 Hričovské Podhradie – Lietavská Lúčka	31 507
Ingsteel, s.r.o., Bratislava	Výrobná hala Porsche, VW Bratislava	31 277
Strabag, s.r.o., Bratislava	Diaľnica D3 Svrčinovec - Skalité	26 256
Chemkostav, a.s., Michalovce	Južné mesto, zóna B1, bytový dom AI, AII, AIII vrátane prislúchajúcich objektov a infraštruktúry, Bratislava	18 697
Dynamik Holding, a.s., Nitra	Južné mesto, zóna C2, 2.etapa bytový dom SO-01, SO-02, SO-03, SO-04 vrátane prislúchajúcej infraštruktúry	13 026
Eurovia SK, a.s., Košice	Diaľnica D1 Jánovce - Jablonov, II. úsek	9 282
HSF System SK, s.r.o., Žilina	Výstavba logistickej haly DSK Logistik v priemyselnom parku Kostolné Kračany	9 058
Strabag PaIS, s.r.o., Bratislava	Výstavba športovej infraštruktúry NFŠ, Bratislava	8 775
Chemkostav, a.s., Michalovce	Polyfunkčný objekt Staromestská, Veterná ul. Bratislava	7 510
Dynamik Holding, a.s., Nitra	Rozvoj závodu Pečivárne Sereď o.z. - I. až III. etapa, prístavba skladu hotových výrobkov	7 073
Strabag PaIS, s.r.o., Bratislava	Vybudovanie strategického priem. parku v Nitre (Jaguar)	6 993
Skanska SK, a.s., Bratislava	Cesta prvej triedy I/73 Šarišský Štiavnik - Hunkovce	6 972
Chemkostav, a.s., Michalovce	Rýchlostná cesta R2 Zvolen – východ Pstruša	6 860
Eurovia SK, a.s., Košice	Cesta prvej triedy I/77 Bardejov juhozápadný obchvat	6 339
Ismont, s.r.o., Trnava	Rezidenčný projekt Greenvia Záhorská Bystrica	5 460

Prameň: TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017

IV. MEDZINÁRODNÉ POROVNANIE

Príloha č. 16

V tejto prílohe sú uvedené vybrané údaje za roky 2013- 2017 za krajiny Euroconstructu *, a to:
 - obyvateľstvo; - hrubý domáci produkt, - medziročné tempo rastu HDP, - vývoj nezamestnanosti, - vývoj cien stavebných prác, - vývoj sektora stavebníctva (bytové budovy, nebytové budovy, inžinierske stavby); - medziročné tempo rastu sektora stavebníctva; - stav bytového fondu, - počet dokončených bytov. Osobitne je uvedený stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2016.

Obyvateľstvo v rokoch 2013 - 2017 (v tis. osôb)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	8 477	8 544	8 630	8 739	8 814
Belgicko	11 100	11 151	11 209	11 261	11 352
Česká republika	10 515	10 512	10 538	10 554	10 579
Dánsko	5 603	5 627	5 660	5 707	5 749
Fínsko	5 451	5 472	5 487	5 503	5 520
Francúzsko	65 565	66 074	66 381	66 628	66 894
Nemecko	80 524	80 767	81 198	82 176	82 790
Maďarsko	9 909	9 877	9 856	9 830	9 690
Írsko	4 657	4 692	4 727	4 762	4 810
Taliansko	60 783	60 796	60 666	60 554	60 407
Holandsko	16 780	16 829	16 901	16 979	17 087
Nórsko	5 051	5 109	5 166	5 214	5 258
Poľsko	38 496	38 462	38 419	38 400	38 368
Portugalsko	10 449	10 387	10 337	10 306	10 270
Slovenská republika	5 411	5 416	5 421	5 426	5 435
Španielsko	46 728	46 512	46 450	46 446	46 450
Švédsko	9 556	9 645	9 747	9 851	9 995
Švajčiarsko	8 039	8 140	8 238	8 327	8 410
Spojené kráľovstvo	64 108	64 597	65 097	65 572	66 031
Krajiny Euroconstruct-u spolu	467 201	468 609	470 126	472 235	473 910

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

* **Euroconstruct** je skupina, resp. sieť, ktorá bola založená v roku 1975 niekoľkými výskumnými organizáciami ako študijná skupina pre výskum a prognózovanie v stavebníctve. Odvtedy sa rozšírila a zahŕňa väčšinu západoeurópskych krajín (15 krajín - Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Írsko, Taliansko, Holandsko, Nórsko, Portugalsko, Španielsko, Švédsko, Švajčiarsko, Spojené Kráľovstvo) ako aj niektoré krajiny strednej a východnej Európy (4 krajiny - Česká republika, Maďarsko, Poľsko, Slovenská republika). Jej cieľom je poskytovanie informácií, analýz a prognóz v oblasti stavebníctva a s ním súvisiacich trhov pre orgány a inštitúcie, prijímajúce rozhodnutia v tejto oblasti, za účelom zvýšenia efektívnosti ich činnosti. Sieť Euroconstruct-u je rozšírená aj na pobaltské štáty (prostredníctvom fínskeho partnera) a na Japonsko.

Výskum Euroconstruct-u sa zameriava na: - krátkodobé a strednodobé prognózy a trendy vývoja stavebníctva v Európe; - analýzy štrukturálnych zmien, podnikateľské stratégie a konkurencieschopnosť v stavebnom priemysle; - marketingové štúdie pre priemyselné materiály a tovary a služby využívané v odboroch výstavby. Výskum a prognózy Euroconstruct-u sú určené pre potreby mnohých druhov podnikania, resp. činností, vrátane: - stavebných kontraktorov; - výrobcov a predajcov, dodávajúcich stavebné materiály, výrobky a zariadenia; - bánk, finančných a úverových inštitúcií; - vládnych orgánov; - Európskej komisie.

Za každú krajinu môže byť členom Euroconstruct-u len jedna inštitúcia (organizácia). Za Slovenskú republiku je stálym členom **ÚEOS - Komercia, a.s.**, Ružová dolina 27, 824 69 Bratislava (spracovateľ publikácie Ročenka slovenského stavebníctva). ÚEOS - Komercia, a.s. (predtým Ústav ekonomiky a organizácie stavebníctva) je stálym členom Euroconstruct-u od roku 1991.

Hrubý domáci produkt v rokoch 2013 - 2017 v mld. Eur (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	339	341	344	350	356
Belgicko	404	410	417	422	428
Česká republika	159	163	170	174	179
Dánsko	265	269	273	277	281
Fínsko	212	210	211	214	218
Francúzsko	2 159	2 173	2 199	2 224	2 256
Nemecko	2 976	3 023	3 076	3 133	3 180
Maďarsko	103	107	110	112	116
Írsko	184	200	253	266	278
Taliansko	1 643	1 645	1 658	1 672	1 689
Holandsko	660	669	682	697	712
Nórsko	324	330	335	339	344
Poľsko	386	398	413	424	439
Portugalsko	178	180	182	185	188
Slovenská republika	74	76	78	81	84
Španielsko	1 031	1 045	1 079	1 114	1 145
Švédsko	406	416	433	448	459
Švajčiarsko	572	584	589	596	605
Spojené kráľovstvo	2 212	2 281	2 331	2 373	2 415
Krajiny Euroconstruct-u spolu	14 285	14 521	14 834	15 100	15 372

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Medziročné tempo rastu HDP % (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	0,1	0,6	1,0	1,5	2,0
Belgicko	-0,1	1,7	1,5	1,2	1,4
Česká republika	-0,5	2,7	4,5	2,4	2,5
Dánsko	0,9	1,7	1,6	1,3	1,7
Fínsko	-0,8	-0,6	0,3	1,4	1,8
Francúzsko	0,6	0,7	1,2	1,1	1,4
Nemecko	0,5	1,6	1,7	1,9	1,5
Maďarsko	2,1	4,0	3,1	2,0	3,6
Írsko	1,1	8,5	26,3	5,2	4,6
Taliansko	-1,7	0,1	0,8	0,9	1,0
Holandsko	-0,2	1,4	2,0	2,2	2,1
Nórsko	1,0	1,9	1,6	1,0	1,5
Poľsko	1,3	3,3	3,6	2,8	3,5
Portugalsko	-1,1	0,9	1,6	1,4	1,8
Slovenská republika	1,5	2,6	3,8	3,3	3,2
Španielsko	-1,7	1,4	3,2	3,2	2,8
Švédsko	1,2	2,6	4,1	3,3	2,5
Švajčiarsko	1,8	2,0	0,8	1,3	1,5
Spojené kráľovstvo	1,9	3,1	2,2	1,8	1,8
Krajiny Euroconstruct-u spolu	0,3	1,7	2,2	1,8	1,8

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Vývoj nezamestnanosti^{*)} v rokoch 2013 - 2017 v %

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	5,4	5,6	5,7	6,0	5,9
Belgicko	8,4	8,5	8,5	7,8	7,3
Česká republika	7,1	6,1	5,1	4,1	3,6
Dánsko	5,8	5,0	4,5	4,2	4,2
Fínsko	8,2	8,7	9,4	8,8	8,5
Francúzsko	9,9	9,9	10,1	9,8	9,5
Nemecko	6,9	6,7	6,4	6,1	5,7
Maďarsko	10,2	7,7	6,8	5,1	4,3
Írsko	13,0	11,3	9,4	7,9	6,3
Taliansko	12,1	12,7	11,9	11,7	11,4
Holandsko	7,3	7,4	6,9	6,0	4,9
Nórsko	3,5	3,5	4,4	4,7	4,4
Poľsko	10,3	9,0	7,5	6,1	5,7
Portugalsko	16,2	13,9	12,4	11,1	9,9
Slovenská republika	14,2	13,2	11,5	9,7	8,4
Španielsko	26,1	24,4	22,1	19,9	17,7
Švédsko	8,0	7,9	7,4	6,9	6,7
Švajčiarsko	4,4	4,5	4,5	4,6	4,6
Spojené kráľovstvo	7,6	6,2	5,4	4,9	5,0

^P prognóza

^{*)} Poznámka: v percentách z aktívneho obyvateľstva

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Vývoj cien stavebných prác v rokoch 2013 - 2017 (medziročné % zmeny)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	1,3	1,5	0,6	1,3	1,5
Belgicko	0,2	1,2	1,6	1,6	2,3
Česká republika	-1,1	0,1	0,2	0,4	0,8
Dánsko	1,5	1,6	1,9	1,6	2,0
Fínsko	1,0	1,0	0,5	0,5	2,0
Francúzsko	-0,9	0,2	-0,6	0,6	1,2
Nemecko	2,0	1,8	1,6	2,1	2,5
Maďarsko	1,9	2,2	1,6	2,8	5,0
Írsko	2,3	4,2	5,4	6,5	7,0
Taliansko	0,0	0,2	-0,3	0,0	0,2
Holandsko	0,3	-0,9	-3,1	-0,5	0,0
Nórsko	1,0	1,0	2,2	3,1	3,3
Poľsko	-2,8	-2,2	-2,0	-2,7	0,0
Portugalsko	-0,4	-1,0	-2,2	-2,0	1,0
Slovenská republika	0,7	1,3	1,9	1,2	1,3
Španielsko	-0,7	-0,2	-1,1	-1,3	1,8
Švédsko	1,3	0,8	1,8	1,7	3,2
Švajčiarsko	0,6	0,0	-0,4	-0,3	-0,4
Spojené kráľovstvo	3,2	2,9	2,0	2,0	2,5

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Sektor stavebníctva v rokoch 2013 - 2017 v mil. Eur (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	34 745	34 706	34 497	34 948	35 508
Belgicko	40 232	40 822	41 504	42 887	43 362
Česká republika	15 681	16 319	17 471	16 450	16 449
Dánsko	26 920	27 794	28 821	30 113	30 789
Fínsko	29 809	29 153	29 813	32 076	32 624
Francúzsko	216 979	204 044	199 991	206 587	215 780
Nemecko	296 888	302 348	303 414	310 809	317 047
Maďarsko	8 390	9 094	9 358	7 480	8 950
Írsko	11 196	12 299	13 339	15 012	16 059
Taliansko	163 648	160 012	161 334	164 411	168 183
Holandsko	62 423	62 721	67 484	72 106	75 087
Nórsko	43 642	44 239	44 862	47 825	50 484
Poľsko	43 210	45 327	47 150	44 936	47 152
Portugalsko	14 526	14 375	14 882	14 656	15 093
Slovenská republika	4 552	4 395	5 207	4 615	4 799
Španielsko	89 201	87 678	90 214	91 800	94 517
Švédsko	33 242	36 098	38 014	40 698	43 993
Švajčiarsko	59 947	62 042	63 307	63 351	64 102
Spojené kráľovstvo	179 519	194 998	203 262	208 729	211 468
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1 374 749	1 388 463	1 413 924	1 449 491	1 491 447

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Medziročné tempo rastu sektora stavebníctva % (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	-0,9	-0,1	-0,6	1,3	1,6
Belgicko	-0,9	1,5	1,7	3,3	1,1
Česká republika	-7,0	4,1	7,1	-5,8	0,0
Dánsko	-0,1	3,2	3,7	4,5	2,2
Fínsko	-3,3	-2,2	2,3	7,6	1,7
Francúzsko	-1,3	-6,0	-2,0	3,3	4,4
Nemecko	-0,6	1,8	0,4	2,4	2,0
Maďarsko	6,0	8,4	2,9	-20,1	19,7
Írsko	1,8	9,9	8,5	12,5	7,0
Taliansko	-3,4	-2,2	0,8	1,9	2,3
Holandsko	-3,5	0,5	7,6	6,8	4,1
Nórsko	2,3	1,4	1,4	6,6	5,6
Poľsko	-4,3	4,9	4,0	-4,7	4,9
Portugalsko	-14,5	-1,0	3,5	-1,5	3,0
Slovenská republika	-5,2	-3,5	18,5	-11,4	4,0
Španielsko	-18,7	-1,7	2,9	1,8	3,0
Švédsko	0,9	8,6	5,3	7,1	8,1
Švajčiarsko	3,4	3,5	2,0	0,1	1,2
Spojené kráľovstvo	1,6	8,6	4,2	2,7	1,3
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-2,4	1,0	1,8	2,5	2,9

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Bytové budovy (bytová výstavba) v rokoch 2013 - 2017 v mil. Eur (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	16 167	16 068	16 083	16 199	16 450
Belgicko	18 030	19 161	19 910	20 606	20 865
Česká republika	3 124	3 163	3 630	3 757	3 863
Dánsko	12 536	13 284	13 821	14 607	15 288
Fínsko	13 118	12 481	12 750	13 672	14 262
Francúzsko	104 362	96 540	95 561	99 886	105 743
Nemecko	164 424	167 547	170 550	176 372	180 438
Maďarsko	1 645	1 634	1 644	1 840	2 265
Írsko	5 033	5 824	6 388	7 165	7 804
Taliansko	81 966	80 683	79 361	80 703	82 842
Holandsko	21 310	21 820	26 220	29 766	31 400
Nórsko	17 928	17 735	18 219	19 690	20 943
Poľsko	10 685	10 949	11 777	12 705	13 208
Portugalsko	5 922	5 748	6 202	6 532	6 924
Slovenská republika	1 136	1 076	1 048	1 149	1 172
Španielsko	38 051	36 347	37 667	41 400	44 399
Švédsko	12 321	14 010	16 457	18 433	20 323
Švajčiarsko	28 409	28 882	28 963	29 045	29 113
Spojené kráľovstvo	69 823	81 053	82 682	87 622	89 236
Krajiny Euroconstruct-u spolu	625 993	634 004	648 935	681 151	706 540

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Medziročné tempo rastu bytových budov (bytovej výstavby) % (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	-0,1	-0,6	0,1	0,7	1,6
Belgicko	-1,8	6,3	3,9	3,5	1,3
Česká republika	-12,9	1,3	14,8	3,5	2,8
Dánsko	-4,8	6,0	4,0	5,7	4,7
Fínsko	-4,6	-4,9	2,2	7,2	4,3
Francúzsko	-0,1	-7,5	-1,0	4,5	5,9
Nemecko	-0,1	1,9	1,8	3,4	2,3
Maďarsko	-14,0	-0,7	0,7	11,9	23,1
Írsko	-1,8	15,7	9,7	12,2	8,9
Taliansko	-1,9	-1,6	-1,6	1,7	2,6
Holandsko	-7,6	2,4	20,2	13,5	5,5
Nórsko	2,1	-1,1	2,7	8,1	6,4
Poľsko	-1,7	2,5	7,6	7,9	4,0
Portugalsko	-11,4	-2,9	7,9	5,3	6,0
Slovenská republika	0,6	-5,3	-2,6	9,6	2,1
Španielsko	-17,7	-4,5	3,6	9,9	7,2
Švédsko	6,1	13,7	17,5	12,0	10,3
Švajčiarsko	3,9	1,7	0,3	0,3	0,2
Spojené kráľovstvo	4,7	16,1	2,0	6,0	1,8
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-1,6	1,3	2,4	5,0	3,7

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Nebytové budovy (nebytová výstavba) v letech 2013 - 2017 v mil. Eur (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	11 986	11 875	11 733	11 988	12 243
Belgicko	15 543	15 109	15 000	15 690	15 573
Česká republika	7 947	8 258	8 117	7 889	7 874
Dánsko	6 839	7 300	7 404	7 526	7 711
Fínsko	10 717	10 608	10 734	11 782	11 876
Francúzsko	65 775	62 953	61 938	63 417	65 749
Nemecko	81 832	81 964	80 595	81 150	82 278
Maďarsko	3 417	3 606	3 781	3 300	3 700
Írsko	3 020	3 128	3 373	4 030	4 532
Taliansko	46 615	45 418	46 484	47 476	48 209
Holandsko	20 129	19 974	20 026	20 793	21 789
Nórsko	14 915	15 393	15 176	15 288	15 617
Poľsko	19 600	20 609	21 348	19 618	20 006
Portugalsko	3 833	3 808	3 851	3 847	3 858
Slovenská republika	2 113	2 054	2 221	2 015	2 089
Španielsko	30 016	29 532	29 484	30 100	31 032
Švédsko	11 273	12 119	11 728	12 279	13 018
Švajčiarsko	18 426	19 294	20 106	20 253	20 658
Spojené kráľovstvo	79 432	83 524	83 642	87 280	88 404
Krajiny Euroconstruct-u spolu	453 427	456 526	456 740	465 721	476 216

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Medziročné tempo rastu nebytových budov (nebytovej výstavby) % (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	-1,1	-0,9	-1,2	2,2	2,1
Belgicko	1,4	-2,8	-0,7	4,6	-0,7
Česká republika	-2,9	3,9	-1,7	-2,8	-0,2
Dánsko	2,9	6,7	1,4	1,6	2,4
Fínsko	-5,1	-1,0	1,2	9,8	0,8
Francúzsko	-3,8	-4,3	-1,6	2,4	3,7
Nemecko	-1,7	0,2	-1,7	0,7	1,4
Maďarsko	3,1	5,5	4,9	-12,7	12,1
Írsko	17,8	3,6	7,8	19,5	12,5
Taliansko	-4,1	-2,6	2,3	2,1	1,5
Holandsko	-4,7	-0,8	0,3	3,8	4,8
Nórsko	-2,9	3,2	-1,4	0,7	2,2
Poľsko	-1,0	5,1	3,6	-8,1	2,0
Portugalsko	-16,7	-0,6	1,1	-0,1	0,3
Slovenská republika	-12,6	-2,8	8,1	-9,3	3,7
Španielsko	-11,4	-1,6	-0,2	2,1	3,1
Švédsko	-1,2	7,5	-3,2	4,7	6,0
Švajčiarsko	2,5	4,7	4,2	0,7	2,0
Spojené kráľovstvo	-1,5	5,2	0,1	4,3	1,3
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-2,9	0,7	0,0	2,0	2,3

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Inžinierske stavby v rokoch 2013 - 2017 v mil. Eur (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	6 591	6 762	6 681	6 761	6 815
Belgicko	6 658	6 552	6 594	6 591	6 924
Česká republika	4 610	4 898	5 725	4 804	4 712
Dánsko	7 545	7 210	7 596	7 979	7 790
Fínsko	5 974	6 064	6 329	6 622	6 486
Francúzsko	46 843	44 551	42 492	43 283	44 288
Nemecko	50 631	52 837	52 270	53 287	54 330
Maďarsko	3 328	3 855	3 932	2 340	2 985
Írsko	3 143	3 347	3 578	3 817	3 723
Taliansko	35 067	33 911	35 488	36 231	37 132
Holandsko	20 984	20 928	21 238	21 547	21 898
Nórsko	10 798	11 111	11 467	12 847	13 924
Poľsko	12 925	13 770	14 025	12 613	13 938
Portugalsko	4 771	4 819	4 828	4 277	4 311
Slovenská republika	1 302	1 264	1 939	1 452	1 538
Španielsko	21 134	21 798	23 063	20 300	19 085
Švédsko	9 647	9 969	9 828	9 986	10 653
Švajčiarsko	13 112	13 866	14 238	14 053	14 332
Spojené kráľovstvo	30 264	30 421	36 937	33 827	33 827
Krajiny Euroconstruct-u spolu	295 330	297 933	308 249	302 618	308 690

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Medziročné tempo rastu inžinierskych stavieb % (ceny roka 2016)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	-2,4	2,6	-1,2	1,2	0,8
Belgicko	-3,5	-1,6	0,6	0,0	5,0
Česká republika	-9,4	6,2	16,9	-16,1	-1,9
Dánsko	5,8	-4,4	5,4	5,1	-2,4
Fínsko	3,0	1,5	4,4	4,6	-2,1
Francúzsko	-0,1	-4,9	-4,6	1,9	2,3
Nemecko	-0,6	4,4	-1,1	1,9	2,0
Maďarsko	23,8	15,8	2,0	-40,5	27,6
Írsko	-5,0	6,5	6,9	6,7	-2,5
Taliansko	-5,6	-3,3	4,6	2,1	2,5
Holandsko	2,4	-0,3	1,5	1,5	1,6
Nórsko	10,9	2,9	3,2	12,0	8,4
Poľsko	-10,7	6,5	1,9	-10,1	10,5
Portugalsko	-16,4	1,0	0,2	-11,4	0,8
Slovenská republika	3,6	-2,9	53,4	-25,1	5,9
Španielsko	-28,7	3,1	5,8	-12,0	-6,0
Švédsko	-2,6	3,3	-1,4	1,6	6,7
Švajčiarsko	3,5	5,7	2,7	-1,3	2,0
Spojené kráľovstvo	2,7	0,5	21,4	-8,4	0,0
Krajiny Euroconstruct-u spolu	-3,5	0,9	3,5	-1,8	2,0

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Bytový fond v rokoch 2013 - 2017 (v tis. bytov)

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	4 520	4 562	4 606	4 653	4 701
Belgicko	5 195	5 246	5 286	5 333	5 373
Česká republika	4 413	4 437	4 462	4 489	4 517
Dánsko	2 984	2 996	3 008	3 022	3 040
Fínsko	2 906	2 920	2 935	2 965	3 000
Francúzsko	34 594	34 935	35 261	35 584	35 948
Nemecko	42 390	42 620	42 850	43 110	43 405
Maďarsko	4 403	4 408	4 415	4 425	4 437
Írsko	1 998	2 000	2 002	2 004	2 013
Taliansko	30 368	30 496	30 606	30 712	30 818
Holandsko	7 535	7 588	7 641	7 686	7 740
Nórsko	2 837	2 867	2 899	2 932	2 960
Poľsko	13 940	14 100	14 232	14 380	14 520
Portugalsko	5 900	5 906	5 910	5 914	5 919
Slovenská republika	2 033	2 047	2 061	2 075	2 091
Španielsko	25 441	25 492	25 542	25 585	25 630
Švédsko	5 193	5 216	5 246	5 285	5 334
Švajčiarsko	4 235	4 289	4 352	4 407	4 463
Spojené kráľovstvo	27 914	28 073	28 244	28 434	28 614
Krajiny Euroconstruct-u spolu	228 799	230 199	231 558	232 996	234 523

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Počet dokončených bytov v rokoch 2013 - 2017 v tis.

Krajina	2013	2014	2015	2016	2017 ^P
Rakúsko	41,5	43,2	46,2	48,3	50,4
Belgicko	44,4	47,6	49,9	45,1	46,9
Česká republika	25,2	24,0	25,1	27,4	28,4
Dánsko	15,1	14,1	14,6	18,1	22,0
Fínsko	30,3	28,9	28,5	30,7	37,0
Francúzsko	408,1	398,5	359,1	335,1	375,6
Nemecko	188,4	216,1	216,7	245,0	270,0
Maďarsko	7,3	8,4	7,6	10,0	15,0
Írsko	8,3	11,0	12,7	14,9	16,0
Taliansko	118,6	103,6	86,2	81,6	80,6
Holandsko	51,2	45,2	48,4	53,9	64,0
Nórsko	28,5	28,6	28,3	28,5	36,4
Poľsko	145,1	143,2	147,8	163,4	175,0
Portugalsko	19,0	9,0	6,7	6,7	8,0
Slovenská republika	15,1	14,9	15,5	15,7	17,6
Španielsko	64,8	46,8	45,2	40,1	60,0
Švédsko	26,9	31,5	42,3	53,1	64,4
Švajčiarsko	50,2	49,2	52,8	53,2	53,5
Spojené kráľovstvo	129,9	139,5	165,3	162,0	169,0
Krajiny Euroconstruct-u spolu	1 418,0	1 403,3	1 398,9	1 433,0	1 589,9

^P prognóza

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Stavebný sektor krajín združenia Euroconstructu v roku 2016 zoradený podľa výšky podielu stavebnej produkcie na celkovom objeme (ceny roka 2016)

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. Eur	Vývoj stavebnej produkcie 2016/2015 v %	Počet obyvateľov v tis.	Stavebná produkcia na obyvateľa Eur/obyv.	Podiel stavebnej produkcie z celku v %
Nemecko	310 809	2,4	82 176	3 782	21,44
Spojené kráľovstvo	208 729	2,7	65 572	3 183	14,40
Francúzsko	206 587	3,3	66 628	3 101	14,25
Taliansko	164 411	1,9	60 554	2 715	11,34
Španielsko	91 800	1,8	46 446	1 976	6,33
Holandsko	72 106	6,8	16 979	4 247	4,97
Švajčiarsko	63 351	0,1	8 327	7 608	4,37
Nórsko	47 825	6,6	5 214	9 172	3,30
Poľsko	44 936	-4,7	38 400	1 170	3,10
Belgicko	42 887	3,3	11 261	3 808	2,96
Švédsko	40 698	7,1	9 851	4 131	2,81
Rakúsko	34 948	1,3	8 739	3 999	2,41
Fínsko	32 076	7,6	5 503	5 829	2,21
Dánsko	30 113	4,5	5 707	5 277	2,08
Česká republika	16 450	-5,8	10 554	1 559	1,13
Írsko	15 012	12,5	4 762	3 152	1,04
Portugalsko	14 656	-1,5	10 306	1 422	1,01
Maďarsko	7 480	-20,1	9 830	761	0,52
Slovenská republika	4 615	-11,4	5 426	851	0,32
Euroconstruct spolu	1 449 491	2,5	472 235	3 069	100,00

Poznámka: Za Slovensko je uvedená stavebná produkcia v tuzemsku (bez prác v zahraničí)

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

Štruktúra stavebnej produkcie v % podľa smerov výstavby za jednotlivé krajiny v roku 2016

Krajina	Stavebná produkcia stavebného sektora v mil. Eur	Bytové budovy v % zo stavebnej produkcie	Nebytové budovy v % zo stavebnej produkcie	Inžinierske stavby v % zo stavebnej produkcie
Nemecko	310 809	56,7	26,1	17,1
Spojené kráľovstvo	208 729	42,0	41,8	16,2
Francúzsko	206 587	48,4	30,7	21,0
Taliansko	164 411	49,1	28,9	22,0
Španielsko	91 800	45,1	32,8	22,1
Holandsko	72 106	41,3	28,8	29,9
Švajčiarsko	63 351	45,8	32,0	22,2
Nórsko	47 825	41,2	32,0	26,9
Poľsko	44 936	28,3	43,7	28,1
Belgicko	42 887	48,0	36,6	15,4
Švédsko	40 698	45,3	30,2	24,5
Rakúsko	34 948	46,4	34,3	19,3
Fínsko	32 076	42,6	36,7	20,6
Dánsko	30 113	48,5	25,0	26,5
Česká republika	16 450	22,8	48,0	29,2
Írsko	15 012	47,7	26,8	25,4
Portugalsko	14 656	44,6	26,2	29,2
Maďarsko	7 480	24,6	44,1	31,3
Slovenská republika	4 615	24,9	43,7	31,5
Euroconstruct spolu	1 449 491	47,0	32,1	20,9

Prameň: Euroconstruct Amsterdam, jún 2017

POUŽITÉ PODKLADY

1. Štatistická správa o základných vývojových tendenciách v hospodárstve SR v 4. štvrťroku 2016, ŠÚ SR, marec 2017 - tabuľky č. 1-5, 9, 11, 13-15, 17, 20, 27, komentáre
2. Štatistická ročenka Slovenskej republiky 2016, ŠÚ SR, Bratislava 2017
3. Stavebná produkcia, zamestnanci a mzdy v stavebných podnikoch SR 12/2016, ŠÚ SR, marec 2017 - tabuľky č. 16, 18-19, 20 -21, 24-25, 44-45, Príloha č. 4
4. Stav zákaziek a finančné ukazovatele stavebných podnikov SR za 4. štvrťrok 2016 ŠÚ SR, február 2017 - tabuľka č. 26
5. Podklady ŠÚ SR zo zisťovaní Štvrťročného výkazu o začatých, rozostavaných a dokončených bytoch 1. - 4. štvrťrok - 2016 (Inv 3 - 04) - tabuľka 10, Prílohy 1-3
6. Ročenka stavebníctva 2016, ŠÚ SR, november 2016 - tabuľky 16, 19, 24-26, Prílohy č. 4-9
7. Správa z Eroconstructu-u, Amsdterdam, jún 2017 - Príloha č. 16
8. Indexy cien stavebných prác, materiálov a výrobkov spotrebovávaných v stavebníctve SR za 4. štvrťrok 2016, ŠÚ SR, február 2017 - tabuľky č. 11-12, Príloha č. 10
9. Zahraničný obchod Slovenskej republiky 12/2016, ŠÚ SR, marec 2017 - tabuľky č. 42-43
10. TREND, 18.5.2017, Trend TOP v stavebníctve a realitách - Máj 2017 - Prílohy č. 11-15
11. Podklady pre tabuľky č. 27-30, 31-35 poskytol na vyžiadanie ŠÚ SR
12. Ročenka slovenského stavebníctva 2015, publikácia MDVRR SR, Bratislava 2015
13. <http://www.finance.gov.sk>
14. <http://www.statistics.sk> (Slovstat, Regstat) - tabuľky č. 1-7, 15-16, 22-23, 36-41
15. <http://www.nbs.sk> - tabuľka č. 8
16. <http://www.etrend.sk>
17. <http://www.nadsme.sk>

POZNÁMKY: